

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

BANKOVÝ DOHLAD

Príručka dohľadu

BANKENTOEZICHT

Január 2024

BANKTILSYN BANKU UZRAUDŽĪBA

BANKŮ PŘEŽIŮRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

БАНКОВ НАДЗОР

BANKTILSYN

BANKENAUF SICHT

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ

PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHLAD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKENAUF SICHT

Obsah

Účel príručky dohľadu	3
Úvod	4
1 Fungovanie jednotného mechanizmu dohľadu	5
1.1 Organizácia SSM	5
1.2 Prevádzková štruktúra ECB	7
1.3 Prijímanie rozhodnutí v rámci SSM	15
1.4 Spolupráca s ďalšími inštitúciami a orgánmi	30
2 Cyklus dohľadu	43
2.1 Priority dohľadu a strategické plánovanie	44
2.2 Stanovovanie politík, metodík, expertných skupín, horizontálnych činností a operácií dohľadu	46
2.3 Bežný dohľad	47
2.4 Zvyšovanie účinnosti bankového dohľadu: určovanie priorít dohľadu a druhá obranná línia	48
3 Dohľad nad všetkými dohliadanými subjektmi	50
3.1 Žiadosti týkajúce sa povolení, navrhovaného nadobudnutia kvalifikovaných účastí a passportingu	50
3.2 Hodnotenie významnosti inštitúcií	62
3.3 Schvaľovanie materských (zmiešaných) finančných holdingových spoločností	64
3.4 Zber dohľadových údajov	66
4 Dohľad nad významnými inštitúciami	72
4.1 Operačné plánovanie	72
4.2 Rizikové analýzy na identifikáciu a hodnotenie kľúčových rizík a slabín	73
4.3 Hodnotenie vhodnosti členov riadiacich orgánov (hodnotenie odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti)	76
4.4 Výkon priebežného dohľadu	82

4.5	Postup preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu	85
4.6	Priebežné monitorovanie interných modelov	94
4.7	Výkon kontrol na mieste	95
4.8	Posudzovanie žiadostí a oznámení ad hoc	95
4.9	Prevenca a riadenie krízových situácií	101
4.10	Opatrenia, donucovacie opatrenia a sankcie dohľadu	105
4.11	Hodnotenie akceptovateľnosti schém inštitucionálneho zabezpečenia a ich monitorovanie	112
5	Dohľad nad menej významnými inštitúciami	114
5.1	Činnosti kontroly dohľadu	114
Box 1	Rámec klasifikácie menej významných inštitúcií	116
Box 2	Pokyny k oznamovacím povinnostiam príslušných vnútroštátnych orgánov	117

Účel príručky dohľadu

Príručka dohľadu opisuje organizačné usporiadanie jednotného mechanizmu dohľadu (Single Supervisory Mechanism – SSM) a vymedzuje metodiky, procesy a postupy bankového dohľadu v eurozóne. Zároveň objasňuje spôsob spolupráce SSM s ďalšími orgánmi v širšom inštitucionálnom rámci.

Príručka najskôr opisuje usporiadanie SSM a spôsob plnenia úloh dohľadu a následne podrobnejšie rozvádza výkon dohľadu v praxi.

Príručka dohľadu nie je právne záväzným dokumentom, nestanovuje nové regulačné požiadavky a nijakým spôsobom nenahrádza zákonné požiadavky stanovené v príslušných platných právnych predpisoch EÚ. Stanovuje postup, ktorý SSM uplatňuje pri plnení svojich úloh v oblasti dohľadu. Jednotný mechanizmus dohľadu je oprávnený sa v dostatočne odôvodnených prípadoch od všeobecných pravidiel stanovených v tejto príručke odkloniť. Zvolený odlišný postup však musí byť v súlade so všeobecnými zásadami práva EÚ, predovšetkým pokiaľ ide o rovnaké zaobchádzanie, primeranosť a legitímne očakávania dohliadaných subjektov. Takýto postup je v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie, ktorá interné pokyny, ako je táto príručka, definuje ako pravidlá, od ktorých sa môžu inštitúcie EÚ v opodstatnených prípadoch odkloniť. Napríklad odsek 209 rozsudku Súdneho dvora v spojených veciach C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P z 28. júna 2005¹ uvádza, že „Súdny dvor už v rámci rozhodovania vo veci interných opatrení prijatých administratívou rozhodol, že ak aj tieto opatrenia nemôžu byť kvalifikované ako právne pravidlá, ktoré by bola administratíva povinná v každej situácii dodržiavať, vyjadrujú konvenčné pravidlá postupu, ktorých sa administratíva musí vo svojej praxi pridržať a od ktorých sa nemôže v individuálnom prípade odkloniť bez udania dôvodov, ktoré by neboli v súlade so zásadou rovnosti zaobchádzania. Tieto opatrenia následne zakladajú akt všeobecnej povahy, ktorého nezákonnosť môžu namietat' dotknutí funkcionári a zamestnanci na podporu žaloby podanej proti individuálnym rozhodnutiam, ktoré boli prijaté na ich základe.“

Príručku dohľadu zverejnila Európska centrálna banka (ECB) prvýkrát v marci 2018. Príručka bola vypracovaná v spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v rámci politiky transparentnosti ECB. Táto revidovaná verzia príručky zverejnená v januári 2024 ponúka najaktuálnejšie informácie o európskom bankovom dohľade, ktoré okrem iného zohľadňujú reorganizáciu bankového dohľadu ECB v roku 2020. Revidovaná príručka nahrádza príručku o bankovom dohľade z roku 2014.

¹ *Dansk Rørindustri/Komisja*, C-189/02 P (spojené veci C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P, C-206/02 P, C-207/02 P, C-208/02 P, C-213/02 P), ECLI:EU:C:2005:408.

Úvod

Európska banková únia je postavená na troch pilieroch: (i) jednotnom mechanizme dohľadu, ktorý je zodpovedný za dohľad nad úverovými inštitúciami a bankovým sektorom, (ii) jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, ktorý pozostáva z Jednotnej rady pre riešenie krízových situácií a jednotného fondu na riešenie krízových situácií pre neživotaschopné úverové inštitúcie, a (iii) európskom systéme ochrany vkladov, ktorý sa v čase revízie stále vyvíja. Základom týchto troch pilierov je jednotný súbor pravidiel, ktorý platí pre všetky krajiny EÚ.

Cieľom európskeho bankového dohľadu je prispieť k bezpečnosti a odolnosti úverových inštitúcií a stabilite finančného systému zabezpečením vysokého štandardu bankového dohľadu v celej eurozóne a jeho konzistentným výkonom v prípade všetkých bánk.

ECB, ktorá nesie konečnú zodpovednosť, svoje úlohy dohľadu vykonáva v rámci SSM zloženého z ECB a príslušných vnútroštátnych orgánov. Táto štruktúra umožňuje vykonávať účinný a konzistentný dohľad nad všetkými dohliadanými subjektmi v eurozóne a zároveň v plnej miere využívať výhody miestnych a špecifických znalostí, ktorými disponujú vnútroštátne orgány dohľadu.

Na základe úloh, ktoré ECB zverili európske legislatívne orgány, orgány dohľadu vypracovali vyhlásenie o úlohách európskeho bankového dohľadu a stanovili príslušné zásady dohľadu.

Činnosť orgánov dohľadu SSM by sa mala vždy riadiť [vyhlásením o úlohách SSM](#), [strategickými zámermi SSM](#) a [organizačnými zásadami SSM](#).

1 Fungovanie jednotného mechanizmu dohľadu

1.1 Organizácia SSM

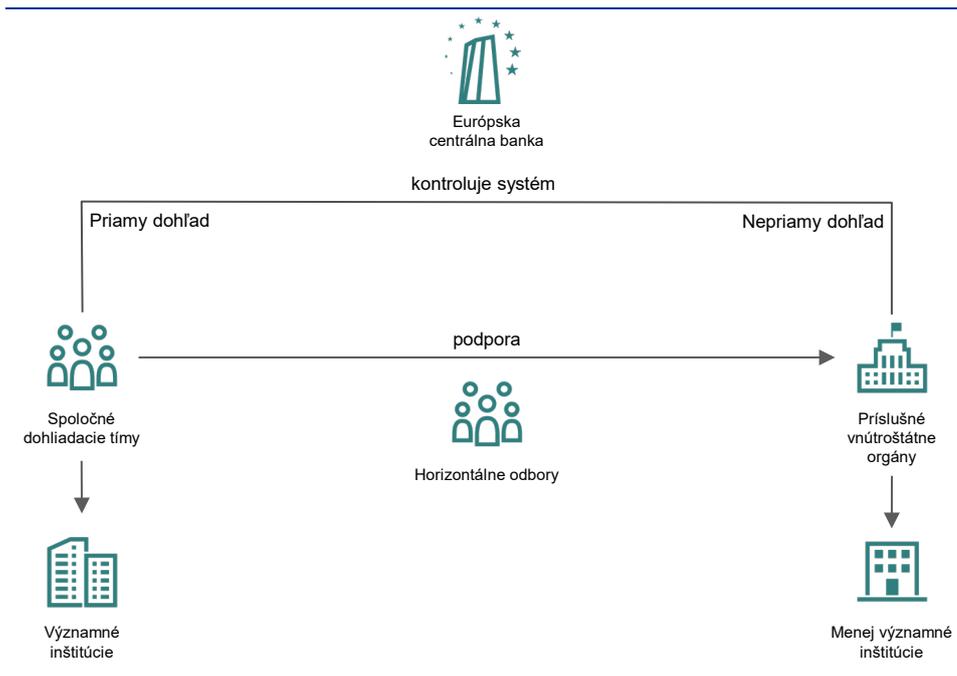
1.1.1 Rozdelenie úloh medzi ECB a príslušné vnútroštátne orgány

Nariadenie o SSM, články 6, 4 a 15

ECB v spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi zodpovedá za bankový dohľad v zúčastnených členských štátoch. V záujme účinného dohľadu sú úlohy a zodpovednosti v oblasti dohľadu rozdelené medzi ECB a príslušné vnútroštátne orgány podľa významnosti dohliadaných subjektov. V prípade všetkých subjektov podliehajúcich dohľadu SSM sa uplatňuje jednotný postup dohľadu.

Diagram 1

Rozdelenie úloh v rámci SSM

V rámci SSM vykonáva ECB v spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi priamy dohľad nad všetkými inštitúciami, ktoré sú zaradené medzi významné inštitúcie. Príslušné vnútroštátne orgány vykonávajú priamy dohľad nad menej významnými inštitúciami, ktorý podlieha kontrole ECB. Za určitých podmienok môže priamy dohľad nad menej významnými inštitúciami prevziať ECB. Pravidelne aktualizovaný [zoznam významných a menej významných inštitúcií](#) sa zverejňuje na internetovej stránke bankového dohľadu ECB.

SSM sa taktiež podieľa na dohľade nad cezhraničnými inštitúciami a skupinami, buď ako domovský orgán dohľadu, alebo ako hostiteľský orgán dohľadu prostredníctvom kolégií orgánov dohľadu.

Ako orgán bankového dohľadu sa SSM zároveň podieľa na doplnkovom dohľade nad finančnými konglomerátmi.

Rozhodnutia dohľadu v rámci SSM vypracúva Rada pre dohľad, ktorú tvoria zástupcovia ECB a príslušných vnútroštátnych orgánov, a na základe postupu vychádzajúceho z implicitného súhlasu (bližšie opísaného v časti 1.3.1) tieto rozhodnutia schvaľuje Rada guvernérov.

1.1.2 Zodpovednosť

Nariadenie o SSM, články 20 a 21

Rozhodnutie ECB o prístupe verejnosti k dokumentom ECB (ECB/2004/3)

Rozhodnutie ECB o prístupe verejnosti k dokumentom ECB v držbe príslušných vnútroštátnych orgánov (ECB/2015/16)

Usmernenie, ktorým sa ustanovujú zásady etického rámca pre jednotný mechanizmus dohľadu (ECB/2021/50) (prepracované znenie)

Kódex správania vysokopostavených úradníkov ECB

Zodpovednosť je nevyhnutným predpokladom transparentnosti, legitímnosti a nezávislosti rozhodnutí dohľadu. ECB zodpovedá za spôsob výkonu jej úloh v oblasti dohľadu. Rozhodnutia, ktoré sa priamo dotýkajú jednotlivých inštitúcií, je možné podrobiť internej revízii [administratívnym revíznym výborom](#) (Administrative Board of Review – ABoR). Takisto ich možno napadnúť na [Súdnom dvore](#) Európskej únie. V prípade odporovania rozhodnutí príslušných vnútroštátnych orgánov v súvislosti s menej významnými inštitúciami sú príslušnými vnútroštátne sudy. ECB sa tiež zodpovedá [Európskemu parlamentu](#) ako zástupcovi občanov EÚ a [Rade EÚ](#). V rámci zodpovednosti za svoje činnosti dohľadu má ECB zároveň osobitné povinnosti voči národným parlamentom. Existuje niekoľko hlavných línií politickej zodpovednosti ECB:

1. Predseda Rady pre dohľad sa zúčastňuje na pravidelných vypočutiach a ad hoc výmenách názorov v Európskom parlamente a v Euroskupine. Predsedu alebo iného člena Rady pre dohľad spolu s predstaviteľom príslušného vnútroštátneho orgánu si tiež môže predvolať národný parlament.
2. ECB predkladá Výboru Európskeho parlamentu pre hospodárske a menové veci záznamy z rokovaní všetkých zasadaní Rady pre dohľad vrátane súhrnných a prehľadných správ z diskusií Rady pre dohľad a anotovaného zoznamu rozhodnutí.
3. Poslanci Európskeho parlamentu a členovia Euroskupiny môžu predsedovi Rady pre dohľad adresovať písomné otázky. Odpovede sú k dispozícii na internetovej stránke bankového dohľadu ECB. Národné parlamenty môžu tiež ECB požiadať, aby zodpovedala prípadné pripomienky alebo otázky.
4. Európskemu parlamentu, Rade EÚ, Euroskupine, Európskej komisii a národným parlamentom ECB predkladá verejne dostupnú [výročnú správu](#) o výkone úloh v oblasti dohľadu.

Rámec zodpovednosti ECB je podrobnejšie opísaný v nariadení o SSM, v [medziinštitucionálnej dohode](#) medzi Európskym parlamentom a ECB

a v [memorande o porozumení](#) medzi Radou EÚ a ECB. V roku 2019 bol ďalej doplnený [memorandom o porozumení](#) medzi Európskym dvorom audítorov a ECB.

Európska komisia navyše každé tri roky zverejňuje [správu o uplatňovaní nariadenia o SSM](#), ktorá predovšetkým monitoruje jeho prípadný vplyv na plynulé fungovanie vnútorného trhu. Európsky dvor audítorov má právomoc posudzovať prevádzkovú efektívnosť riadenia ECB (časť 1.4.7) a Medzinárodný menový fond (MMF) uskutočňuje pravidelné revízie v rámci programu hodnotenia finančného sektora (Financial Sector Assessment Program – FSAP) (časť 1.4.8).

Členovia Rady pre dohľad každoročne predkladajú svoje [vyhlásenie o záujmoch](#). Tieto vyhlásenia obsahujú informácie o ich predchádzajúcej pracovnej činnosti, súkromných aktivitách, oficiálnych mandátoch a finančných záujmoch, ako aj informácie o akejkoľvek zárobkovej činnosti ich manželov/manželiek alebo partnerov/partneriek, ktorá by mohla vzbudiť obavy z konfliktu záujmov.

1.2 Prevádzková štruktúra ECB

1.2.1 Organizácia bankového dohľadu ECB

Zásada oddelenia funkcií

Nariadenie o SSM, článok 25
Rozhodnutie ECB, ktorým sa vykonáva zásada oddelenia funkcie menovej politiky od funkcie dohľadu ECB (ECB/2014/39)

Rada EÚ a Európsky parlament v reakcii na finančnú krízu poverili ECB úlohami v oblasti dohľadu. Pre ECB prevzatie týchto úloh znamenalo rozšírenie jej pôvodnej menovopolitickej funkcie. S cieľom zabrániť konfliktom záujmov medzi úlohami v oblasti menovej politiky a úlohami v oblasti dohľadu musí ECB zabezpečiť oddelenie týchto úloh tak, aby sa každá z funkcií vykonávala v súlade s príslušnými cieľmi.

ECB má nezávislú [Radu pre dohľad](#), ktorá predkladá návrhy rozhodnutí dohľadu [Rade guvernérov](#). Rada guvernérov môže návrhy rozhodnutí prijať alebo voči nim vzniesť námietky, no v zásade ich nemôže zmeniť. Rokovania Rady guvernérov o otázkach dohľadu sú okrem toho striktné oddelené od rokovaní o iných záležitostiach, majú samostatný program a zasadania.

Súčasťou zásady oddelenia funkcií sú aj pravidlá výmeny informácií medzi týmito dvoma funkciami ECB. Pre tok niektorých dôverných informácií z jednej funkcie do druhej je potrebný súhlas [Výkonnej rady](#). Dôverné nespracované údaje sa môžu zdieľať na požiadanie na základe opodstatnenej potreby. Jedna funkcia ECB by druhej funkcii nemala poskytovať dôverné informácie obsahujúce hodnotenia či politické odporúčania, okrem informácií na požiadanie a na základe opodstatnenej potreby.

Oddelenie funkcií na úrovni zamestnancov sa dosiahlo rozdelením rôznych prvkov bankového dohľadu medzi šesť generálnych riaditeľstiev a jedno riaditeľstvo, pričom každé z nich funkčne podlieha predsedovi a podpredsedovi Rady pre dohľad.

Organizačná štruktúra bankového dohľadu ECB

Úlohy dohľadu zverené ECB vykonáva šesť generálnych riaditeľstiev a jedno riaditeľstvo v spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi.

- Za priamy každodenný dohľad nad významnými inštitúciami zodpovedá generálne riaditeľstvo pre systémové a medzinárodné banky (Directorate General Systemic & International Banks – DG/SIB), generálne riaditeľstvo pre univerzálne a diverzifikované inštitúcie (Directorate General Universal & Diversified Institutions – DG/UDI) a generálne riaditeľstvo pre špecializované inštitúcie a menej významné inštitúcie (Directorate General Specialised Institutions & LSIs – DG/SPL). DG/SPL zodpovedá aj za kontrolu priameho dohľadu príslušných vnútroštátnych orgánov nad menej významnými inštitúciami.
- Generálne riaditeľstvo pre horizontálny dohľad (Directorate General Horizontal Line Supervision – DG/HOL) vykonáva horizontálne úlohy týkajúce sa všetkých úverových inštitúcií pod dohľadom SSM. Predovšetkým podporuje spoločné dohľadacie tímy (Joint Supervisory Teams – JST) tým, že poskytuje odborné znalosti týkajúce sa kreditného rizika, kapitálových trhov, nefinančných rizík, obchodných modelov, kapitálového plánovania a krízového riadenia, záťažového testovania, politiky dohľadu a metodík dohľadu.
- Generálne riaditeľstvo pre kontroly na mieste a hodnotenia interných modelov (Directorate General On-Site & Internal Model Inspections – DG/OMI) vedie a zúčastňuje sa na činnostiach na mieste, definuje a zabezpečuje plánovanie a realizáciu programu dohľadu na mieste a udržiava komplexné metodiky dohľadu na mieste.
- Generálne riaditeľstvo pre riadenie a operácie SSM (Directorate General SSM Governance & Operations – DG/SGO) podporuje rozhodovacie procesy, posudzuje nových akcionárov bánk a žiadosti o nové bankové povolenia, vykonáva hodnotenie odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti a nezávisle skúma údajné porušenia prudenciálnych predpisov. DG/SGO tiež riadi digitálnu agendu SSM vrátane využívania technológií dohľadu, vedie inovácie a zabezpečuje riadenie znalostí a vzdelávacie aktivity pre SSM.
- Riaditeľstvo pre stratégiu a riziká dohľadu (Directorate Supervisory Strategy & Risk – D/SSR) definuje stratégiu bankového dohľadu ECB určením priorít dohľadu a rámca rizikových preferencií a podporuje pridelovanie zdrojov na tieto priority.

Zdieľané služby

Popri šiestich generálnych riaditeľstvách a jednom riaditeľstve, ktoré sú zodpovedné za bankový dohľad, poskytujú zdieľané služby ECB podporu jej menovopolitickej funkcii i funkcii dohľadu.

Zdieľané služby zahŕňajú ľudské zdroje, informačné systémy, komunikáciu, rozpočet a organizáciu, technickú prevádzku, interný audit, právne služby a štatistiku. ECB vďaka nim môže využívať prevádzkové synergie a zároveň rešpektovať požadované oddelenie úloh menovej politiky od úloh bankového dohľadu. Generálne riaditeľstvo pre štatistiku napríklad na internetovej stránke bankového dohľadu ECB pravidelne zverejňuje [komplexný súbor štatistických údajov bankového dohľadu](#). Tieto údaje, aktualizované štvrťročne, zahŕňajú informácie o bankách patriacich medzi významné inštitúcie a menej významné inštitúcie a týkajú sa aspektov ako napríklad zloženie súvah bánk, ziskovosť, kapitálová primeranosť, finančná páka, financovanie, likvidita a kvalita aktív.

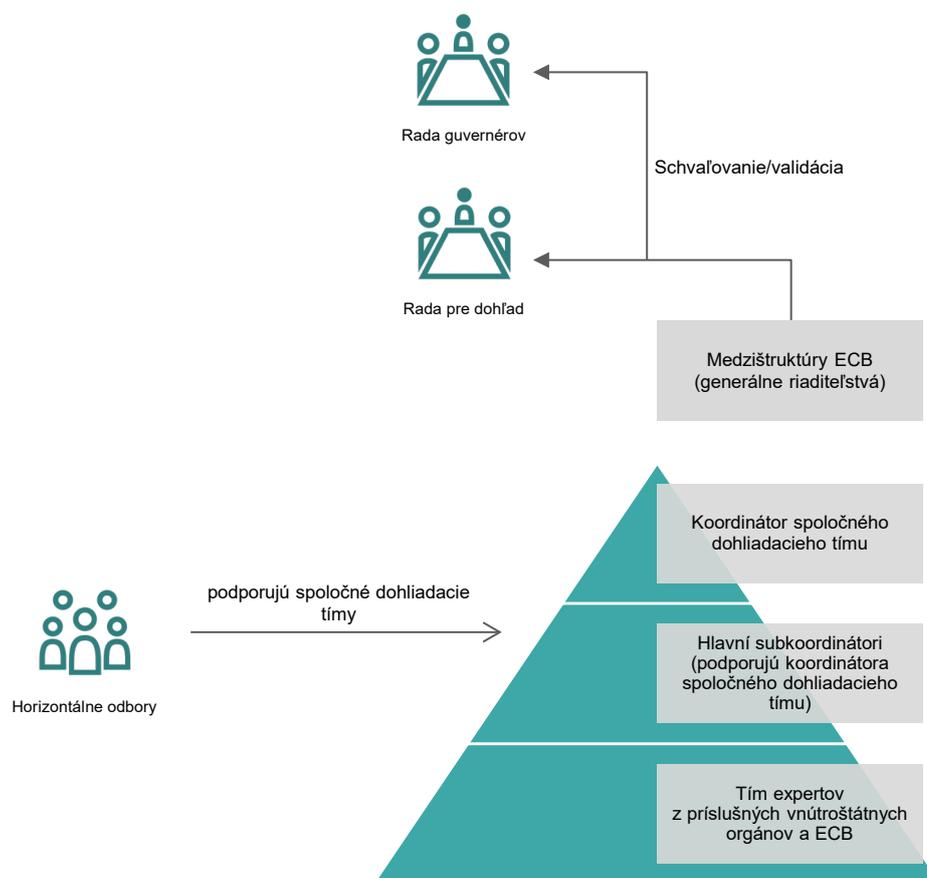
1.2.2 Spoločné dohliadacie tímy

Nariadenie o rámci SSM, články 3, 4, 5 a 6

Každodenný dohľad nad významnými inštitúciami vykonávajú spoločné dohliadacie tímy patriace pod DG/SIB, DG/UDI a DG/SPL. Ako znázorňuje diagram 2, spoločné dohliadacie tímy zahŕňajú pracovníkov ECB i príslušných vnútroštátnych orgánov krajín, v ktorých sú významné inštitúcie vrátane ich dcérskych spoločností alebo významných cezhraničných pobočiek zriadené. Pre každú významnú inštitúciu je na najvyššej úrovni konsolidácie vytvorený jeden spoločný dohliadací tím. Veľkosť, celkové zloženie a organizácia spoločného dohliadacieho tímu sa líšia v závislosti od povahy, zložitosti, rozsahu, obchodného modelu a rizikového profilu dohliadaného subjektu.

Diagram 2

Fungovanie spoločných dohliadacích tímov

Spoločný dohliadací tím zodpovedá za vypracovanie a organizáciu programu previerok v oblasti dohľadu (Supervisory Examination Programme – SEP) a za výkon priebežného dohľadu na konsolidovanej, subkonsolidovanej a individuálnej úrovni. Tieto úlohy zahŕňajú hodnotenie rizikového profilu, obchodného modelu a stratégie, systémov riadenia rizík, interných kontrolných systémov a interného riadenia inštitúcie. Základnými prvkami tejto práce sú vykonávanie postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (Supervisory Review and Evaluation Process – SREP) a udržiavanie pravidelného dialógu s dohliadaným subjektom. Členovia spoločného dohliadacieho tímu sa môžu zúčastňovať aj na kontrolách na mieste a hodnoteniach interných modelov.

V prípade určitých úloh, ktoré sa zameriavajú na špecifické témy alebo si vyžadujú konkrétne technické znalosti, si môžu spoločné dohliadacie tímy vyžiadať dodatočnú podporu horizontálnych odborov ECB, ktoré tiež spoločným dohliadacím tímom poskytujú potrebné údaje a stanovujú postupy na účely vývoja jednotného a koordinovaného prístupu.

Koordinátori spoločných dohliadacích tímov a miestni koordinátori z príslušných vnútroštátnych orgánov

Jednotlivé spoločné dohliadacie tímy pracujú pod vedením koordinátora ECB. Koordinátora v rámci bežného dohľadu nad významnými inštitúciami podporujú miestni koordinátori z príslušných vnútroštátnych orgánov, ktorí zároveň reprezentujú postoje príslušných vnútroštátnych orgánov. Ich úlohou je napríklad prispievať k zostavovaniu a revízii programu SEP.

Koordinátori spoločných dohliadacích tímov sú vymenúvaní na obdobie troch až piatich rokov. Koordinátori a členovia spoločných dohliadacích tímov by sa mali pravidelne striedať, aj keď nebude možné vystriedať všetkých členov naraz.

Hlavný spoločný dohliadací tím

Spoločné dohliadacie tímy bánk, ktoré sú významne zastúpené vo viac než jednom zúčastnenom členskom štáte, zriaďujú hlavný spoločný dohliadací tím. Hlavnému tímu predsedá koordinátor a tvoria ho miestni koordinátori príslušných vnútroštátnych orgánov dohľadu v závislosti od významnosti miestnej dcérskej spoločnosti alebo pobočky. Hlavný spoločný dohliadací tím zodpovedá za pridelovanie úloh členom spoločných dohliadacích tímov, prípravu a revíziu programu SEP, monitorovanie jeho implementácie a kontrolu hodnotenia.

1.2.3 Organizácia funkcie kontroly dohľadu

Nariadenie o SSM, články 4, 6, 12 a 31

Nariadenie o rámci SSM, články 43, 62, 67, 70, 96, 97, 98, 99 a 100

Za priamy dohľad nad menej významnými inštitúciami zodpovedajú príslušné vnútroštátne orgány. V rámci plánovania a výkonu priebežných činností dohľadu používajú svoje vlastné zdroje a postupy. Príslušné vnútroštátne orgány okrem toho vykonávajú dohľad v oblastiach, na ktoré sa nevzťahuje nariadenie o SSM.

ECB zodpovedá za účinné a konzistentné fungovanie SSM a zabezpečuje vysokú kvalitu metodík dohľadu uplatňovaných príslušnými vnútroštátnymi orgánmi. V tejto súvislosti bolo generálnemu riaditeľstvu DG/SPL zverená kontrolná úloha, ktorá má zabezpečiť konzistentný dohľad na základe uplatňovania vysokých štandardov dohľadu. DG/SPL dosahuje tieto ciele podporou implementácie osvedčených postupov dohľadu v úzkej spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi. Odbor pre metodiku dohľadu v rámci DG/HOL pravidelne aktualizuje metodiky, štandardy a postupy dohľadu nad menej významnými inštitúciami.

Pri kontrole dohľadu ECB úzko spolupracuje s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi. Táto spolupráca má zásadný význam z hľadiska budovania spoločnej kultúry dohľadu v rámci celého SSM a zabezpečenia konzistentného fungovania systému. V rámci kontroly dohľadu ECB vydáva príslušným vnútroštátnym orgánom štandardy týkajúce sa dohľadu nad menej významnými inštitúciami, zbiera a spracúva informácie od príslušných vnútroštátnych orgánov a vykonáva tematické hodnotenia. Informácie od príslušných vnútroštátnych orgánov umožňujú ECB získať prehľad

o ich dohľadových postupoch a rozhodnutiach, ako aj o konkrétnych menej významných inštitúciách a ich sektoroch.

V tejto súvislosti je úlohou ECB kontrola dohľadu nad menej významnými inštitúciami, ktorý vykonávajú príslušné vnútroštátne orgány, s cieľom identifikovať nestabilné inštitúcie a zabezpečiť konzistentne vysoké štandardy dohľadu v rámci celého SSM. V rámci tejto funkcie ECB uplatňuje zásadu primeranosti a prístup založený na hodnotení rizík. Požiadavky na vykazovanie, ako aj dohľadové činnosti DG/SPL sa preto môžu podľa potreby v prípade vysokorizikových a vysokovplyvných inštitúcií zvýšiť (kapitola 5). Prostredníctvom aktivít v oblasti kontroly krízového riadenia sa ECB zapája aj do krízového riadenia menej významných inštitúcií.

Pracovníci ECB príležitostne poskytujú príslušným vnútroštátnym orgánom odborné poradenstvo a podporu, napríklad účasťou na kontrolách na mieste. V snahe budovať jednotnú kultúru dohľadu ECB podporuje výmenu pracovníkov medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi.

1.2.4 Horizontálne funkcie

Horizontálne odbory DG/HOL, D/SSR, DG/OMI a DG/SGO podporujú dohľad nad významnými i menej významnými inštitúciami. Horizontálne odbory úzko spolupracujú so spoločnými dohľadacími tímami, napríklad definovaním a zavádzaním spoločných metodík a štandardov a poskytovaním podpory v metodických otázkach. Tieto odbory zabezpečujú vývoj jednotných a koordinovaných postupov. Vykonávajú špecializované úlohy a analýzy a spoločným dohľadacím tímom a príslušným vnútroštátnym orgánom poskytujú odbornú podporu.

1.2.5 Komunikácia v rámci SSM

Ako bolo uvedené vyššie, jednotný mechanizmus dohľadu je postavený na úzkej spolupráci medzi ECB a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi. Vďaka účinnej spolupráci a neustálej výmene informácií a vedomostí medzi ECB a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, ako aj v rámci ECB, môže SSM riadne fungovať a dosahovať kvalitné výsledky. To je možné vďaka spoločným IT a vzdelávacím nástrojom vrátane SSMNet, spoločnej platformy v rámci SSM používanej na prístup k informáciám, a rozšírených prístupových práv (s primeranými ochrannými opatreniami) k dokumentom v oblasti dohľadu.

Spolupráca medzi ECB a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi

Na všetky činnosti dohľadu sa vzťahuje zásada spolupráce v dobrej viere. Pokiaľ ide o priamy dohľad nad významnými inštitúciami, generálne riaditeľstvá DG/SIB, DG/UDI a DG/SPL každodenne spolupracujú s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi prostredníctvom príslušných spoločných dohľadacích tímov. Čo sa týka kontroly

dohľadu nad menej významnými inštitúciami, DG/SPL je v úzkom kontakte s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi prostredníctvom špecializovanej siete pracovníkov vrcholového manažmentu.

Príslušné vnútroštátne orgány prispievajú k práci horizontálnych odborov prostredníctvom účasti v rôznych fórach a odborných sieťach.

Rada pre dohľad môže navyše rozhodnúť o zriadení pracovných skupín zložených z pracovníkov ECB a príslušných vnútroštátnych orgánov, ktoré sa zameriavajú na konkrétne horizontálne témy a podporujú prácu horizontálnych odborov.

Správa informácií

Pravidlá ECB týkajúce sa správy informácií podporujú systematickú, účinnú a efektívnu tvorbu, používanie, správu a získavanie informácií. Pravidlá umožňujú výmenu informácií medzi ECB a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v potrebnom rozsahu.

Uplatňujú sa prostredníctvom systému správy informácií ECB, ktorý predstavuje technický základ uplatňovania jednotnej metodiky a štandardov bankového dohľadu zo strany všetkých spoločných dohľadacích tímov. Platforma SSMNet poskytuje všetkým orgánom dohľadu prístup k informáciám, vedomostiam a nástrojom, ktoré potrebujú na výkon svojich každodenných úloh v oblasti dohľadu.

1.2.6 Personálne zabezpečenie a finančné zdroje

Personálne zabezpečenie dohľadu nad významnými a menej významnými inštitúciami

Postupy dohľadu v rámci SSM vychádzajú z rizík a zohľadňujú zásadu primeranosti. Prihliadajú na to, do akej miery by zlyhanie dohliadaného subjektu mohlo narušiť finančnú stabilitu, ako aj na pravdepodobnosť takéhoto zlyhania. Postupy zároveň zodpovedajú rizikovému profilu dohliadaného subjektu. Cieľom týchto zásad je zabezpečiť účinný a dôkladný dohľad a zároveň efektívne pridelovanie obmedzených zdrojov dohľadu.

Pokiaľ ide o priamy dohľad, ktorý vykonáva ECB, pridelovanie zdrojov a odborných kapacít SSM koordinuje kancelária strategického plánovania v rámci D/SSR spolu s relevantnými horizontálnymi funkciami a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi. Spoločné dohľadacie tímy vykonávajú pod vedením ECB operačné plánovanie. Pre každú významnú banku vypracúvajú program SEP, ktorý stanovuje hlavné úlohy a činnosti dohľadu na nasledujúcich 12 mesiacov, ich predbežný harmonogram a ciele, ako aj potrebu uskutočnenia kontrol na mieste a hodnotení interných modelov. Kontroly na mieste sa plánujú a personálne zabezpečujú v úzkej

spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, ktoré poskytujú väčšinu vedúcich a členov tímov. Podrobné informácie o programe SEP sú v časti 4.1.3.

Pokiaľ ide o priamy dohľad nad menej významnými inštitúciami, priebežné činnosti dohľadu v súlade s celkovou stratégiou SSM plánujú a uskutočňujú príslušné vnútroštátne orgány, pričom využívajú vlastné zdroje a rozhodovacie postupy.

Pracovníci príslušných vnútroštátnych orgánov sú motivovaní, aby sa zapájali do výmeny pracovníkov na rôzne dlhé obdobia, či už v ECB alebo v ostatných príslušných vnútroštátnych orgánoch na rôznych úrovniach organizácie. Podmienky výmeny sa určujú individuálne vopred. Výmenný program SSM ponúka ďalšiu príležitosť na výmenu pracovníkov medzi bankovým dohľadom ECB a partnerskými inštitúciami SSM vo forme externej stáže. Účastníci programu si vymieňajú svoje úlohy na jeden až dva roky, pôsobia v hostiteľskej krajine a stávajú sa pevnou súčasťou tímu hostiteľskej inštitúcie. Výmena pracovníkov posilňuje nadnárodný charakter spoločných dohľadacích tímov a umožňuje im určitú flexibilitu, ak potrebujú dodatočnú podporu alebo odborné znalosti. Pracovníci ECB a príslušných vnútroštátnych orgánov sa tiež zapájajú do spoločného vzdelávacieho programu, čo prispieva k zvyšovaniu konzistentnosti postupov dohľadu a budovaniu jednotnej kultúry dohľadu.

Finančné zdroje

[Nariadenie o SSM, článok 20](#)

[Nariadenie ECB o poplatkoch za dohľad \(ECB/2014/41\)](#)

[Rozhodnutie ECB o metodike a postupoch na určenie a zber údajov týkajúcich sa faktorov výpočtu poplatku, ktoré sa používajú na výpočet ročných poplatkov za dohľad \(prepracované znenie\) \(ECB/2019/38\)](#)

ECB pokrýva náklady na plnenie úloh dohľadu prostredníctvom ročných poplatkov, ktoré hradia všetky dohliadané subjekty v eurozóne, bez toho, aby bolo dotknuté právo príslušných vnútroštátnych orgánov vyberať poplatky v súlade s vnútroštátnym právom. Celková výška [ročných poplatkov za dohľad](#) sa zverejňuje každý rok do 30. apríla formou rozhodnutia ECB. Celkové náklady sa rozdeľujú do dvoch kategórií:

- priamy dohľad – poplatky účtované významným inštitúciami podliehajúcim priamemu dohľadu ECB,
- nepriamy dohľad – poplatky účtované menej významným inštitúciami podliehajúcim priamemu dohľadu príslušných vnútroštátnych orgánov dohľadu.

Poplatok dohliadaného subjektu sa skladá z minimálnej zložky a pohyblivej zložky. Minimálna zložka predstavuje fixné percento celkovej výšky ročných poplatkov v rámci danej kategórie. Pohyblivá zložka sa počíta na základe faktorov výpočtu poplatku, ktoré sú dané veľkosťou a rizikovým profilom banky vrátane jej rizikovo vážených aktív. Tieto faktory výpočtu poplatku sa merajú prostredníctvom celkovej hodnoty aktív a celkovej rizikovej expozície.

Náklady, ktoré ECB vznikajú v spojení s výkonom úloh dohľadu, tvoria najmä priame náklady bankového dohľadu ECB a zdieľaných služieb používaných na účely dohľadu. Tieto výdavky sa v rámci rozpočtu ECB vedú oddelene.

Zodpovednosť za rozpočet ECB nesie Rada guvernérov, ktorá schvaľuje ročný rozpočet ECB na základe návrhu Výkonnej rady po konzultácii otázok súvisiacich s bankovým dohľadom s predsedom a podpredsedom Rady pre dohľad.

ECB každoročne predkladá Európskemu parlamentu, Rade EÚ, Európskej komisii a Euroskupine správu o plánovanom vývoji štruktúry a výšky ročných poplatkov za dohľad.

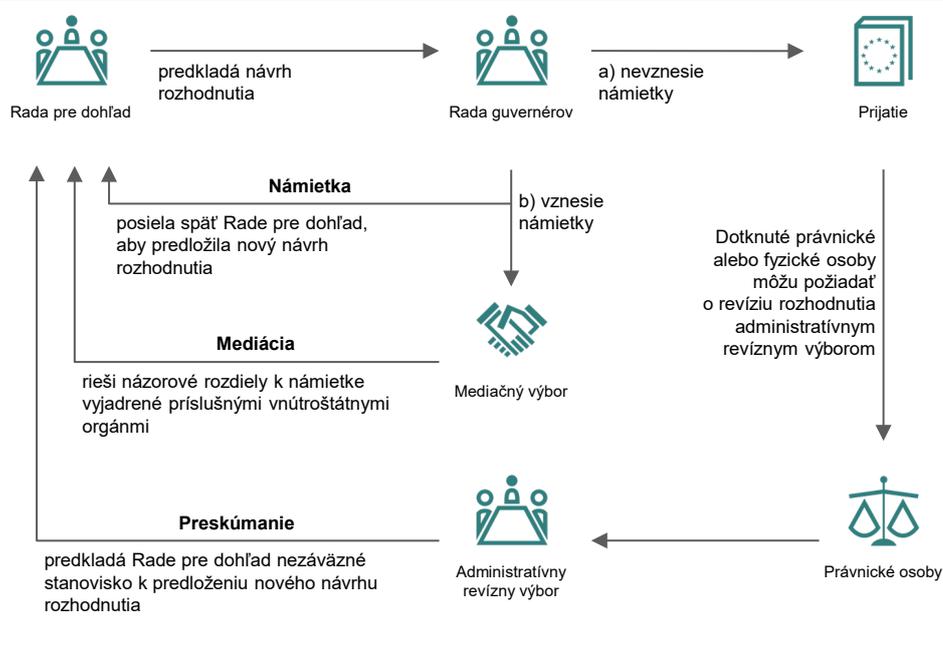
1.3 Prijímanie rozhodnutí v rámci SSM

Rozhodnutia súvisiace s výkonom úloh dohľadu ECB prijíma Rada guvernérov na základe **postupu vychádzajúceho z implicitného súhlasu**. Návrhy rozhodnutí najskôr schvaľuje Rada pre dohľad a následne sa na konečné prijatie predkladajú Rade guvernérov. Kompletné návrhy rozhodnutí sa považujú za prijaté, ak voči nim Rada guvernérov nevznesie námietky v maximálnej lehote desiatich pracovných dní.

Postup vychádzajúci z implicitného súhlasu sa uplatňuje nielen v prípade jednotlivých rozhodnutí dohľadu; používa sa aj v prípade právnych aktov súvisiacich s výkonom úloh dohľadu, dokumentov týkajúcich sa politik a ďalších externe relevantných foriem komunikácie ECB súvisiacich s plnením jej úloh v oblasti dohľadu.

Diagram 3

Postup vychádzajúci z implicitného súhlasu

Postup vychádzajúci z implicitného súhlasu však nie je jediným rozhodovacím postupom v ECB. Môžu sa uplatňovať aj iné postupy a v prípade určitých typov rozhodnutí dohľadu, napr. rozhodnutí o hodnotení odbornej spôsobilosti

a dôveryhodnosti a zmien rozhodnutí o významnosti, môžu byť rozhodovacie právomoci delegované. Opatrenia dohľadu iné ako rozhodnutia sú opísané v časti 1.3.2.

1.3.1 Prijímanie rozhodnutí v rámci SSM

[Nariadenie o SSM, článok 26](#)

[Nariadenie o rámci SSM, časti VI a VII](#)

[Zmluva o fungovaní Európskej únie, článok 283](#)

[Štatút ESCB, článok 11\(6\)](#)

[Rozhodnutie ECB o vymenovaní zástupcov ECB v Rade pre dohľad \(ECB/2014/4\)](#)

[Rokovací poriadok Rady pre dohľad](#)

[Kódex správania vysokopostavených úradníkov ECB](#)

[Rokovací poriadok ECB](#)

[Nariadenie ECB o zriadení mediálneho výboru a jeho rokovacom poriadku \(ECB/2014/26\)](#)

V nasledujúcich odsekoch sú podrobnejšie informácie o rôznych subjektoch zapojených do procesu rozhodovania a o ich úlohách v rámci tohto procesu.

Rada guvernérov

Rada guvernérov je najvyšším rozhodovacím orgánom, pokiaľ ide o plnenie úloh ECB vrátane úloh v oblasti dohľadu. Skladá sa z členov Výkonnej rady ECB a guvernérov národných centrálnych bánk krajín eurozóny.

Právne akty, ktoré sa týkajú bankového dohľadu, sa spravidla prijímajú na základe postupu vychádzajúceho z implicitného súhlasu. Tento postup je ustanovený nariadením o SSM a rešpektuje úlohu Rady pre dohľad ako interného orgánu ECB zodpovedného za plánovanie a výkon úloh dohľadu vrátane schvaľovania kompletných návrhov rozhodnutí. Rada guvernérov v rámci tohto postupu kompletné návrhy rozhodnutí nemôže meniť; môže ich len schváliť alebo k nim vzniesť námietky.

Výkonná rada

Výkonná rada je zodpovedná za riadenie bežného chodu ECB. Podpredseda Rady pre dohľad je členom Výkonnej rady.

Rada pre dohľad

[Rada pre dohľad](#) zodpovedá za plánovanie a výkon úloh ECB v oblasti dohľadu, ktoré sú stanovené v nariadení o SSM. Návrhy rozhodnutí dohľadu s právne záväzným účinkom musia byť predtým, ako sa v rámci postupu vychádzajúceho z implicitného súhlasu predložia na konečné prijatie Rade guvernérov, schválené Radou pre dohľad. Rada pre dohľad je zložená z predsedu, podpredsedu, štyroch zástupcov ECB, jedného zástupcu príslušného vnútroštátneho orgánu z každého zúčastneného členského štátu a jedného zástupcu národnej centrálnej banky z každého zúčastneného členského štátu (ak príslušný vnútroštátny orgán nie je centrálnou bankou). Na účely hlasovania sa však zástupcovia príslušného vnútroštátneho orgánu a národnej centrálnej banky z jedného členského štátu považujú za jedného člena.

Riadiaci výbor podporuje Radu pre dohľad v jej činnosti a pripravuje jej zasadania. Tvorí ho menšia skupina členov Rady pre dohľad a nemá žiadne rozhodovacie právomoci.

Generálne riaditeľstvá bankového dohľadu ECB

Spoločné dohliadacie tímy v generálnych riaditeľstvách DG/SIB, DG/UDI a DG/SPL sú hlavnými autormi návrhov rozhodnutí adresovaných dohliadaným subjektom. Návrhy rozhodnutí vypracúvajú na základe informácií získaných v rámci priebežného dohľadu vrátane kontrol na mieste či hodnotení interných modelov. Odbor sekretariátu SSM, ktorý je súčasťou DG/SGO, úzko spolupracuje so spoločnými dohliadacími tímami na príprave rozhodnutí dohľadu a rozhodovacieho procesu vrátane plnenia procesných požiadaviek.

Pôvodcami rozhodnutí sú aj DG/SGO a DG/SPL, predovšetkým rozhodnutí, ktoré sa týkajú hodnotenia vhodnosti členov riadiacich orgánov dohliadaných subjektov, rozhodnutí o sankciách a donucovacích opatreniach, spoločných postupov a návrhov všeobecných pokynov určených príslušným vnútroštátnym orgánom, ktoré sa týkajú skupín alebo kategórií menej významných inštitúcií.

DG/HOL a DG/OMI sú priamo zapojené do rozhodovacieho procesu v súvislosti s kontrolami na mieste a zodpovedajú aj za vydávanie nových predpisov, pravidiel a metodík. DG/HOL sa na rozhodovacom procese podieľa aj nepriamo poskytovaním špecializovanej podpory spoločným dohliadacím tímom, najmä v súvislosti s rozhodnutiami týkajúcimi sa postupu SREP.

Generálne riaditeľstvo pre riadenie a operácie SSM (DG/SGO)

DG/SGO sa skladá z piatich odborov. Štyri z nich, konkrétne odbor pre udeľovanie povolení, odbor pre posudzovanie odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti, odbor pre ukladanie opatrení a sankcií a odbor pre technológie a inovácie, vykonávajú horizontálne funkcie. Posledný z nich, odbor sekretariátu SSM, podporuje a zabezpečuje efektívne prijímanie rozhodnutí a zaručuje inštitucionálnu kvalitu rozhodovacieho procesu. Prijíma procesné akty týkajúce sa výkonu postupu dohľadu a informuje adresátov týchto aktov. Podporuje tiež činnosť Rady pre dohľad, čo zahŕňa prípravu a plnenie záverov rokovaní a písomných konaní, ako aj prípravu a revíziu návrhov a rozhodnutí. Pomáha jednotlivým odborným útvarom pri príprave dokumentácie určenej pre Radu pre dohľad a poskytuje im poradenstvo v súvislosti s rozhodovacím procesom. Je tiež v úzkom kontakte so sekretariátom Rady guvernérov, pokiaľ ide o rozhodovacie procesy súvisiace s úlohami ECB v oblasti dohľadu, a podporuje prípravu zasadaní Rady guvernérov zameraných na otázky dohľadu. Poskytuje poradenstvo a podporu kanceláriám predsedu, podpredsedu a zástupcov ECB, pokiaľ ide o ich povinnosti v oblasti zodpovednosti a komunikačné činnosti. Koordinuje aj spoluprácu v oblasti dohľadu s ostatnými orgánmi EÚ a mimo EÚ.

Príslušné vnútroštátne orgány

Okrem účasti v spoločných dohliadacích tímoch zohrávajú príslušné vnútroštátne orgány dôležitú úlohu aj v rozhodovacom procese. Môžu predkladať návrhy rozhodnutí dohľadu. V prípade spoločných postupov nariadenie o rámci SSM výslovne stanovuje, že ECB by mala rozhodovať na základe návrhu príslušného vnútroštátneho orgánu. Príslušné vnútroštátne orgány sú aj naďalej zodpovedné za všetky úlohy dohľadu, ktorými nebol poverený SSM, ako napríklad ochrana spotrebiteľov alebo boj proti praniu špinavých peňazí.

Mediačný výbor

Ak Rada guvernérov voči rozhodnutiu predloženému na základe postupu vychádzajúceho z implicitného súhlasu vznesie námietku, príslušný vnútroštátny orgán, ktorého sa rozhodnutie týka a ktorý zastáva odlišné stanovisko, môže Rade pre dohľad podať žiadosť o mediáciu na vyriešenie týchto rozporov s cieľom zabezpečiť oddelenie úloh menovej politiky od úloh dohľadu. Námietku posudzuje mediačný výbor, ktorý pozostáva z jedného člena z každého zúčastneného členského štátu, vybraného spomedzi členov Rady guvernérov a Rady pre dohľad. Mediačný výbor rozhoduje jednoduchou väčšinou, pričom každý člen má jeden hlas.

1.3.2 Druhy opatrení dohľadu

Zmluva o fungovaní Európskej únie, články 132, 139 bod 2 písm. e) a 288 bod 2

Nariadenie o SSM, článok 4 a oddiel 2 kapitoly III

Nariadenie o rámci SSM, hlava 2

Rozhodnutie dohľadu je právny akt prijatý ECB v rámci výkonu úloh a právomocí, ktoré jej boli zverené nariadením o SSM, zvyčajne adresovaný úverovej inštitúcii. Rozhodnutie udeľuje práva a/alebo ukladá povinnosti vedúce k zmene situácie adresáta rozhodnutia. Súčasťou rozhodnutia môžu byť doplňujúce ustanovenia ako napríklad časové lehoty, podmienky, povinnosti alebo nezáväzná odporúčania. Zatiaľ čo v prípade podmienok účinnosť rozhodnutia závisí od konkrétnych udalostí, povinnosti predstavujú dodatočné požiadavky, ktoré príjemca rozhodnutia musí splniť, zvyčajne v rámci stanoveného termínu. Pokiaľ rozhodnutie nie je prijaté delegovaním, jeho návrh schvaľuje Rada pre dohľad. Následne sa predkladá Rade guvernérov, ktorá rozhodnutie prijíma na základe postupu vychádzajúceho z implicitného súhlasu. Ak má rozhodnutie pre adresáta nepriaznivé dôsledky, ECB konečné rozhodnutie dohľadu prijme až po uplynutí lehoty na vypočutie, pričom sa berie náležitý ohľad na argumenty vznesené zúčastnenými stranami. Konečné rozhodnutie dohľadu je pre adresáta právne záväzná.

V závislosti od príslušného právneho rámca, zamýšľaného účinku opatrenia, jeho adresáta a úmernosti je okrem rozhodnutí možné prijať viacero ďalších druhov opatrení dohľadu.

Operatívny akt nie je súčasťou formálneho rozhodovacieho procesu. Nemá požadovanú právnu formu a zahŕňa nezáväzná a nevymáhateľné očakávania, vyhlásenia a ďalšie opatrenia dohľadu.

Ak sa predmetnej otázke pripisuje určitá významnosť, je možné Radu pre dohľad požiadať, aby vopred schválila konkrétny postup dohľadu, prípadne je informovaná ex post. V prípade potreby môže ECB v nadväznosti na vydanie operatívneho aktu prijať rozhodnutie dohľadu s identickým alebo podobným obsahom.

Procesný akt je typ operatívneho aktu, ktorý sa týka výkonu postupu vo veci dohľadu, najmä pokiaľ ide o dodržiavanie procesných požiadaviek. Medzi procesné akty patria rozhodnutia o predĺžení lehoty na vypočutie a o žiadostiach o prístup k spisom a dokumentom ECB podľa článku 53 ods. 1 tretieho pododseku smernice o kapitálových požiadavkách (Capital Requirements Directive – CRD). Môžu zahŕňať aj odpovede na sťažnosti adresátov rozhodnutí dohľadu ECB, ktoré nepredstavujú žiadosť o administratívnu revíziu zo strany ABoR, ako aj korigendá rozhodnutí dohľadu ECB v prípade zistenia zjavných a nepodstatných chýb. Procesnými aktmi nie sú rozhodnutia dohľadu ECB, ktoré nepredstavujú výkon rozhodovacej právomoci ani konečné rozhodnutie o výsledku postupu dohľadu. To znamená, že ich neprijíma Rada guvernérov postupom vychádzajúcim z implicitného súhlasu, ale odbor sekretariátu SSM, ktorý ich aj oznamuje adresátovi.

Popri odporúčaní adresovaných jednotlivým bankám a zahrnutých do rozhodnutí dohľadu alebo operatívnych aktov môže ECB prijímať aj **odporúčania** v podobe verejných právnych aktov s cieľom vyjadriť nezáväznú očakávanú dohľadu voči dohliadaným subjektom, príslušným tretím stranám alebo príslušným vnútroštátnym orgánom.

Odporúčania určené dohliadaným subjektom sú právne akty, ktoré majú všeobecnú platnosť, prijíma ich Rada guvernérov na základe postupu vychádzajúceho z implicitného súhlasu a zverejňujú sa na internetovej stránke bankového dohľadu ECB i v Úradnom vestníku Európskej únie. Prostredníctvom týchto odporúčaní ECB informuje verejnosť o svojich postupoch dohľadu.

Odporúčania určené všetkým príslušným vnútroštátnym orgánom sú nezáväzná a sú alternatívou záväzných usmernení, čím príslušným vnútroštátnym orgánom dávajú priestor na určitú flexibilitu. Takéto odporúčania sa môžu týkať konkrétne dohľadu nad menej významnými inštitúciami, prípadne môžu rozšíriť záber existujúcich odporúčaní určených významným inštitúciám aj na menej významné inštitúcie. Môže ísť o verejné i neverejné odporúčania. Príklady odporúčaní sú [na internetovej stránke bankového dohľadu ECB](#).

Ďalším nástrojom, ktorý má ECB k dispozícii, sú **pokyny**. ECB môže prostredníctvom pokynov príslušným vnútroštátnym orgánom nariadiť využitie ich právomocí ustanovených vo vnútroštátnom práve v rozsahu nevyhnutnom na splnenie úloh, ktoré boli ECB zverené nariadením o SSM. Príslušný vnútroštátny orgán ECB informuje o prijatých krokoch. ECB tiež môže príslušným vnútroštátnym orgánom vydávať všeobecné pokyny týkajúce sa menej významných inštitúcií. Tieto pokyny nadväzujú na konkrétne dohľadové právomoci príslušných vnútroštátnych orgánov a skôr ako na konkrétne subjekty sa vzťahujú na skupiny alebo kategórie menej významných inštitúcií. V neposlednom rade môže ECB pokyny adresovať aj príslušným vnútroštátnym orgánom úzko spolupracujúcim s ECB, ktoré zasa prijímajú požadované vnútroštátne administratívne opatrenia určené bankám.

Rozhodnutie ECB o metodike a postupoch na určenie a zber údajov týkajúcich sa faktorov výpočtu poplatku, ktoré sa používajú na výpočet ročných poplatkov za dohľad (ECB/2019/38)

Usmernenie ECB o využívaní možností a právomocí dostupných v práve Únie príslušnými vnútroštátnymi orgánmi vo vzťahu k menej významným inštitúciám (ECB/2017/9)

Nariadenie ECB o využívaní možností a právomocí dostupných v práve Únie (ECB/2016/4)

Prostredníctvom **všeobecne platných rozhodnutí** je možné stanoviť záväzné procesné požiadavky, ktoré sa vzťahujú na všetky dohliadané subjekty, ich podmnožinu alebo na príslušné vnútroštátne orgány. Hlavným účelom týchto rozhodnutí je objasniť očakávania ECB voči dohliadaným subjektom. Všeobecne platné rozhodnutia, ktoré stanovujú konkrétny spôsob plnenia dohľadových úloh ECB v budúcnosti, sa prijímajú na základe postupu vychádzajúceho z implicitného súhlasu (napríklad rozhodnutie (EÚ) 2019/2158). Následne sa zverejňujú na internetovej stránke bankového dohľadu ECB a v Úradnom vestníku Európskej únie.

Usmernenia sú právne akty adresované príslušným vnútroštátnym orgánom, ktoré sú záväzné, pokiaľ ide o dosiahnutie požadovaných výsledkov, no umožňujú flexibilný spôsob výkonu. Majú osobitný význam pre nepriamy dohľad ECB nad menej významnými inštitúciami (napr. usmernenie (EÚ) 2017/697).

Nariadenia sú všeobecne platné; sú záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch eurozóny. Nariadenia sa zverejňujú na internetovej stránke bankového dohľadu ECB a v Úradnom vestníku Európskej únie (napríklad nariadenie (EÚ) 2016/445). ECB tiež môže prijímať nariadenia v rozsahu, ktorý je nevyhnutný na organizáciu alebo stanovenie spôsobu plnenia úloh, ktorými bola poverená nariadením o SSM.

Formou **všeobecných zásad/usmernení** ECB vyjadruje svoje očakávania v oblasti dohľadu. ECB na [internetovej stránke bankového dohľadu](#) zverejnila celý rad všeobecných zásad/usmernení pre banky, ktoré sa týkajú napríklad možností a právomocí dostupných v práve EÚ, hodnotenia odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti, postupov schvaľovania kvalifikovaných účastí, transakcií s pákovým efektom a zaobchádzania s problémovými úvermi.

1.3.3 Rozhodnutia dohľadu: príprava a rozhodovanie

Príprava návrhu rozhodnutia

Nariadenie o SSM, článok 22

V prípadoch, keď má byť výsledkom dohľadového procesu prijatie rozhodnutia, sa vypracúva jeho návrh. Rozhodnutie sa vypracúva na žiadosť dohliadaného subjektu alebo na podnet spoločného dohľadacieho tímu, príslušného vnútroštátneho orgánu alebo horizontálneho odboru ECB.

Náležitý postup

Nariadenie o SSM, články 22 a 26

Nariadenie o rámci SSM, články 31 a 33

Nariadenie č. 1/1958 o používaní jazykov v Európskom hospodárskom spoločenstve

Požiadavky náležitého postupu zahŕňajú dostatočné zdôvodnenie návrhu rozhodnutia, ako aj udelenie práva na vypočutie a prístup k dohľadovému spisu (v potrebných prípadoch).

Povinnosť zdôvodňovať rozhodnutia

Súčasťou rozhodnutí dohľadu ECB musí byť jasné zdôvodnenie s uvedením všetkých významných skutočností, právnych dôvodov a aspektov dohľadu, o ktoré sa rozhodnutie opiera. Čím sú opatrenia intruzívnejšie, tým dôkladnejšie by mali byť odôvodnené.

Právo na vypočutie

Adresáti návrhov rozhodnutí ECB k nim môžu v prípadoch, keď by mohlo dôjsť k ohrozeniu ich práv, vzniesť pripomienky. Právo na vypočutie je v procese dohľadu základným procesným právom. Okrem toho, že adresátovi umožňuje reagovať na skutkovú a právnu analýzu ECB, toto právo zabezpečuje, že ECB pri prijímaní rozhodnutí vychádza z úplného súboru informácií. Ak adresát v rámci lehoty na vypočutie k rozhodnutiu vznesie pripomienky, rozhodnutie dohľadu sa opätovne predkladá na schválenie Rade pre dohľad.

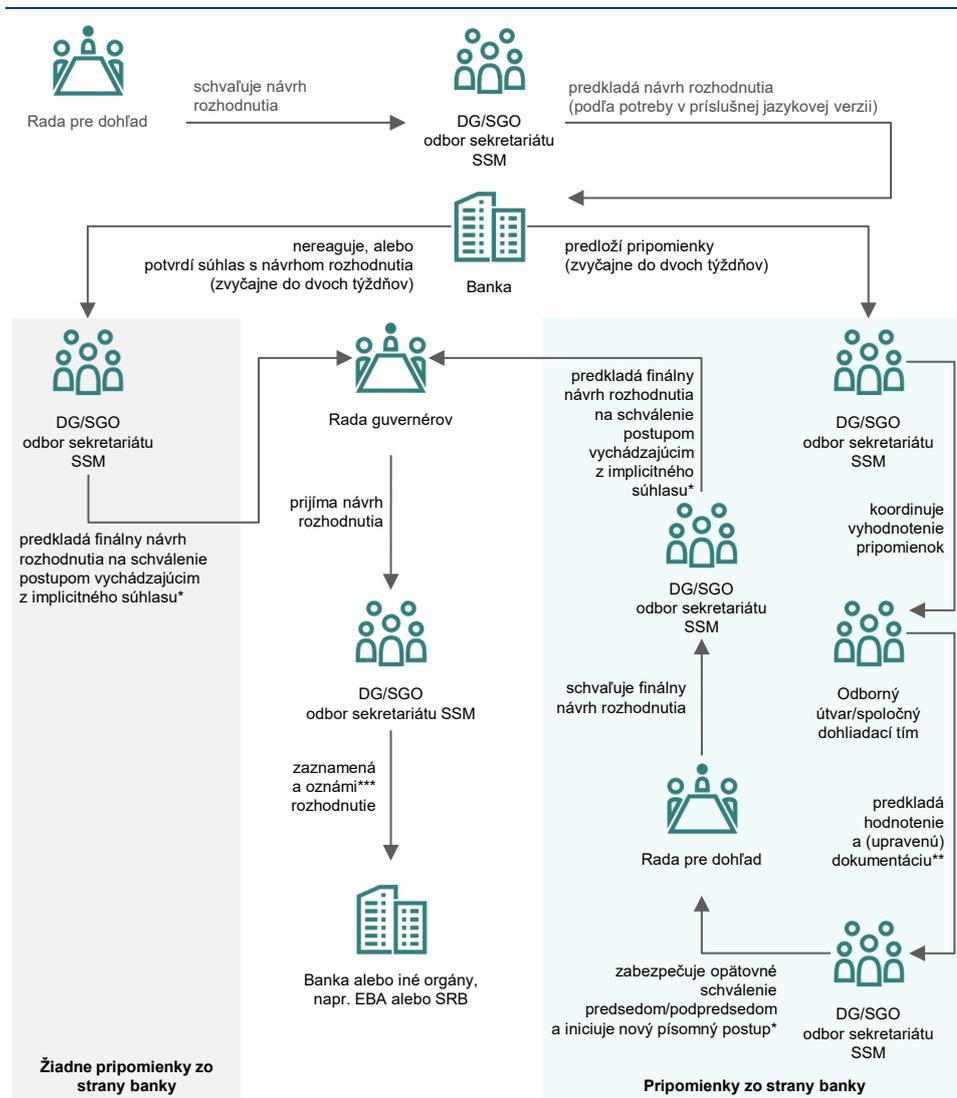
Adresáta o návrhu rozhodnutia informuje odbor sekretariátu SSM, ktorý ho zároveň v sprievodnom liste informuje o postupe vypočutia. Na predloženie pripomienok má adresát rozhodnutia spravidla dva týždne. Za mimoriadnych okolností sa však táto lehota môže skrátiť, pričom minimom sú tri pracovné dni.² V prípade prijatia rozhodnutia dohľadu ECB je pripojené vyhodnotenie pripomienok.

Právo na prístup k dohľadovému spisu

V rámci svojho práva na obhajobu majú účastníci postupu dohľadu ECB pred prijatím rozhodnutia, ktoré ich môže negatívne ovplyvniť, právo na prístup k dohľadovému spisu. Prístup k spisu je možný na požiadanie od začatia postupu vo veci dohľadu až po konečné rozhodnutie. Toto právo podlieha ochrane obchodného tajomstva tretích strán a nevzťahuje sa na dôverné informácie. Spis zostavuje odborný útvar zodpovedný za vypracovanie príslušného rozhodnutia dohľadu. Odbor sekretariátu SSM ho následne po kontrole úplnosti oznamuje žiadateľovi.

² Lehota na vypočutie v prípade spoločných postupov trvá spravidla tri pracovné dni.

Diagram 4
Rozhodovací proces

* Lehota na predloženie pripomienok/námietok v rámci písomného konania je päť pracovných dní, zatiaľ čo lehota pre postupy vychádzajúce z implicitného súhlasu je najviac desať pracovných dní.

** Zohľadňujú sa platné právne lehoty pre každý jednotlivý prípad.

*** V závislosti od času podpisu prezidenta sa oznámenie posiela e-mailom približne dva pracovné dni po prijatí rozhodnutia Radou guvernérov.

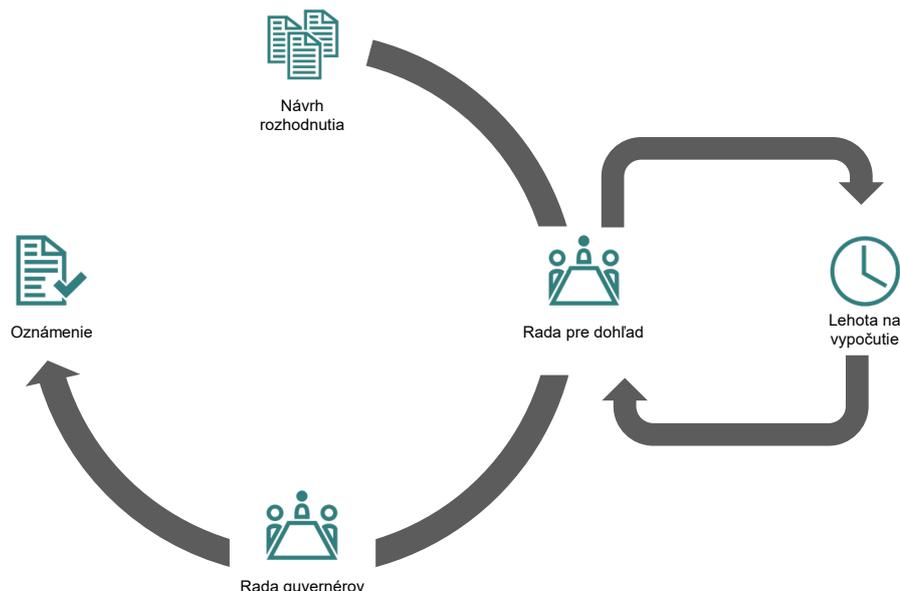
Organizátorom vypočutia, ktoré zvyčajne prebieha písomnou formou, je odbor sekretariátu SSM. V prípade naliehavého rozhodnutia, ktoré má zabrániť výraznému poškodeniu finančného systému, môže ECB rozhodnutie dohľadu na úkor práv adresáta prijať aj bez toho, aby mu pred jeho prijatím dala možnosť pripomienkovania. Vypočutie sa v takom prípade odkladá a v rozhodnutí sa uvedie jasné zdôvodnenie potreby odkladu. Vypočutie sa následne uskutoční v najbližšom možnom termíne po prijatí rozhodnutia.

Prijímanie rozhodnutí na základe postupu vychádzajúceho z implicitného súhlasu

Nasledujúci diagram znázorňuje štyri hlavné kroky postupu vychádzajúceho z implicitného súhlasu.

Diagram 5

Zjednodušený prehľad rozhodovacieho procesu

Schválenie Radou pre dohľad

Úplné návrhy rozhodnutí sa predkladajú Rade pre dohľad, ktorá ich môže prijať, zmeniť alebo zamietnuť. Rada pre dohľad môže návrhy rozhodnutí schváliť v rámci písomného konania alebo počas zasadania. Väčšina návrhov rozhodnutí sa schvaľuje v rámci písomného konania. Ak proti hlasovaniu v rámci písomného konania namietajú minimálne traja členovia Rady pre dohľad, Rada pre dohľad návrh rozhodnutia prerokuje na zasadaní. Štandardná lehota písomného konania Rady pre dohľad je päť pracovných dní.

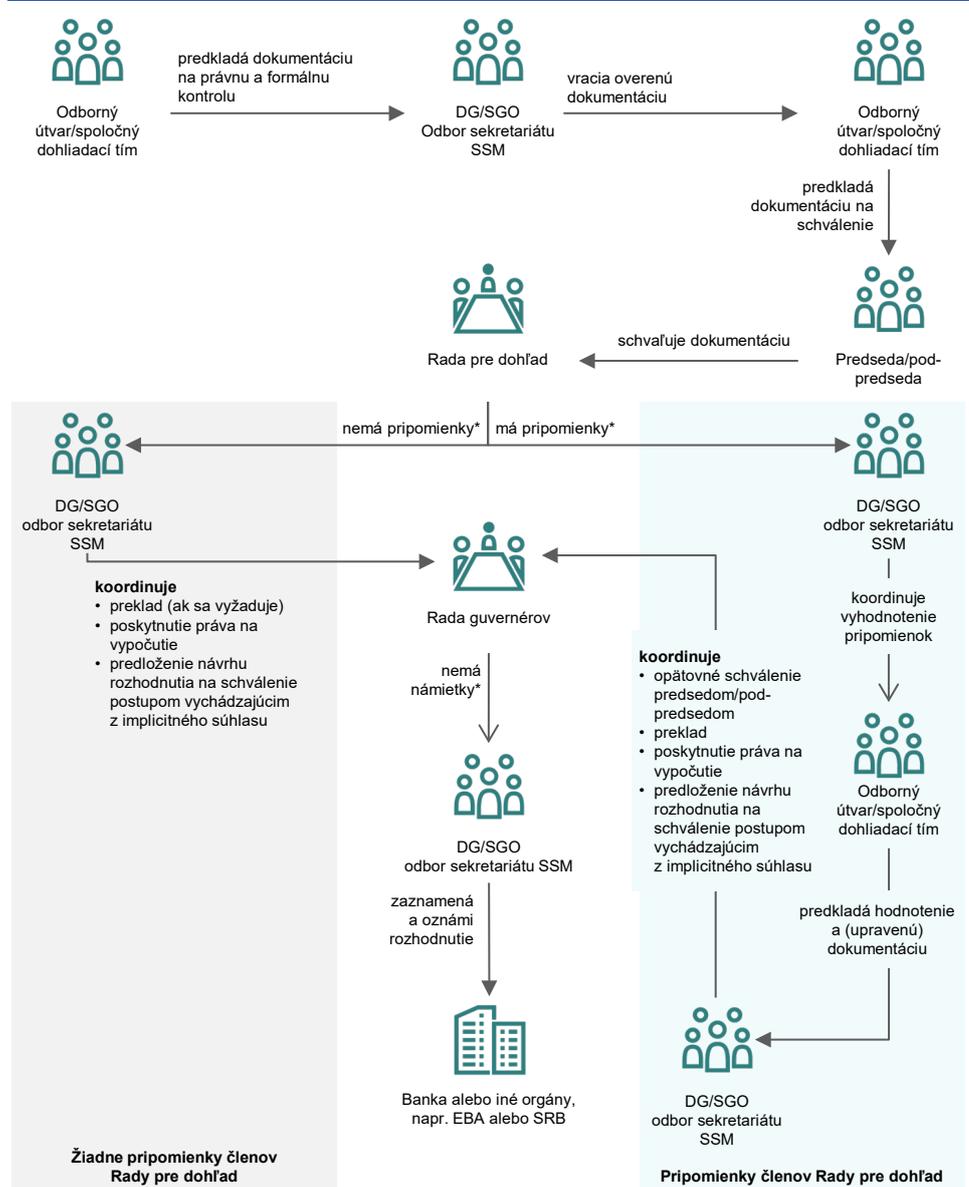
Ak má schválenie prebiehať v rámci písomného konania a členovia Rady pre dohľad k návrhu rozhodnutia predložia pripomienky, príslušný odborný útvar alebo spoločný dohľadací tím vypracuje ich analýzu a predloží ju Rade pre dohľad buď na vedomie, alebo na účely druhého postupu schvaľovania, ktorý znova prebieha na zasadaní alebo formou písomného konania.

Po schválení úplného návrhu rozhodnutia Radou pre dohľad sa odbor sekretariátu SSM obracia na sekretariát Rady guvernérov vo veci predloženia návrhu Rade

guvernérov na konečné schválenie na základe postupu vychádzajúceho z implicitného súhlasu.

Diagram 6

Rozhodovací proces: písomný postup

* Lehota na predloženie pripomienok/námietok v rámci písomného konania je päť pracovných dní, zatiaľ čo lehota pre postupy vychádzajúce z implicitného súhlasu je najviac desať pracovných dní.

Prijatie Radou guvernérov

Ak Rada guvernérov voči úplnému návrhu rozhodnutia do desiatich pracovných dní nevznesie žiadne námietky, rozhodnutie sa považuje za prijaté. V praxi Rada guvernérov zvyčajne potvrdzuje, že voči návrhom rozhodnutí nemá žiadne námietky, ešte pred uplynutím desaťdňovej lehoty. Prípadná námietka musí byť písomne

zdôvodnená. Ak Rada guvernérov vznesie námietky, platí jeden z nasledujúcich postupov:

- ak má príslušný vnútroštátny orgán, ktorého sa rozhodnutie týka, k námietke odlišné stanovisko, môže požiadať o mediáciu,
- ak žiadosť o mediáciu nie je podaná, Rada pre dohľad môže návrh rozhodnutia zmeniť v zmysle pripomienok Rady guvernérov,
- ak Rada pre dohľad nepredloží nový návrh rozhodnutia, námietky sa postupujú zodpovednému odbornému útvaru.

Mimoriadny postup

V mimoriadnych prípadoch sa môže priebeh uvedeného postupu skrátiť s cieľom umožniť Rade pre dohľad včas prijať nevyhnutné rozhodnutia.

Takýto postup sa zvyčajne uplatňuje na návrh spoločného dohliadacieho tímu a vedenia ECB a príslušného vnútroštátneho orgánu. V záujme skrátenia rozhodovacieho procesu môže dôjsť k úprave lehôt písomného postupu, alebo sa môže v skrátenej lehote zvolať zasadanie Rady pre dohľad, ktorá môže zasadať aj prostredníctvom telekonferencie. Ak v prípade mimoriadnej situácie Rada pre dohľad nie je uznášaniaschopná (kvórum 50 %), zasadanie sa ukončí a v najbližšom možnom termíne sa uskutoční mimoriadne zasadanie. V pozvánke na mimoriadne zasadanie by malo byť uvedené, že rozhodnutia budú prijaté bez ohľadu na kvórum. Rada pre dohľad tiež môže v mimoriadnych situáciách požiadať o skrátenie postupu schválenia Rady guvernérov na základe postupu vychádzajúceho z implicitného súhlasu, ktorá v takom prípade môže začať rokovať okamžite po zasadaní Rady pre dohľad.

Prijímanie rozhodnutí formou delegovania právomocí

V dôsledku prijímania rozhodnutí na základe postupu vychádzajúceho z implicitného súhlasu Rada pre dohľad každý rok schvaľuje a Rada guvernérov prijíma veľký počet návrhov rozhodnutí dohľadu s rôznou mierou zložitosti a vplyvu na dohliadané subjekty. Vďaka delegovaniu rozhodovacích právomocí v súvislosti s úlohami ECB v oblasti dohľadu sa tak v bankovom dohľade zabezpečuje primeranejší a efektívnejší rozhodovací proces. Rámec delegovania rozhodovacích právomocí umožňuje, aby boli jasne vymedzenými rozhodovacími právomocami poverení vedúci pracovných útvarov ECB. Predpokladom tohto postupu je prijatie rozhodnutia o delegovaní právomocí Radou guvernérov a vymenovanie príslušných vedúcich pracovných útvarov Výkonnou radou.

Rámec delegovania právomocí

Inštitucionálny rámec, ktorý umožňuje prijímanie rozhodnutí dohľadu formou delegovania rozhodovacích právomocí, zahŕňa:

1. všeobecné rámcové rozhodnutie, ktoré stanovuje internú organizáciu rozhodovacieho procesu ECB,
2. rozhodnutia o delegovaní právomocí, ktoré stanovujú kritériá výkonu delegovaných právomocí pre konkrétne typy rozhodnutí dohľadu,
3. rozhodnutia Výkonnej rady o vymenovaní vedúcich pracovných útvarov ECB poverených rozhodovacími právomocami.

Všeobecné rámcové rozhodnutie stanovuje, že delegovanie jasne vymedzených rozhodovacích právomocí Rady guvernérov sa môže vzťahovať na právne nástroje prijímané počas plnenia úloh ECB v oblasti dohľadu. Všeobecné rámcové rozhodnutie, ktoré dopĺňa rokovací poriadok ECB, stanovuje rozsah úloh zverených Výkonnej rade a vedúcim pracovných útvarov ECB, procesné požiadavky týkajúce sa prijímania delegovaných rozhodnutí, požiadavky na vedenie záznamov a vykazovanie delegovaných rozhodnutí a postup ich administratívnej revízie.

Rozhodnutia, ktoré stanovujú kritériá výkonu delegovaných rozhodovacích právomocí, prijíma Rada guvernérov na základe postupu vychádzajúceho z implicitného súhlasu. Tieto rozhodnutia nadobúdajú účinnosť, keď Výkonná rada prijme rozhodnutie o vymenovaní. V tejto súvislosti Výkonná rada po konzultácii s predsedom Rady pre dohľad vymenuje spomedzi pracovníkov, ktorí sa podieľajú na plnení úloh dohľadu organizačne oddelených od ďalších úloh ECB, jedného alebo viacerých vedúcich pracovných útvarov ECB, pričom berie do úvahy význam delegovania právomocí a počet adresátov rozhodnutí. Viacero rozhodnutí o delegovaní právomocí už bolo prijatých napríklad v súvislosti s rozhodnutiami o [odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti](#), určitými makroprudenciálnymi rozhodnutiami a [zmenami významnosti dohliadaných subjektov](#), ako aj rozhodnutiami o [právomociach dohľadu podľa vnútroštátneho práva](#), [passportingu](#), [nadobúdaní kvalifikovaných účastí a odobratí povolení](#), [vlastných zdrojoch](#) a [interných modeloch](#). Delegované rozhodnutia sa prijímajú v mene Rady guvernérov, ktorá za ne nesie zodpovednosť.

Oznámenie rozhodnutia

Po prijatí rozhodnutia o ňom adresáta informuje odbor sekretariátu SSM. V prípade povolenia na výkon bankovej činnosti adresátovi rozhodnutie oznamuje príslušný vnútroštátny orgán.

Jazykový režim

Na komunikáciu s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, dohliadanými subjektmi, členskými štátmi a inými inštitúciami EÚ sa vzťahuje jazykový režim EÚ. Platia nasledujúce pravidlá:

1. dokumenty adresované ECB môžu byť vyhotovené v ľubovoľnom úradnom jazyku podľa výberu odosielateľa a v rovnakom jazyku by mala byť vyhotovená aj odpoveď,
2. dokumenty, ktoré ECB adresuje členskému štátu alebo subjektu patriacemu do jurisdikcie členského štátu, by mali byť vyhotovené v jazyku príslušného štátu.

V rámci SSM bol za pracovný jazyk na účely internej komunikácie medzi ECB a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a v rámci všetkých odborných útvarov ECB zvolený anglický jazyk.

Odchádzajúca komunikácia

Väčšina významných inštitúcií súhlasila, aby sa na účely rozhodnutí dohľadu a bežnej komunikácie používala angličtina. Tento súhlas s používaním jedného jazyka je možné odvolať.

Ak adresáti súhlasili s používaním angličtiny, ECB rozhodnutia adresované jednému alebo viacerým dohliadaným subjektom vyhotovuje v angličtine. Ak si adresáti angličtinu nevybrali, záväzná verzia rozhodnutia dohľadu sa prijme v jazyku, ktorý si vybral adresát. Zodpovednosť za preklad v takýchto prípadoch nesie ECB.

Prichádzajúca komunikácia

Dohliadané subjekty, ktoré nesúhlasili s používaním angličtiny v rámci každodenného kontaktu s ECB pri výkone dohľadu, môžu dokumenty predkladať v ľubovoľnom úradnom jazyku EÚ. Zodpovednosť za preklad (ak sa vyžaduje) nesie ECB spoločne s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi. V prípade niektorých dokumentov prijatých v jazyku zvolenom dohliadaným subjektom sa namiesto kompletného prekladu vypracuje len ich zhrnutie v angličtine.

Jazykový režim sa vzťahuje len na rozhodnutia dohľadu a základnú dohľadovú dokumentáciu. Príslušné vnútroštátne orgány podľa potreby spolupracujú s ECB a základnú dokumentáciu alebo dôvodové správy predkladajú v angličtine.

1.3.4 Administratívny revízny výbor

Nariadenie o rámci SSM,
odôvodnenie 64 a článku 4, 24
ods. 1 a 24 ods. 10

Rozhodnutie ECB o zriadení
Administratívneho revízneho výboru
a jeho pravidlách činnosti
(ECB/2014/16)

Internou administratívnou revíziou rozhodnutí ECB prijatých v rámci výkonu jej právomocí v oblasti dohľadu je poverený jej nezávislý interný orgán, **Administratívny revízny výbor** (Administrative Board of Review – ABoR). Zloženie výboru ABoR je zverejnené na internetovej stránke bankového dohľadu ECB.

Táto časť opisuje hlavné kroky tohto interného procesu, jeho možné závery a internú organizáciu ABoR, ako aj možnosti súdneho preskúmania rozhodnutí ECB.

Proces internej revízie

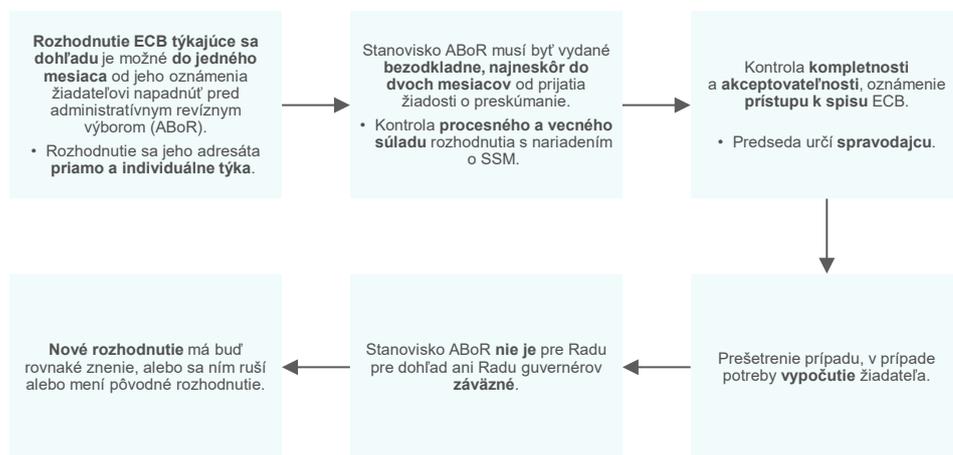
Žiadosť o revíziu

Akákkoľvek fyzická alebo právnická osoba môže požiadať o revíziu rozhodnutia ECB, ktoré je tejto osobe určené, alebo ktoré sa jej priamo a individuálne dotýka. Žiadosť je potrebné predložiť v lehote jedného mesiaca od oznámenia prijatého rozhodnutia. Žiadosť je možné kedykoľvek odvolať. Pokiaľ Rada guvernérov na návrh výboru ABoR nerozhodne inak, žiadosť o revíziu nemá odkladný účinok.

Diagram 7

Postup konania Administratívneho revízneho výboru

Interné administratívne preskúmanie ECB

Žiadatelia majú právo na prístup k spisu ECB, ktoré sa však nevzťahuje na dôverné informácie a môže byť obmedzené z dôvodu oprávneného záujmu o zachovanie obchodného tajomstva právnických a fyzických osôb iných ako žiadateľ. Rozsah revízie ABoR je obmedzený na dôvody uvedené v žiadosti a na preskúmanie porušení základných procesných požiadaviek. Po predložení žiadosti sa preto ABoR pri revízii zameriava len na uvedené dôvody; žiadne nové dôvody už nie je možné doplniť.

Žiadateľ tiež môže požiadať o predloženie svedeckej výpovede alebo znaleckého posudku formou písomného vyhlásenia. Ak ABoR takýto postup uzná za potrebný, udelí svoj súhlas.

Hodnotenie prípustnosti

Akonáhle ABoR posúdi prípustnosť žiadosti, jeho predseda môže vydať pokyny na efektívne uskutočnenie revízie vrátane pokynov na vyhotovenie dokumentov alebo poskytnutie informácií.

Vypočutie

Hoci vypočutie žiadateľa nie je povinné, ABoR môže požiadať o ústne vypočutie. Vypočutia vedie predseda alebo podpredseda ABoR za prítomnosti členov a tajomníka ABoR, zástupcov ECB a zástupcov žiadateľa. ECB zvyčajne zastupuje odborný útvar, ktorý vypracoval návrhy rozhodnutí, a generálne riaditeľstvo pre právne služby. Žiadateľ sa môže rozhodnúť pre jazyk, v ktorom sa uskutočňuje revízia, alebo pre angličtinu, pričom simultánne tlmočenie zabezpečuje ECB. Žiadateľ môže ABoR požiadať o súhlas s predvolaním svedka alebo znalca, ktorý má na pojednávaní podať ústne svedectvo.

Stanovisko

ABoR musí k napadnutému rozhodnutiu do dvoch mesiacov od prijatia žiadosti prijať stanovisko, ktoré musí byť bezodkladne predložené Rade pre dohľad. Stanovisko ABoR nie je pre Radu pre dohľad ani Radu guvernérov záväzné.

Nové rozhodnutie

Hoci stanovisko ABoR nie je záväzné, Rada pre dohľad musí v nadväznosti na revíziu Rade guvernérov predložiť nový úplný návrh rozhodnutia. Posúdenie Rady pre dohľad sa neobmedzuje na preskúmanie dôvodov, na ktoré sa odvoláva žiadateľ, ako sa uvádza v oznámení o revízii, ale môže zohľadniť aj iné prvky. Nový návrh rozhodnutia môže:

- napadnuté rozhodnutie nahradiť novým rozhodnutím s rovnakým obsahom,
- napadnuté rozhodnutie nahradiť zmeneným rozhodnutím,
- napadnuté rozhodnutie zrušiť.

Nový návrh rozhodnutia Rady pre dohľad sa musí predložiť Rade guvernérov do 30 pracovných dní od doručenia stanoviska ABoR.

Preskúmanie Súdnyim dvorom

Interná administratívna revízia rozhodnutí dohľadu opísaná vyššie sa uskutočňuje bez toho, aby bolo dotknuté právo predložiť vec Súdnemu dvoru Európskej únie. Lehota na podanie žaloby predstavuje dva mesiace po prijatí konečného rozhodnutia. Žiadateľ môžu žalobu Súdnemu dvoru podať aj bez toho, aby najskôr požiadal o internú revíziu. Ak má žiadateľ v úmysle napadnúť rozhodnutie prijaté po revízii ABoR, Súdnemu dvoru by mal predložiť žiadosť o posúdenie nového návrhu rozhodnutia.

1.4 Spolupráca s ďalšími inštitúciami a orgánmi

1.4.1 Rámec spolupráce

Spolupráca orgánov dohľadu v rámci jednotlivých krajín a sektorov má zásadný význam pre budovanie dôvery, zvyšovanie účinnosti dohľadu a zabezpečenie odolnosti finančného sektora.

ECB úzko spolupracuje a vymieňa si informácie so širokým spektrom orgánov v EÚ i krajinách mimo EÚ. Okrem iného spolupracuje s európskymi orgánmi dohľadu, konkrétne Európskym orgánom pre bankovníctvo (European Banking Authority – EBA), Európskym orgánom pre cenné papiere a trhy a Európskym orgánom pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov, ako aj s Európskym výborom pre systémové riziká (European Systemic Risk Board – ESRB). Jednotnou radou pre riešenie krízových situácií, orgánmi prudenciálneho dohľadu v bankovom, poisťovacom a trhovom sektore, orgánmi zodpovednými za dohľad nad pravidlami boja proti praniu špinavých peňazí, orgánmi pre riešenie krízových situácií a subjektmi pôsobiacimi v oblasti ochrany vkladov.

Spolupráca sa uskutočňuje prostredníctvom nástrojov špecifických pre jednotlivé inštitúcie, ako sú [memorandá o porozumení](#) či nástrojov špecifické pre jednotlivé banky, ako sú napríklad písomné dohody o koordinácii a spolupráci, ktorými sa riadia vzťahy v rámci kolégií orgánov dohľadu. Spolupráca zahŕňa okrem iného výmenu informácií dohľadu.

S cieľom uľahčiť spoluprácu a výmenu informácií s ďalšími orgánmi vytvorila ECB v roku 2022 [rámec](#), ktorý vo všeobecnosti umožňuje prenos informácií dohľadu ďalším orgánom na základe súhlasu vyšších manažérov ECB.

Odbor sekretariátu SSM koordinuje spoluprácu v oblasti dohľadu s ďalšími orgánmi EÚ a vnútroštátnymi orgánmi vrátane rokovaní o memorandách o porozumení a poskytuje podporu v súvislosti s postupmi týkajúcimi sa jednotlivých bánk.

ECB sa tiež aktívne zúčastňuje na rôznych globálnych fórach, ako je Bazilejský výbor pre bankový dohľad a Rada pre finančnú stabilitu.

1.4.2

Členské štáty, ktoré nadviazali úzku spoluprácu

[Nariadenie o SSM, článok 7](#)

[Nariadenie o rámci SSM, články 118 a 119](#)

[Rozhodnutie ECB o úzkej spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi zúčastnených členských štátov, ktorých menou nie je euro \(ECB/2014/5\)](#)

[Rozhodnutie ECB, ktorým sa stanovujú jednotné pravidlá zasielania informácií z dohľadu Európskou centrálnou bankou orgánom na účely vykonávania úloh, ktorými bola poverená nariadením Rady \(EÚ\) č. 1024/2013 \(ECB/2022/2\)](#)

Do SSM sa v prípade záujmu môžu zapojiť aj členské štáty EÚ, ktoré nepatria do eurozóny. SSM doteraz uzavrel dve dohody o úzkej spolupráci s Bulharskom a Chorvátskom³, ktorých orgány sa teraz zúčastňujú na SSM.⁴ Od zriadenia SSM sa od členských štátov, ktoré sa zapojili do európskeho mechanizmu výmenných kurzov (ERM II), zároveň očakáva nadviazanie úzkej spolupráce s SSM. Po nadviazaní úzkej spolupráce sa tieto členské štáty môžu zapojiť do SSM a jednotného mechanizmu riešenia krízových situácií. Bližšie informácie sa nachádzajú na stránke bankového dohľadu ECB [Úzka spolupráca s ECB: brána do bankovej únie](#).

³ Chorvátsko 1. januára 2023 vstúpilo do eurozóny. Stalo sa tiež plnohodnotným členom SSM.

⁴ Najnovšia správa Európskej komisie o uplatňovaní nariadenia o SSM (časť 1.1.2).

1.4.3 Spolupráca s orgánmi mimo SSM

Predpokladom toho, aby ECB pozvala orgán tretej krajiny do kolégia alebo s ním uzavrela memorandum o porozumení, je kladné hodnotenie rovnocennosti režimu dôveryhodnosti. Dôverné informácie dohľadu sa vymieňajú na základe opodstatnenej potreby.

Smernica CRD, články 51 a 112 až 116

Nariadenie o rámci SSM, články 9 a 10

Vykonávacie technické predpisy o podmienkach uplatňovania postupu spoločného rozhodnutia pre prudenciálne požiadavky špecifické pre jednotlivé inštitúcie (EÚ/710/2014)

Regulačné technické predpisy na presné stanovenie všeobecných podmienok fungovania kolégií orgánov dohľadu (EÚ/2016/98)

Kolégiá orgánov bankového dohľadu, kolégiá v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a kolégiá pre riešenie krízových situácií

Kolégiá orgánov dohľadu umožňujú spoluprácu a koordináciu orgánov, ktoré sa podieľajú na dohľade nad jednotlivými subjektmi cezhraničných bankových skupín a významnými pobočkami. Kolégiá orgánov dohľadu sú rámcom na plánovanie a výkon hlavných úloh dohľadu. V prípade potreby môže odbor sekretariátu SSM spolu s generálnym riaditeľstvom pre právne služby poskytnúť spoločným dohľadacím tímom dodatočnú podporu pri vypracovaní a aktualizácii písomných dohôd o koordinácii a spolupráci v rámci kolégií orgánov dohľadu. Ide o dohody o spolupráci medzi konsolidujúcim orgánom dohľadu a inými príslušnými orgánmi, ktoré formalizujú a riadia vzťahy v rámci kolégií orgánov dohľadu.

Delegované nariadenie Komisie 2016/98 a vykonávacie nariadenie Komisie č. 710/2014 predstavujú základný rámec fungovania kolégií.

ECB môže v kolégiách orgánov dohľadu nad významnými bankovými skupinami plniť jednu z nasledujúcich dvoch úloh:

- konsolidujúci (domovský) orgán dohľadu v prípade kolégií, ktoré zahŕňajú orgány dohľadu z členských štátov, ktoré sa nezúčastňujú na SSM, alebo z krajín mimo EÚ,
- člen (hostiteľský orgán dohľadu) v prípade kolégií, v ktorých je domovský orgán dohľadu z nezúčastneného členského štátu alebo z krajiny mimo EÚ.

ECB ako konsolidujúci orgán dohľadu

Ak je ECB konsolidujúcim orgánom dohľadu, predsedom kolégia je koordinátor spoločného dohľadacieho tímu. Popri základnom rámci fungovania každé kolégium dohľadu uzatvára vlastnú dohodu o koordinácii a spolupráci, ktorá stanovuje praktické aspekty fungovania kolégia a vzájomnej interakcie jeho účastníkov.

Príslušné vnútroštátne orgány zúčastnených členských štátov, v ktorých má banková skupina svoju materskú spoločnosť, dcérske spoločnosti alebo významné pobočky, sa v kolégiách zúčastňujú ako pozorovatelia. Tieto orgány sa teda podieľajú na plnení úloh a činnosti kolégia a majú k dispozícii všetky informácie, no nezúčastňujú sa na rozhodovacích postupoch. Aby mohli na zasadaniach kolégií prezentovať

spoločné stanoviská, príslušné vnútroštátne orgány a ECB jednotlivé otázky so spoločným dohliadacím tímom prerokujú vopred.

ECB ako hostiteľský orgán dohľadu

Ak je konsolidujúci orgán dohľadu z nezúčastneného členského štátu, pravidlá účasti v kolégiách závisia od významnosti dohliadaných subjektov v zúčastnených členských štátoch.

- Ak sú všetky dohliadané subjekty v zúčastnených členských štátoch významnými inštitúciami, ECB sa zúčastňuje na kolégiu orgánov dohľadu ako člen, zatiaľ čo príslušné vnútroštátne orgány sú oprávnené zúčastňovať sa na kolégiu ako pozorovatelia.
- Ak dohliadané subjekty v zúčastnených členských štátoch zahŕňajú významné i menej významné inštitúcie, ECB a príslušné vnútroštátne orgány sa na kolégiu orgánov dohľadu zúčastňujú ako členovia. Príslušné vnútroštátne orgány zúčastnených členských štátov, v ktorých sú významné dohliadané subjekty usadené, sú oprávnené zúčastňovať sa na kolégiu orgánov dohľadu ako pozorovatelia.
- Ak sú všetky dohliadané subjekty v zúčastnených členských štátoch menej významnými inštitúciami, príslušné vnútroštátne orgány sa na kolégiu orgánov dohľadu zúčastňujú ako členovia, pričom ECB sa na kolégiu nezúčastňuje.

ECB sa ako pozorovateľ zúčastňuje aj na kolégiách v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu (AML/CFT) a s členmi kolégia si vymieňa informácie, ktoré sú relevantné z hľadiska výkonu príslušných úloh v oblasti dohľadu.

ECB sa tiež zúčastňuje na kolégiách pre riešenie krízových situácií, v ktorých si orgán pre riešenie krízových situácií na úrovni skupiny a konsolidujúci orgán dohľadu vymieňajú všetky informácie potrebné na zabezpečenie plnenia úlohy kolégií v zmysle článku 116 smernice CRD a článku 88 smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk.

1.4.4 Dohľad nad finančnými konglomerátmi

Na účely spolupráce v kontexte finančných konglomerátov boli zavedené špecifické mechanizmy. Finančné konglomeráty sú finančné spoločnosti s najmenej jedným subjektom pôsobiacim v sektore poisťovníctva a aspoň jedným subjektom v bankovom sektore alebo v sektore investičných služieb bez ohľadu na to, či tieto činnosti vykonáva samotná spoločnosť priamo alebo prostredníctvom určených dcérskych spoločností.

Finančné konglomeráty si vyžadujú medzisektorový dohľad, ktorý si zasa vyžaduje špecifické inštitucionálne mechanizmy. V rámci EÚ sa s určitými výnimkami vykonáva doplnkový dohľad nad úverovými inštitúciami, poisťovňami a investičnými

Usmernenia kolégií v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu

Regulačné technické predpisy, ktorými sa stanovuje obsah plánov ozdravenia a plánov riešenia krízových situácií, podmienky pre finančnú podporu v rámci skupiny, požiadavky na nezávislých odhadcov, zmluvné uznanie právomoci odpísať dlh a právomoci vykonať jeho konverziu, postupy oznamovania, obsah oznámenia o pozastavení a prevádzkové fungovanie kolégií pre riešenie krízových situácií (EU/2016/1075)

spoločnosťami vo finančnom konglomeráte. Doplnkový dohľad sa definuje ako dohľad, ktorý nie je náhradou, ale skôr doplnkom sektorového dohľadu, pričom sa zameriava na riziká, ktoré vyplývajú z medzisektorovej povahy finančných aktivít a komplexnosti skupinových štruktúr vo finančnom konglomeráte.

Koordinátor doplnkového dohľadu

Smernica FICOD, článok 11

Spoločné dohliadacie tímy sa podieľajú na doplnkovom dohľade nad finančnými konglomerátmi, pokiaľ ide o významné inštitúcie v ich pôsobnosti. V prípade vymenovania orgánu bankového dohľadu SSM za koordinátora doplnkového dohľadu preberá koordinátor spoločného dohliadacieho tímu príslušné úlohy podľa článku 11 smernice o finančných konglomerátoch (Financial Conglomerates Directive – FICOD). Podobne ako v prípade kolégií orgánov bankového dohľadu môžu byť príslušné vnútroštátne orgány v pozícii pozorovateľov, ak sú úverové inštitúcie patriace do finančného konglomerátu významné, alebo v pozícii členov, ak sú tieto úverové inštitúcie menej významné.

Koordinátor zodpovedá za koordináciu a výkon doplnkového dohľadu regulovaných subjektov finančného konglomerátu. V spolupráci s ďalšími relevantnými príslušnými orgánmi koordinátor zabezpečuje primerané a pravidelné záťažové testovanie finančných konglomerátov, pričom sa vyhýba duplikácii či substitúcii sektorového dohľadu.

Koordinátor sa vymenúva spomedzi príslušných orgánov. V prípade potreby sa stanoví špecifické koordinačné mechanizmy. V prípade regulovaného subjektu je koordinátorom zvyčajne orgán zodpovedný za dohľad nad materskou spoločnosťou finančného konglomerátu. Ak je materská spoločnosť zmiešanou finančnou holdingovou spoločnosťou, koordinátorom je zvyčajne orgán zodpovedný za dohľad nad regulovaným subjektom v najdôležitejšom finančnom sektore.

Zúčastnené orgány úzko spolupracujú a vymieňajú si všetky informácie potrebné na plnenie príslušných úloh dohľadu. V dohode o koordinácii sa môžu koordinátor a príslušné orgány dohodnúť na výmene podrobnejších informácií, ktoré by zvýšili účinnosť doplnkového dohľadu nad regulovanými subjektmi.

1.4.5 Bilaterálna spolupráca s orgánmi bankového dohľadu

Nariadenie o rámci SSM, články 3, 8 a 152

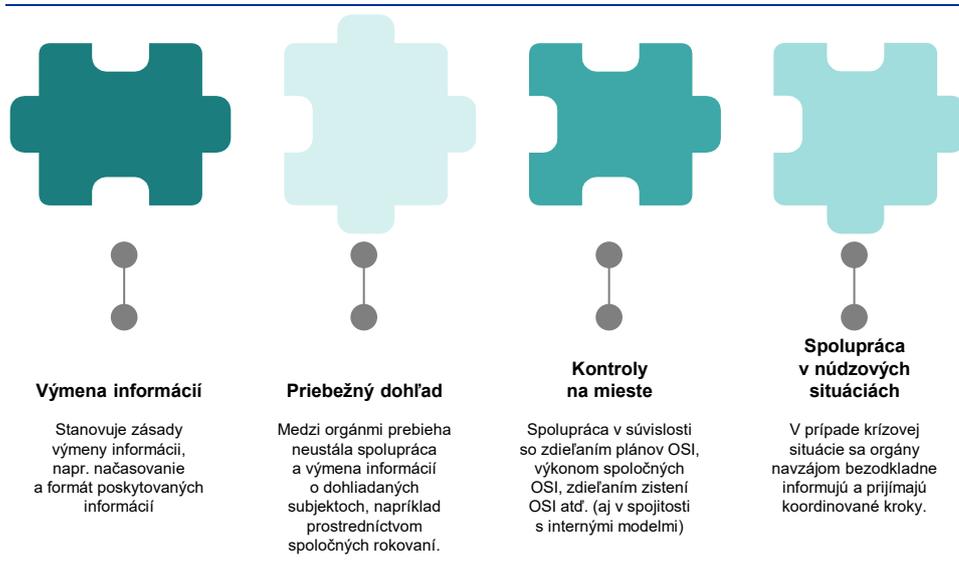
Smernica CRD, články 55 a 131

Bilaterálna spolupráca medzi ECB a orgánom dohľadu mimo EÚ si vyžaduje špecifické mechanizmy, od ad hoc diskusií, ktoré nemajú dôverný charakter, až po štruktúrnu spoluprácu ukotvenú v memorandách o porozumení.

ECB uzatvára memorandá o porozumení s orgánmi bankového dohľadu s cieľom podporiť účinnú a efektívnu spoluprácu. Memorandá o porozumení umožňujú pravidelný tok dôverných informácií medzi signatármi. Vzťahujú sa aj na iné druhy spolupráce nad rámec výmeny informácií.

Diagram 8

Výmena informácií a spolupráca na základe memoránd o porozumení

ECB spolu s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi nezúčastnených členských štátov uzavreli [memorandum o porozumení](#), v ktorom sa všeobecne opisuje ich vzájomná spolupráca pri výkone ich úloh v oblasti dohľadu v súlade s článkom 3 ods. 6 nariadenia o SSM. Účelom tohto memoranda je objasniť postup výmeny informácií, resp. mechanizmy konzultácie. Stanovuje i postupy spolupráce v núdzových situáciách.

1.4.6

Spolupráca s orgánmi nebankového dohľadu

Smernica FICOD, články 6 až 17
Nariadenie o rámci SSM, článok 18
Regulačné technické predpisy, ktorými sa spresňujú vymedzenia pojmov a koordinuje doplnkový dohľad nad koncentráciou rizík a vnútrogrupinovými transakciami (EÚ/2015/2303)
Spoločné usmernenia európskych orgánov dohľadu ku konvergencii postupov dohľadu v súvislosti s konzistentnosťou mechanizmov koordinácie dohľadu pre finančné konglomeráty (JC/GL/2014/01)

Podobne ako v prípade orgánov bankového dohľadu je všeobecný rámec spolupráce medzi ostatnými orgánmi dohľadu stanovený formou bilaterálnych alebo multilaterálnych memoránd o porozumení, ktoré sa týkajú procesov a postupov výmeny dôverných informácií, napríklad v súvislosti s udeľovaním povolení, dohľadom na mieste a na diaľku a sankciami. Memorandá o porozumení vychádzajú zo zavedených optimálnych postupov a podnecujú kultúru spolupráce na všetkých úrovniach príslušných organizácií. Na uľahčenie kontaktu medzi orgánmi môžu byť v memorandách stanovené možnosti zriadenia špecializovaných výborov ako hlavných sprostredkovateľov výmeny informácií a koordinácie činností dohľadu.

Memorandá o porozumení medzi ECB a orgánmi trhového dohľadu majú tiež za cieľ podporiť účinnú a efektívnu spoluprácu a umožniť pravidelnú výmenu dôverných informácií týkajúcich sa úverových inštitúcií, nad ktorými zároveň vykonávajú dohľad trhové orgány.

ECB tiež uzavrela mnohostrannú dohodu s viac ako 50 orgánmi v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu (AML/CFT) v Európskom hospodárskom priestore (EHP) s cieľom vytvoriť jasný rámec na výmenu informácií. Na základe tejto dohody ECB zasiela orgánom dohľadu v oblasti AML/CFT

informácie, ktoré sú relevantné a potrebné na plnenie ich úloh v oblasti dohľadu nad AML/CFT. ECB tiež od orgánov dohľadu v oblasti AML/CFT žiada o informácie, ktoré sú relevantné a potrebné na plnenie jej prudenciálnych úloh.

1.4.7 Interakcia s európskymi inštitúciami

SSM úzko spolupracuje s ďalšími európskymi inštitúciami a orgánmi v rámci širšieho inštitucionálneho rámca.

Európska komisia

Zmluva o fungovaní Európskej únie, články 4, 107 a 108

Smernica CRD, článok 53 a nasl.

Nariadenie o SSM, články 19, 26, 32 a 37 a bod odôvodnenia 32

Oznámenie Komisie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci na podporné opatrenia v prospech bánk v súvislosti s finančnou krízou (EÚ/2013/C 216/01)

V rámci Európskej komisie navrhuje a vykonáva politiky Komisie v oblasti finančných služieb vrátane bankovej regulácie a iných oblastí, ako sú kapitálové trhy, poisťovne a dôchodkové fondy, udržateľné financovanie a platobné služby, generálne riaditeľstvo pre finančnú stabilitu, finančné služby a úniu kapitálových trhov (Directorate-General for Financial Stability, Financial Services and Capital Markets Union – GR FISMA). Na tento účel Komisia pravidelne prehodnocuje legislatívny rámec a po zohľadnení vývoja vo finančnom sektore predkladá návrhy na podporu integrácie trhu, zabezpečenie finančnej stability, ochranu spotrebiteľov a investorov, boj proti finančnej trestnej činnosti a zlepšenie finančného dohľadu. Prijíma aj delegované a vykonávacie predpisy vrátane technických noriem vypracovaných európskymi orgánmi dohľadu s cieľom doplniť právne predpisy EÚ v oblasti finančných služieb a zabezpečuje plnú implementáciu právnych predpisov EÚ. GR FISMA v spolupráci s európskymi orgánmi dohľadu, ECB a ďalšími orgánmi monitoruje a reaguje na riziká ohrozujúce finančnú stabilitu.

GR FISMA môže ECB požiadať o poskytnutie materiálov z regulačnej oblasti, ktoré súvisia s organizáciou a plnením jej úloh v oblasti dohľadu. ECB sa podieľa na verejných konzultáciách organizovaných GR FISMA k otázkam, ktoré patria do jej pôsobnosti, vrátane prípravy revízií existujúcich právnych predpisov. ECB na žiadosť Európskeho parlamentu, Rady EÚ alebo z vlastného podnetu prijíma aj stanoviská k legislatívnym návrhom Komisie. ECB sa následne môže zúčastňovať na diskusiách v pracovných skupinách Rady EÚ a spolupracovať s Európskym parlamentom s cieľom prispieť k príprave legislatívy v oblasti finančných služieb.

Súčasťou mandátu Európskej komisie (a v rámci nej GR FISMA) je každé tri roky zverejňovať správu o uplatňovaní nariadenia o SSM (revízia nariadenia o SSM) s osobitným dôrazom na monitorovanie jeho možného vplyvu na plynulé fungovanie vnútorného trhu. Komisia si môže od ECB na účely revízie vyžiadať podkladové materiály. V súlade s platnými právnymi obmedzeniami týkajúcimi sa služobného tajomstva a výmeny informácií ECB poskytuje Komisii i) informácie o interných dohľadových a organizačných postupoch ECB a ii) informácie o činnostiach dohľadu v súhrnnej a agregovanej podobe.

Zástupca Európskej komisie sa môže ako pozorovateľ zúčastňovať na zasadaniach Rady pre dohľad ECB. Cieľom je zabezpečiť, aby mohla s Európskou komisiou,

ktorá nemá prístup k dôverným informáciám o jednotlivých inštitúciách, prebiehať pravidelná diskusia o strategických otázkach.

V prípade využívania verejných zdrojov je nevyhnutné dodržiavanie pravidiel poskytovania štátnej pomoci a je potrebné informovať generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre hospodársku súťaž (Directorate-General Competition – GR Comp), ktoré má výhradný mandát zabezpečiť súlad štátnej pomoci so Zmluvou o fungovaní Európskej únie a schvaľovanie štátnej pomoci na základe prísnej podmienenosti. V niektorých prípadoch sa môže výkon kontroly štátnej pomoci prekrývať so zodpovednosťami ECB. ECB by napríklad od príslušných subjektov mohla vyžadovať úpravy, ktoré by z pohľadu inštitúcií čerpajúcich štátnu pomoc mohli byť podobné ako podmienky stanovené v ich plánoch reštrukturalizácie schválených GR Comp. V takýchto prípadoch je v záujme konzistentnosti krokov jednotlivých orgánov nevyhnutná koordinácia medzi ECB a GR Comp.

Európsky výbor pre systémové riziká

Európsky výbor pre systémové riziká (European Systemic Risk Board – ESRB) je nezávislý orgán EÚ zodpovedný za monitorovanie rizík vo finančnom systéme v rámci EÚ ako celku. ECB zabezpečuje sekretariát ESRB a prezident ECB je zároveň predsedom generálnej rady ESRB.

ECB je okrem toho v generálnej rade ESRB zastúpená aj viceprezidentom ECB a predsedom Rady pre dohľad ECB a je tiež členom riadiaceho výboru a poradného výboru ESRB pre technické otázky.

Úzka spolupráca medzi ECB a ESRB, ktorá umožňuje fungovanie informačných tokov, má obojstranné výhody: ESRB vďaka nej dokáže účinnejšie identifikovať, analyzovať a monitorovať systémové riziká v rámci EÚ, zatiaľ čo SSM môže ťažiť z expertízy ESRB, ktorá zahŕňa celý finančný systém vrátane ostatných finančných inštitúcií, trhov a produktov.

Európsky orgán pre bankovníctvo

Európsky orgán pre bankovníctvo (European Banking Authority – EBA) je poverený tvorbou návrhov technických predpisov, usmernení, odporúčaní a odpovedí na najčastejšie otázky v záujme podpory konvergencie postupov dohľadu a zabezpečenia konzistentnosti výsledkov dohľadu v rámci EÚ. ECB ako orgán bankového dohľadu svoje úlohy plní v súlade s pravidlami EBA. Bankový dohľad ECB sa podieľa na činnosti EBA a významnou mierou prispieva ku konvergencii dohľadu prostredníctvom zvyšovania integrácie dohľadu v jednotlivých jurisdikciách. SSM je zastúpený v rade orgánov dohľadu EBA prostredníctvom príslušných vnútroštátnych orgánov, ktoré sú členmi s hlasovacím právom, a prostredníctvom ECB, ktorá je členom bez hlasovacieho práva. Zároveň je členom rôznych pracovných skupín. Hlavné oblasti spolupráce:

- **Jednotný európsky súbor pravidiel a európska príručka dohľadu:** EBA zavádza záväzné technické normy a usmernenia, ktorými prispieva k jednotnému súboru pravidiel pre bankový sektor EÚ. EBA má pritom za cieľ dosiahnuť minimálnu úroveň harmonizácie systému dohľadu. Európska príručka dohľadu EBA má širší dosah a vzťahuje sa na všetky orgány dohľadu v rámci EHP. SSM pri výkone priameho dohľadu uplatňuje jednotný súbor pravidiel, európsku príručku dohľadu a usmernenia, ktoré vypracoval EBA. Prostredníctvom implementácie konzistentných jednotných štandardov a postupov SSM dosahuje vysokú mieru konvergence postupov dohľadu zúčastnených členských štátov.
- **Zátťažové testovanie:** EBA v spolupráci s ESRB nesie zodpovednosť za iniciovanie a celkovú koordináciu celoúniijných hodnotení odolnosti úverových inštitúcií a za vývoj požadovaných spoločných postupov a metodík. ECB tieto hodnotenia vykonáva v rámci zúčastnených členských štátov s podporou príslušných vnútroštátnych orgánov.
- **Výmena informácií:** ECB je zapojená do vzájomnej výmeny informácií s EBA.
- **Mechanizmus odborného posúdenia:** ECB podporuje EBA vo vývoji jednotnej metodiky odborného posúdenia s cieľom zabezpečiť konzistentnosť medzi dohliadanými úverovými inštitúciami a súlad s platnými usmerneniami dohľadu.
- **Krízové riadenie a ďalšie úlohy dohľadu:** V oblasti krízového riadenia EBA zodpovedá za viacero špecifických úloh. Ak napríklad Európska rada vyhlási núdzovú situáciu, EBA môže SSM adresovať odporúčania s cieľom koordinovať európske rozhodnutia a podľa potreby ich priamo uplatniť v príslušných inštitúciách. EBA bol tiež poverený úlohou mediátora v určitých sporoch medzi domovskými a hostiteľskými orgánmi alebo v prípadoch porušenia právnych predpisov EÚ. Pokiaľ ide o priebežný výkon dohľadu, medzi jeho úlohy patrí monitorovanie kolégií orgánov dohľadu prostredníctvom priamej účasti.

Európsky systém finančného dohľadu

ECB popri EBA spolupracuje aj s ďalšími dvoma európskymi orgánmi dohľadu, t. j. Európskym orgánom pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (European Insurance and Occupational Pensions Authority – EIOPA) a Európskym orgánom pre cenné papiere a trhy (European Securities and Markets Authority – ESMA). V prípade krízy týkajúcej sa finančného konglomerátu, zmiešanej finančnej holdingovej spoločnosti alebo iných finančných sprostredkovateľov s možnosťou kontaminácie bankového sektora, resp. kontaminácie pochádzajúcej z bankového sektora, sa uplatňujú ďalšie formy spolupráce medzi SSM a ďalšími orgánmi Európskeho systému finančného dohľadu s cieľom zabezpečiť účinné plánovanie, rozhodovanie a koordináciu s príslušnými orgánmi na európskej i národnej úrovni.

Jednotný mechanizmus riešenia krízových situácií

Nariadenie o SRM, články 7, 8 a 34
Memorandum o porozumení medzi
Jednotnou radou pre riešenie
krízových situácií a ECB
o spolupráci a výmene informácií

Jednotný mechanizmus riešenia krízových situácií (Single Resolution Mechanism – SRM) centralizuje hlavné kompetencie a zdroje potrebné na riadenie prípadov zlyhania úverových inštitúcií v zúčastnených členských štátoch. SRM je doplnkom SSM. V situáciách, keď banky pod dohľadom SSM čelia vážnym ťažkostiam, zabezpečuje efektívne riešenie krízových situácií s minimálnymi nákladmi pre daňových poplatníkov a reálnu ekonomiku.

Úzka spolupráca a výmena informácií medzi orgánmi bankového dohľadu a príslušnými orgánmi pre riešenie krízových situácií sú nevyhnutné v záujme i) sprístupnenia informácií o konkrétnych inštitúciách orgánom pre riešenie krízových situácií na účely plánovania, ii) zvýšenia pripravenosti všetkých zúčastnených strán za normálnych okolností a iii) zvýšenia ich schopnosti včas a účinne konať v prípade potenciálnej krízovej situácie. Jednotná rada pre riešenie krízových situácií s SSM predovšetkým konzultuje plány riešenia krízových situácií, pričom SSM poskytuje potrebné informácie dohľadu s cieľom zabrániť duplicite úloh.

Európsky mechanizmus pre stabilitu

Nariadenie o rámci SSM, články 3,
4 a 33 ods. 3
Usmernenie ESM o finančnej
pomoci na priamu rekapitalizáciu
inštitúcií

Európsky mechanizmus pre stabilitu (European Stability Mechanism – ESM) zriadili členské krajiny eurozóny v záujme podpory stability s cieľom poskytovať finančnú pomoc členom ESM, ktorí majú alebo im hrozia vážne finančné problémy, ak je to nevyhnutné na zachovanie finančnej stability eurozóny ako celku a jej členských krajín. ESM môže v rámci svojho mandátu poskytnúť finančnú pomoc na priamu rekapitalizáciu finančných inštitúcií, a to za predpokladu splnenia príslušných kritérií a dôsledného uplatnenia nariadenia o SRM vrátane ustanovení o záchrane pomocou vnútorných zdrojov. Fungovanie rekapitalizačného nástroja si vyžaduje účinnú spoluprácu a vytvorenie spoľahlivých informačných tokov medzi SSM, ESM a vnútroštátnymi orgánmi pre riešenie krízových situácií v súlade s článkom 3 nariadenia o SSM. Ak je nevyhnutná rekapitalizácia zlyhávajúceho subjektu pod priamym dohľadom ECB, za zhromaždenie potrebných informácií zodpovedá bankový dohľad ECB. V prípade inštitúcií, ktoré nepatria pod jej priamy dohľad, preberá ECB na základe žiadosti rady guvernérov ESM nad inštitúciami priamy dohľad v súlade s nariadením o SSM.

Podpora rekapitalizácie inštitúcie zo strany ESM je podmienená schválením plánu reštrukturalizácie príslušnej inštitúcie v súlade s pravidlami štátnej pomoci generálnym riaditeľstvom pre hospodársku súťaž. Bankový dohľad ECB, príslušné vnútroštátne orgány a generálne riaditeľstvo pre hospodársku súťaž preto musia v záujme hladkého priebehu úzko spolupracovať.

Štatút ESCB, článok 27

Memorandum o porozumení medzi ECB a Európskym dvorom audítorov

Európsky dvor audítorov

Európsky dvor audítorov (European Court of Auditors – ECA) bol zriadený s cieľom kontrolovať hospodárenie EÚ. Východiskovým bodom jeho kontrolnej činnosti je rozpočet EÚ a jej politiky, predovšetkým v oblastiach týkajúcich sa hospodárskeho rastu a pracovných miest, pridanej hodnoty, verejných financií, životného prostredia a klimatických zmien. ECA overuje príjmovú i výdavkovú stranu rozpočtu.

Pokiaľ ide o ECB, vzhľadom na jej nezávislosť sú kontrolné právomoci ECA obmedzené na hodnotenie prevádzkovej efektívnosti jej riadenia. V tejto súvislosti môže ECA predkladať svoje zistenia, predovšetkým formou osobitných správ. Tieto správy môžu obsahovať odporúčania týkajúce sa fungovania bankového dohľadu ECB s cieľom zvýšiť prevádzkovú efektívnosť jeho riadenia. ECA tiež môže vydávať stanoviská na žiadosť inej inštitúcie EÚ. ECB sprístupňuje Dvoru audítorov informácie potrebné na audit a reaguje na jeho odporúčania.

1.4.8 Mnohostranná spolupráca

Zmluva o fungovaní Európskej únie, článok 127 ods. 4

Štatút ESCB, článok 25

Rozhodnutie Rady o poradení sa s ECB národnými orgánmi ohľadom návrhu právnych predpisov (98/415/ES)

ECB je zastúpená vo viacerých európskych a medzinárodných orgánoch, ako aj skupinách orgánov dohľadu zriadených mnohostrannými organizáciami. Prostredníctvom tejto účasti, ktorá môže mať rôzne podoby, môže ECB ovplyvňovať medzinárodný vývoj v oblasti bankovej regulácie. Ak sa na takejto spolupráci zúčastňuje ECB i príslušné vnútroštátne orgány, odbor ECB pre politiku dohľadu sa v príslušných prípadoch snaží koordinovať ich postoje. Ak sa ECB na spolupráci nezúčastňuje, v rámci možností ju môžu zastupovať príslušné vnútroštátne orgány, ktoré sa na nej v tom čase zúčastňujú.

Bazilejský výbor pre bankový dohľad

Bazilejský výbor pre bankový dohľad (Basel Committee on Banking Supervision – BCBS) je hlavným tvorcom svetových štandardov prudenciálnej regulácie úverových inštitúcií a predstavuje fórum spolupráce v záležitostiach bankového dohľadu. Jeho úlohou je zvyšovať účinnosť regulácie, dohľadu a postupov úverových inštitúcií na globálnej úrovni v záujme zvyšovania finančnej stability. Hoci rozhodnutia BCBS nemajú formálnu právomoc, ich zavádzanie do vnútroštátnych právnych predpisov členských štátov sa považuje za dobrovoľný a kooperatívny záväzok. Od roku 2008 sa hlavy štátov a predsedovia vlád krajín G20 tiež zaviazali pravidelne implementovať štandardy BCBS. BCBS dôsledne kontroluje implementáciu týchto štandardov a vždy na jar a na jeseň zverejňuje polročné správy, ktoré hodnotia ich právnu integráciu v členských štátoch. BCBS okrem toho hodnotí súlad predpisov zavedených v jednotlivých členských štátoch so svojimi štandardmi, ako aj ich vplyv na rizikovo vážené aktíva v prípade uplatňovania na banky. ECB a viacero príslušných vnútroštátnych orgánov majú v BCBS štatút člena a zúčastňujú sa na zasadaniach výboru a jeho podštruktúr. ECB je zároveň členom skupiny guvernérov centrálnych bánk a vedúcich orgánov dohľadu – dozorného orgánu BCBS. EBA a Európska komisia majú v BCBS pozíciu pozorovateľov.

Medzinárodný menový fond

Medzinárodný menový fond (MMF) je medzinárodná organizácia, ktorej úlohou je dosiahnutie udržateľného rastu a prosperity pre všetkých jeho 190 členských krajín. Podporuje preto hospodárske a finančné politiky, ktoré presadzujú finančnú stabilitu a menovú spoluprácu. Vykonáva komplexné hĺbkové hodnotenia finančného sektora jednotlivých krajín (Financial System Stability Assessment – FSAP). MMF v rámci FSAP hodnotí stabilitu finančného systému svojich členských krajín. Od roku 2018 tiež vykonáva hodnotenia FSAP za eurozónu ako celok, v rámci ktorých posudzuje výsledky činnosti SSM v porovnaní so základnými zásadami účinného bankového dohľadu BCBS. ECB vystupuje ako hlavná protistrana MMF vo všetkých otázkach týkajúcich sa dohľadu nad významnými inštitúciami v dôsledku hlavných úloh centrálnej banky v oblasti mikroprudenciálneho a makroprudenciálneho bankového dohľadu, ktoré jej boli zverené nariadením o SSM. V rámci bankového dohľadu ECB je koordinátorom komunikácie s MMF a hlavným kontaktným bodom odbor politik dohľadu.

Hodnotenie FSAP pre eurozónu vychádza z novej architektúry bankového dohľadu a riešenia krízových situácií v Európe. Zatiaľ čo vnútroštátne orgány preberajú vedúcu úlohu v hodnoteniach jednotlivých krajín, ECB je v rámci svojich úloh aktívne zapojená do hodnotenia FSAP pre eurozónu a národných hodnotení FSAP pre krajiny eurozóny. Vymedzenie rozsahu FSAP pre eurozónu a národných hodnotení FSAP zohľadňuje legislatívny, inštitucionálny a operačný kontext bankovej únie, ako aj nové rozdelenie úloh medzi ECB/SSM a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi vo vzťahu k významným a menej významným inštitúciami.

Svojou účasťou na národných hodnoteniach ECB zabezpečuje porovnateľnosť krajín a konzistentnosť prvku bankového sektora v rámci FSAP. Na základe tejto spolupráce vznikajú synergie so záťažovými testami bánk na úrovni EÚ či eurozóny. Zároveň je vďaka nej možné zabezpečiť, aby boli v dokumentácii jednotlivých pracovných oblastí FSAP dôkladne zohľadnené hlavné prvky rámca mikroprudenciálneho a makroprudenciálneho bankového dohľadu vyplývajúceho zo zriadenia SSM. Ďalšou výhodou je možnosť identifikovať oblasti rámca celého SSM, resp. na úrovni jednotlivých krajín, ktoré je potrebné zdokonaľiť v záujme ich primeraného zohľadnenia v odporúčaniach MMF.

Popri hodnoteniach FSAP vedie MMF na základe článku IV s krajinami zapojenými do SSM každoročné konzultácie, v rámci ktorých pracovníci MMF počas návštev orgánov jednotlivých krajín hodnotia hospodársku a finančnú situáciu krajiny a jej politické výzvy. Účasť bankového dohľadu ECB na týchto konzultáciách sa týka mikroprudenciálnych a makroprudenciálnych otázok.

Súčasťou týchto konzultácií sú konferenčné hovory medzi MMF, bankovým dohľadom ECB a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi pri riešení otázok súvisiacich s SSM.

V súvislosti s konzultáciami na úrovni eurozóny na základe článku IV okrem toho pracovníci MMF dvakrát ročne navštevujú ECB. Výsledky hodnotenia FSAP pre

eurozónu sú podkladom konzultácií na základe článku IV zameraných na finančný sektor.

Rada pre finančnú stabilitu

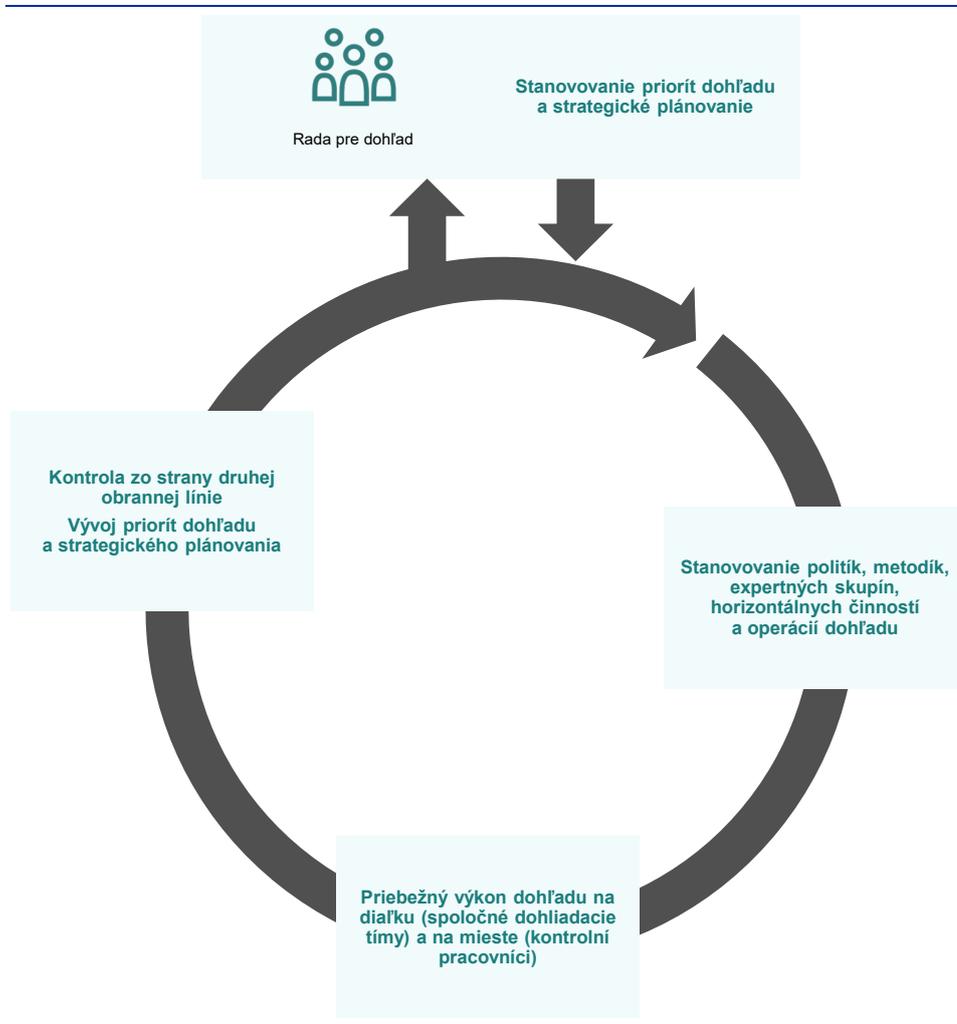
Rada pre finančnú stabilitu (Financial Stability Board – FSB) je medzinárodný orgán, ktorý monitoruje globálny finančný systém, vydáva odporúčania a podporuje medzinárodnú finančnú stabilitu. V tomto smere koordinuje činnosť svojich členov pri vývoji účinných politických opatrení v oblasti regulácie a dohľadu a iných politík finančného sektora. Jej členmi sú centrálné banky, ministerstvá financií, agentúry finančného dohľadu hlavných svetových ekonomík a finančné centrá, globálne normotvorné orgány a medzinárodné finančné inštitúcie. FSB podporuje uplatňovanie rovnakých podmienok tým, že vyzýva na dôsledné uplatňovanie týchto politík zo strany príslušných orgánov v rámci jednotlivých sektorov a jurisdikcií. Na základe rozhodnutia pléna FSB z 21. júna 2016 má bankový dohľad ECB v tomto jednotnom rozhodovacom orgáne FSB svoje zastúpenie. Okrem toho je od roku 2015 členom stáleho výboru pre spoluprácu v oblasti dohľadu a regulácie a od februára 2017 sa ako orgán dohľadu zúčastňuje na výbore pre implementáciu štandardov. ECB sa tiež ako stály hosť pravidelne zúčastňuje na zasadaniach regionálnej konzultačnej skupiny na európskej úrovni.

2 Cyklus dohľadu

Ako znázorňuje **diagram 9**, proces bankového dohľadu možno vnímať ako cyklus. Táto kapitola približuje jednotlivé prvky cyklu dohľadu.

Priority dohľadu (časť 2.1), ktoré stanovuje Rada pre dohľad, sú hlavnými oblasťami záujmu na nasledujúce tri roky. Stanovujú sa každoročne na základe hodnotenia hlavných rizík a slabín dohliadaných subjektov, pričom v záujme zohľadnenia najnovšieho vývoja rizík ich možno kedykoľvek prehodnotiť.

Diagram 9
Cyklus dohľadu

Stanovené priority určujú spôsob vykonávania metodík a procesov dohľadu, napríklad postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (Supervisory Review and Evaluation Process – SREP), a spôsob stanovovania horizontálnych ad hoc činností (časť 2.2). To sa premieta do každodenného dohľadu (časť 2.3), ktorý zahŕňa všetky formy interakcie s dohliadanými subjektmi a nepretržitý dohľad nad ich

činnosťou. Skúsenosti získané z praktického uplatňovania štandardov a metódik dohľadu následne slúžia ako podklad pri plánovaní činností dohľadu na nasledujúci cyklus a analýza hlavných rizík a slabín určuje budúce priority dohľadu (časť 2.4.1). V rámci zabezpečovania účinnosti, kvality a konzistentnosti výsledkov dohľadu riaditeľstvo pre stratégiu a riziká dohľadu (Directorate Supervisory Strategy & Risk – D/SSR) pôsobí ako druhá obranná línia (časť 2.4.2). Toto riaditeľstvo zodpovedá za diskusiu o výsledkoch dohľadu so spoločnými dohliadacími tímami a za navrhovanie možných zlepšení politik, metodiky a štandardov dohľadu.

2.1 Priority dohľadu a strategické plánovanie

Stanovenie priorít dohľadu a súvisiace strategické plánovanie má zásadný význam pre zabezpečenie účinného dohľadu. Bankový dohľad ECB priebežne identifikuje a monitoruje riziká, ktorým sú vystavené dohliadané subjekty, a ich slabiny. Na základe tohto hodnotenia rozhoduje o prioritách dohľadu, ktoré určujú strategické smerovanie bankového dohľadu ECB na nasledujúce tri roky (časť 2.4.1).

Vzhľadom na to, že hospodárske a finančné prostredie sa môže rýchlo zmeniť, je potrebné, aby bola stratégia SSM predvídavá a aby sa jej priority a súvisiace pracovné programy dali v prípade potreby pružne upraviť. Okrem strategického riadenia na základe priorít dohľadu je ďalším dôležitým prvkom presadzovania dohľadu založeného na rizikách aj rámec tolerancie rizík. Jeho účelom je uľahčiť pretváranie priorít dohľadu do strategického plánovania a programu previerok dohľadu na úrovni inštitúcií. Rámec tolerancie rizík preto kombinuje usmernenia Rady pre dohľad týkajúce sa prioritných rizík a slabín (zhora nadol) s hodnoteniami relevantnosti priorít pre príslušný dohliadaný subjekt zo strany spoločného dohliadacieho tímu (zdola nahor). Hodnotenia zdola nahor sú dôležité, pretože zabezpečujú, aby sa v rámci dohľadu venovala dostatočná pozornosť špecifickým otázkam a rizikám v jednotlivých bankách.

V neposlednom rade sa v záujme účinnej implementácie priorít dohľadu pravidelne monitoruje stav ich plnenia v činnostiach dohľadu.

2.1.1 Identifikácia a monitorovanie rizík

Identifikácia, hodnotenie a monitorovanie hlavných rizík, ktorým sú vystavené dohliadané subjekty, a ich zraniteľnosti voči týmto rizikám sú základom prijímania riadne podložených rozhodnutí o prioritách dohľadu.

V rámci identifikácie a monitorovania rizík sa na základe perspektívneho prístupu vykonáva: i) analýza makrofinančného, regulačného a prevádzkového prostredia bánk, ii) holistická identifikácia hlavných rizík bankového sektora a iii) identifikácia a monitorovanie hlavných slabín dohliadaných subjektov, ktorých ignorovanie by mohlo potenciálne negatívne ovplyvniť zdravie bankového sektora. V hodnotení sa zohľadňujú aj prípadné zmierňujúce faktory, ktoré už boli zavedené, napríklad verejné podporné opatrenia v krízových situáciách.

Hodnotenie rizík a slabín koordinuje D/SSR v úzkej spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, ďalšími odbornými útvarmi bankového dohľadu ECB a inými relevantnými odbornými útvarmi ECB vrátane makroprudenciálnych funkcií. Hodnotenie využíva celý rad zdrojov, predovšetkým špecifické analýzy rizík vykonávané horizontálnymi funkciami bankového dohľadu ECB, výsledky každoročných záťažových testov ECB a hodnotení SREP, ako aj špecifické informácie o jednotlivých inštitúciách od spoločných dohliadacích tímov. Dôležitým zdrojom informácií pri príprave hodnotenia je aj relevantný vývoj v hospodárskom, regulačnom a dohľadovom prostredí a informácie z priebežného prieskumu trhu D/SSR.

2.1.2 Integrované plánovanie dohľadu

Ročné prehodnocovanie priorít dohľadu slúži ako podklad na plánovanie činností dohľadu na nasledujúci cyklus. Plánovanie prebieha ako integrovaný proces so zapojením rôznych odborných útvarov ECB. Medzi hlavné prvky procesu plánovania patrí plánovanie horizontálnych činností, kontrol na mieste a činností spoločných dohliadacích tímov. Súčasťou plánovania činností spoločných dohliadacích tímov je stanovenie programu previerok dohľadu (Supervisory Examination Programme – SEP) pre každú významnú inštitúciu. Pri určovaní programu previerok dohľadu sa posudzuje relevantnosť každého rizika a výsledná tolerancia rizík. S prihliadnutím na úroveň tolerancie rizík majú orgány dohľadu právomoc zostavovať pracovné programy, ktoré zohľadňujú priority dohľadu, ako aj identifikované najnaliehavejšie problémy jednotlivých významných inštitúcií, a ktoré zabezpečujú dôraz na oblasti, v ktorých sa opatrenia dohľadu považujú za najúčinnnejšie. Činnosti obsiahnuté vo výsledných pracovných programoch spoločných dohliadacích tímov sú preto prispôbené rizikovému profilu významných inštitúcií a môžu zahŕňať kontroly na mieste a horizontálne činnosti.

Horizontálne činnosti na nasledujúci cyklus dohľadu sú aktivity zahŕňajúce vzorku významných inštitúcií a zamerané na vybrané hlavné riziká a slabiny bankového sektora identifikované vopred v rámci každoročnej revízie priorít dohľadu.

V rámci plánovania činností dohľadu prebiehajú pravidelné konzultácie s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, predovšetkým v súvislosti s plánovaním kontrol na mieste. Integrovaná povaha procesu plánovania zaisťuje vzájomný tok informácií medzi plánovaním horizontálnych činností/bežných činností na diaľku a kontrolami na mieste.

Pracovné programy sa monitorujú s cieľom zabezpečiť, aby prebiehali podľa plánu a prispievali k plneniu určených priorít dohľadu. Rada pre dohľad je o stave plnenia priorít dohľadu a príslušných pracovných programov pravidelne informovaná.

2.2 Stanovovanie politík, metodík, expertných skupín, horizontálnych činností a operácií dohľadu

Európsky bankový regulačný rámec vychádza z Bazilejských dohôd. Jeho harmonizáciu zabezpečuje jednotný súbor pravidiel, ktorý platí pre všetky finančné inštitúcie v rámci jednotného trhu. Jednotný súbor pravidiel je základom bankovej únie. Tvoria ho právne texty, ktoré musia dodržiavať všetky finančné inštitúcie v EÚ (vrátane [všetkých bánk v krajinách SSM](#)).

Na základe regulačného rámca a pokynov Rady pre dohľad týkajúcich sa prebiehajúcich činností podľa priorit dohľadu sa pravidelne uskutočňuje viacero horizontálnych činností. Generálne riaditeľstvo pre horizontálny dohľad (DG/HOL) prispieva k dohľadu svojimi horizontálnymi odbornými znalosťami v oblasti rizík a iných tém a úzko spolupracuje s inými odbornými útvarmi. DG/HOL podporuje spoločné dohľadacie tímy tým, že im poskytuje odborné znalosti v oblasti rizík a iných tém z horizontálneho hľadiska, konkrétne v oblasti kreditného rizika, kapitálových trhov, nefinančných rizík, obchodných modelov, kapitálového plánovania a krízového riadenia, záťažového testovania a politiky a metodík dohľadu.

Odbory s odbornými znalosťami v oblasti dohľadového hodnotenia rizík, konkrétne odbor pre obchodné modely, kapitál a krízy, odbor expertov na kapitálové trhy a štátne financie, odbor expertov na kreditné riziko a odbor expertov na nefinančné riziká, sú zodpovedné za vytváranie expertných skupín, ktoré spoločným dohľadacím tímom pomáhajú pri stanovovaní osobitných horizontálnych aktivít, hĺbkových kontrol a tematických hodnotení, ktoré sú v súlade s prioritami dohľadu schválenými Radou pre dohľad.

Experti odboru pre záťažové testy sú zodpovední za celoúnijný záťažový test Európskeho orgánu pre bankovníctvo (European Banking Authority – EBA) a záťažové testy SSM.

Odbor pre politiku dohľadu v rámci DG/HOL zodpovedá za koordináciu a rozvoj politiky dohľadu a zaoberá sa otázkami regulácie a politiky dohľadu.

Odbor metodiky dohľadu priebežne vyvíja a aktualizuje metodiky priebežného dohľadu, predovšetkým hodnotenia SREP, ako aj procesy pre významné i menej významné inštitúcie. V plnej miere pritom spolupracuje s EBA a ďalšími organizáciami zapojenými do vývoja postupov, metodík a štandardov dohľadu.

Na účely hodnotenia SREP európsky bankový dohľad vyvinul jednotnú metodiku priebežného hodnotenia rizík, interného riadenia a kapitálovej a likviditnej situácie dohľadaných subjektov. Hodnotenie SREP sa uskutočňuje ročne, má však i viacročný hodnotiaci rozmer, ktorý určuje na mieru každý dohľadací tím na základe miery rizikovej tolerancie (časť 4.5). ECB jednotnú metodiku SREP uplatňuje na všetky významné inštitúcie, vďaka čomu je možné vykonávať vzájomné porovnávanie a rozsiahle prierezové analýzy. Metodika tak zabezpečuje rovnaké podmienky pre dohľadané subjekty a zároveň zohľadňuje ich špecifiká.

SREP sa v prípade významných inštitúcií i menej významných inštitúcií uplatňuje proporcionálne, pričom sa dbá na používanie najvyšších a najkonzistentnejších štandardov dohľadu.

Popri priebežných aktivitách ECB prijíma i mimoriadne kroky dohľadu prostredníctvom generálneho riaditeľstva pre riadenie a operácie SSM, ktorého odbor pre udeľovanie povolení udeľuje povolenia na výkon činnosti a nadobúdanie kvalifikovaných účastí a odbor pre ukladanie opatrení a sankcií prešetruje podozrenia z porušenia prudenciálnych požiadaviek dohliadaných subjektov a pripravuje návrhy na uloženie pokút a donucovacích opatrení zo strany ECB alebo príslušných vnútroštátnych orgánov. Odbor pre posudzovanie odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti plní funkciu vstupnej kontroly a zodpovedá za prijímanie rozhodnutí o vhodnosti členov riadiacich orgánov všetkých subjektov pod priamym dohľadom ECB, a to tak v ich riadiacej, ako aj dozornej funkcii.

S cieľom zabezpečiť riadne plnenie všetkých povinností dohľadu bol zriadený odbor pre technológie a inovácie a odbor sekretariátu SSM. Sekretariát SSM podporuje Radu pre dohľad a jej štruktúry, najmä pokiaľ ide o kvalitu a efektívnosť ich rozhodovacích procesov.

2.3 Bežný dohľad

Hlavné úlohy dohľadu vykonávajú spoločné dohliadacie tímy v koordinácii s horizontálnymi funkciami ECB. V prípade potreby môžu v dohliadaných inštitúciách vykonávať intervencie na mieste. V závislosti od hodnotenia rizikového profilu konkrétnej banky môže ECB prijať široké spektrum opatrení dohľadu.

2.3.1 Spoločné dohliadacie tímy

Bežný dohľad nad významnými inštitúciami vykonávajú predovšetkým na diaľku spoločné dohliadacie tímy, ktoré tvoria pracovníci príslušných vnútroštátnych orgánov a ECB. Spoločným dohliadacím tímom poskytujú podporu horizontálne a špecializované odborné útvary DG/HOL, ako aj pracovníci z obdobných útvarov príslušných vnútroštátnych orgánov.

V rámci výkonu činností dohľadu sa využíva viacero nástrojov. Ako súčasť bežného dohľadu spoločný dohliadací tím analyzuje údaje nahlasované v rámci dohľadového vykazovania, finančné výkazy a internú dokumentáciu dohliadaných subjektov. Spoločné dohliadacie tímy organizujú s dohliadanými subjektmi pravidelné i mimoriadne stretnutia na rôznych hierarchických úrovniach. Uskutočňujú priebežné analýzy rizík spojených so schválenými rizikovými modelmi, ako aj analýzy a hodnotenia plánov ozdravenia dohliadaných subjektov.

Hlavné výsledky všetkých uvedených činností sú zhrnuté v každoročnom hodnotení SREP (časť 4.6), za ktorého výkon sú zodpovedné spoločné dohliadacie tímy.

Každodenný dohľad sa vykonáva v súlade s integrovaným plánovaním dohľadu opísaným v časti 2.1.2, ktoré je vymedzené na základe rámca tolerancie rizík jednotlivých spoločných dohliadacích tímov.

2.3.2 Kontroly na mieste a hodnotenia interných modelov

Kontroly na mieste zamerané na rôzne témy, najmä v prípade významných inštitúcií, sa organizujú pravidelne. Ich účelom je hĺbková analýza situácie bánk v oblastiach ako sú riziká, systémy vnútornej kontroly, obchodné modely a riadenie.

Generálne riaditeľstvo pre kontroly na mieste a hodnotenia interných modelov definuje a zabezpečuje plánovanie a realizáciu programu dohľadu na mieste, ktorý zahŕňa kontroly na mieste, hodnotenia interných modelov a preverky kvality aktív. Zodpovedá tiež za definovanie a vedenie komplexných metodík dohľadu na mieste, za zabezpečovanie harmonizovaných postupov na mieste v rámci európskeho bankového dohľadu a spolu s ďalšími odbornými útvarmi za identifikáciu hlavných rizík, ktorým je bankový sektor vystavený, ako aj za priority dohľadu.

Tieto činnosti na mieste poskytujú nezávislé, konzistentné a vysokokvalitné hodnotenia, ktoré dopĺňajú priebežné činnosti dohľadu na diaľku.

Kontroly na mieste a hodnotenia interných modelov sú základnou súčasťou integrovaného plánovania dohľadu (časť 2.1.2) vymedzeného spoločnými dohliadacími tímami v súlade s ich rámcom tolerancie rizík.

2.4 Zvyšovanie účinnosti bankového dohľadu: určovanie priorít dohľadu a druhá obranná línia

Ako už bolo uvedené vyššie, ECB sa priebežne snaží určovať oblasti, v ktorých je možné dosiahnuť ďalšie zlepšenie, a následne vylepšovať príslušné metodiky, štandardy, pravidlá a nariadenia. Priestor na zlepšenie hľadá rôznymi spôsobmi, napríklad prostredníctvom účasti na medzinárodných a európskych fórach a využívaním skúseností získaných v rámci praktického uplatňovania metodík a štandardov.

2.4.1 Určovanie priorít dohľadu

Výsledky identifikácie a monitorovania rizík slúžia ako východisko pri stanovovaní priorít dohľadu. Priority určujú strategické ciele a hlavné činnosti dohľadu na nasledujúci cyklus dohľadu s cieľom odstrániť slabiny dohliadaných subjektov a zmierniť účinky potenciálnych rizík. Každoročne sa revidujú, no pri zmenách rizikového prostredia ich v prípade potreby možno počas roka upraviť.

Pri aktualizácii politík dohľadu európsky bankový dohľad posudzuje, či bol dosiahnutý pokrok v odstraňovaní slabín odhalených v minulosti a či je potrebné

zintenzívniť následné opatrenia v dôsledku neschopnosti bánk odstraňovať ich v súlade s očakávaniami dohľadu.⁵

Priority dohľadu sú kľúčové pre strednodobú stratégiu dohľadu. Slúžia ako východiskový bod, podnecujú účinné a konzistentné integrované plánovanie dohľadu a podporujú efektívnejšie pridelovanie zdrojov. Priority dohľadu ovplyvňujú aj mieru tolerancie rizík v rámci európskeho bankového dohľadu pre toleranciu rizík.

Zároveň pomáhajú príslušným vnútroštátnym orgánom pri stanovovaní primeraných vlastných priorít v dohľade nad menej významnými inštitúciami.

Priority dohľadu sa spolu s výsledkami pravidelného hodnotenia rizík každoročne zverejňujú na internetovej stránke bankového dohľadu ECB.

2.4.2 Druhá obranná línia

D/SSR pôsobí ako druhá obranná línia rámca vnútornej kontroly ECB pri úlohách, ktorými bola ECB poverená nariadením o SSM.

Cieľom druhej obrannej línie je prispievať k účinnosti a konzistentnosti výsledkov dohľadu a navrhovať zmierňujúce opatrenia a zlepšenia bankového dohľadu ECB so zreteľom na priority dohľadu a rámec tolerancie rizík.

Činnosti v rámci druhej obrannej línie sú kombináciou opakovaných hodnotení a tematických hodnotení, ktoré sú stanovené v ročnom pracovnom pláne. Opakované činnosti zahŕňajú:

- vykonávanie horizontálnych analýz a referenčných analýz SREP, ktoré analyzujú jednotlivé rizikové skóre a celkové skóre SREP, ako aj kvantitatívne a kvalitatívne opatrenia, a zverejňovanie výsledkov SREP (časti 4.5.5 a 4.5.7),
- monitorovanie prijímania a plnenia opatrení na základe zistení dohľadu na agregátnej úrovni a včasného dosahovania stanovených cieľov,
- koordináciu riadenia prevádzkových rizík európskeho bankového dohľadu,
- koordináciu záležitostí interného auditu európskeho bankového dohľadu.

Tematické hodnotenia majú pomáhať Rade pre dohľad riadiť európsky bankový dohľad v súlade s dohodnutými rizikovými prioritami a monitorovať kvalitu a účinky činností dohľadu, či už na vertikálnej úrovni (spoločné dohľadacie tímy), alebo na horizontálnej úrovni (metodika a procesy).

Činnosti v rámci druhej obrannej línie vykonáva nezávisle D/SSR, ich súčasťou je však nepretržitý dialóg a spolupráca s ostatnými generálnymi riaditeľstvami bankového dohľadu ECB. Zameriavajú sa skôr na výsledky dohľadu než na kontrolu dodržiavania predpisov.

⁵ Okrem toho sa zohľadňujú aj všeobecné priority stanovené v európskom programe previerok dohľadu EBA.

3 Dohľad nad všetkými dohliadanými subjektmi

Povinnosti ECB v oblasti dohľadu sa líšia podľa toho, či je dohliadaný subjekt významnou inštitúciou alebo menej významnou inštitúciou. Zodpovednosť za niektoré postupy, označované ako spoločné postupy, však nesie ECB bez ohľadu na významnosť danej inštitúcie. Tieto postupy sú bližšie opísané v prvej časti tejto kapitoly. Druhá časť sa týka postupov a kritérií pravidelného či ad hoc hodnotenia významnosti inštitúcií.

3.1 Žiadosti týkajúce sa povolení, navrhovaného nadobudnutia kvalifikovaných účastí a passportingu

Nariadenie o SSM, článok 4 ods. 1 písm. a), článok 4 ods. 1 písm. c), článok 14 a článok 15

Smernica CRD, články 8, 18, 20, 22 a 45

Nariadenie o rámci SSM, články 73, 79, 80, 85 a časť V

Medzi spoločné postupy, pri ktorých konečné rozhodnutie prijíma ECB, patria postupy udeľovania nových, resp. rozširovania platných bankových povolení alebo postupy ich odoberania (časť 3.1.1). Zvyšné spoločné postupy (časť 3.1.2) sa týkajú schvaľovania navrhovaných nadobudnutí alebo zvýšení kvalifikovaných účastí v úverových inštitúciách. Táto sekcia tiež opisuje tzv. passporting, na základe ktorého môže inštitúcia, ktorej bolo udelené povolenie v jednom členskom štáte, využiť právo usadiť sa a slobodu poskytovať služby v členských štátoch Európskej únie (časť 3.1.3).

3.1.1 Udeľovanie, odoberanie a zánik platnosti povolení

Udeľovanie povolení na výkon bankovej činnosti

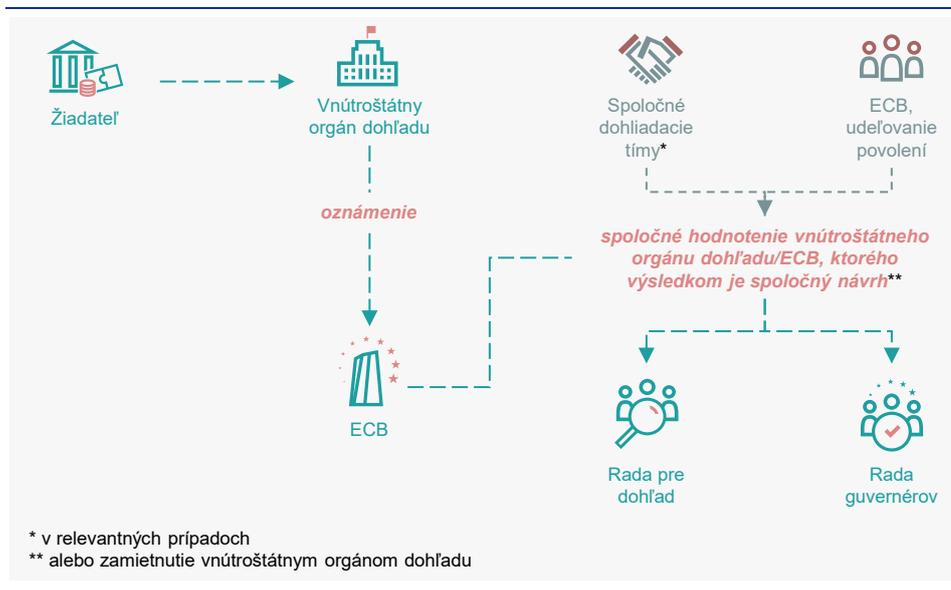
Na výkon činnosti úverovej inštitúcie v zmysle článku 4 ods. 1 bodu 1 nariadenia o kapitálových požiadavkách (Capital Requirements Regulation – CRR) v zúčastnenom členskom štáte musí inštitúcia požiadať o povolenie na výkon bankovej činnosti.

Žiadosť o udelenie bankového povolenia je potrebné predložiť príslušnému vnútroštátnemu orgánu členského štátu, v ktorom má byť inštitúcia zriadená, v súlade s požiadavkami stanovenými v platných vnútroštátnych právnych predpisoch. Pri posudzovaní žiadosti je cieľom zabezpečiť, aby na trh ako úverové inštitúcie mohli vstúpiť len tie subjekty, ktoré spĺňajú príslušné právne požiadavky daného štátu a EÚ.

Úverové inštitúcie môžu o povolenie na výkon bankovej činnosti požiadať za rôznych okolností.

Diagram 10

Postup udeľovania povolení

Rozsah

Nariadenie CRR, článok 4 ods. 1 bod 1

Smernica CRD, články 8 až 16, 18, 20, 56 písm. g), 117 ods. 5) a príloha 1

Nariadenie o SSM, článok 4 ods. 1 písm. a) a článok 14

Nariadenie o rámci SSM, články 73 až 84

Nariadením o investičných spoločnostiach⁶ sa zmenilo vymedzenie úverovej inštitúcie uvedené v nariadení CRR. V dôsledku týchto zmien teraz vymedzenie pojmu úverovej inštitúcie podľa nariadenia CRR zahŕňa dve kategórie:

- úverové inštitúcie oprávnené prijímať vklady alebo iné návratné peňažné prostriedky od verejnosti a poskytovať úvery na vlastný účet, ďalej len „klasické úverové inštitúcie“ (článok 4 ods. 1 bod 1 písm. a) nariadenia CRR),
- investičné spoločnosti, ktoré poskytujú osobitné investičné služby a spĺňajú určité prahové hodnoty, pokiaľ ide o veľkosť na individuálnej alebo skupinovej úrovni, ďalej len „investičné spoločnosti triedy 1“ (článok 4 ods. 1 bod 1 písm. b) nariadenia CRR).⁷

Ak je žiadateľ klasickou úverovou inštitúciou v zmysle článku 4 ods. 1 bodu 1 písm. a) nariadenia CRR, postup udeľovania povolenia na začatie činnosti úverovej inštitúcie, ktorým bola poverená ECB, sa týka všetkých činností, ktoré sú vyhradené klasickým úverovým inštitúciám a ktoré si vyžadujú získanie povolenia. Patria sem činnosti podliehajúce vzájomnému uznávaniu na základe prílohy 1 smernice CRD, ako aj ďalšie regulované činnosti, na ktoré je podľa príslušného vnútroštátneho práva potrebné povolenie príslušného orgánu. To znamená, že povoľovacie konanie

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2033 z 27. novembra 2019 o prudenciálnych požiadavkách na investičné spoločnosti a o zmene nariadení (EÚ) č. 1093/2010, (EÚ) č. 575/2013, (EÚ) č. 600/2014 a (EÚ) č. 806/2014 (Ú. v. EÚ L 314, 5.12.2019, s. 1).

⁷ Investičné spoločnosti triedy 1 sa považujú za úverové inštitúcie (článok 4 ods. 1 bod 1 písm. b) nariadenia CRR) i bez toho, aby prijímali vklady alebo iné návratné peňažné prostriedky od verejnosti a poskytovali úvery na vlastný účet.

SSM sa vzťahuje aj na situácie, keď klasická úverová inštitúcia, ktorá už má bankové povolenie, žiada o jeho rozšírenie na výkon novej regulovanej činnosti, ak takéto povolenie vyžaduje vnútroštátne právo.

Ak je žiadateľ investičnou spoločnosťou triedy 1 v zmysle článku 4 ods. 1 bodu 1 písm. b) nariadenia CRR, spôsob predkladania žiadostí o povolenie na výkon základných bankových činností klasických úverových inštitúcií, ako je prijímanie vkladov a poskytovanie úverov, bude vymedzený vo vnútroštátnych právnych predpisoch členských štátov, ktorými sa transponuje smernica o investičných spoločnostiach⁸. V prípade niektorých členských štátov môžu vnútroštátne právne predpisy umožňovať rozšírenie povolenia, ktoré už bolo udelené investičnej spoločnosti triedy 1, o základné činnosti klasických úverových inštitúcií. Nebude to však možné vtedy, keď vnútroštátna transpozícia stanovuje, že povolenie udelené investičným spoločnostiam triedy 1 predstavuje špecializované povolenie, ktoré nie je možné rozšíriť o základné bankové činnosti. V takom prípade by investičná spoločnosť triedy 1, ktorá má záujem vykonávať tieto bankové činnosti, mala požiadať o dodatočné povolenie na výkon činnosti klasickej úverovej inštitúcie.

Žiadosti o udelenie štatútu klasickej úverovej inštitúcie posudzuje príslušný vnútroštátny orgán a ECB. Príslušný vnútroštátny orgán, ktorý pre žiadateľa slúži ako kontaktný bod, žiadosť posudzuje na základe požiadaviek stanovených vo vnútroštátnych právnych predpisoch, v prípade potreby za účasti príslušného spoločného dohliadacieho tímu. ECB žiadosť posudzuje na základe požiadaviek právnych predpisov EÚ. Hodnotenie príslušného vnútroštátneho orgánu a hodnotenie ECB sú úzko prepojené. Spoločným hodnotením sa zabezpečuje, aby žiadateľ spĺňal príslušné požiadavky týkajúce sa riadenia, výkonu činnosti, prudenciálnych požiadaviek a obchodného modelu. V záujme posúdenia rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu by sa mali uskutočniť konzultácie s príslušným orgánom dohľadu v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu (AML/CFT) a s finančnými spravodajskými jednotkami. Hodnotením sa tiež zabezpečuje splnenie platných vnútroštátnych požiadaviek. Príslušný vnútroštátny orgán aj ECB si od žiadateľa v prípade potreby môžu vyžiadať dodatočné informácie potrebné na účely hodnotenia. Medzi ECB a príslušným vnútroštátnym orgánom prebieha výmena všetkých informácií a údajov súvisiacich so žiadosťou.

V prípade investičných spoločností triedy 1 sa vo všeobecnosti uplatňuje rovnaký postup, hoci s určitými osobitosťami. Článok 8a ods. 5 smernice CRD napríklad stanovuje, že „Povoľovací príslušný orgán zabezpečí, aby v prípade opätovného udelenia povolenia bol proces podľa možnosti čo najjednoduchší a aby sa zohľadnili informácie z existujúcich povolení“. Ak žiadateľ splní všetky požiadavky na udelenie povolenia stanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch, príslušný vnútroštátny orgán oznámi svoje záverečné hodnotenie ECB a predloží jej návrh na udelenie povolenia. Ak príslušný vnútroštátny orgán počas hodnotenia zistí, že investičná

⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2034 z 27. novembra 2019 o prudenciálnom dohľade nad investičnými spoločnosťami a o zmene smerníc 2002/87/ES, 2009/65/ES, 2011/61/EÚ, 2013/36/EÚ, 2014/59/EÚ a 2014/65/EÚ (Ú. v. EÚ L 314, 5.12.2019, s. 64).

spoločnosť triedy 1 požiadavky na udelenie povolenia stanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch nespĺňa, žiadosť zamietne.

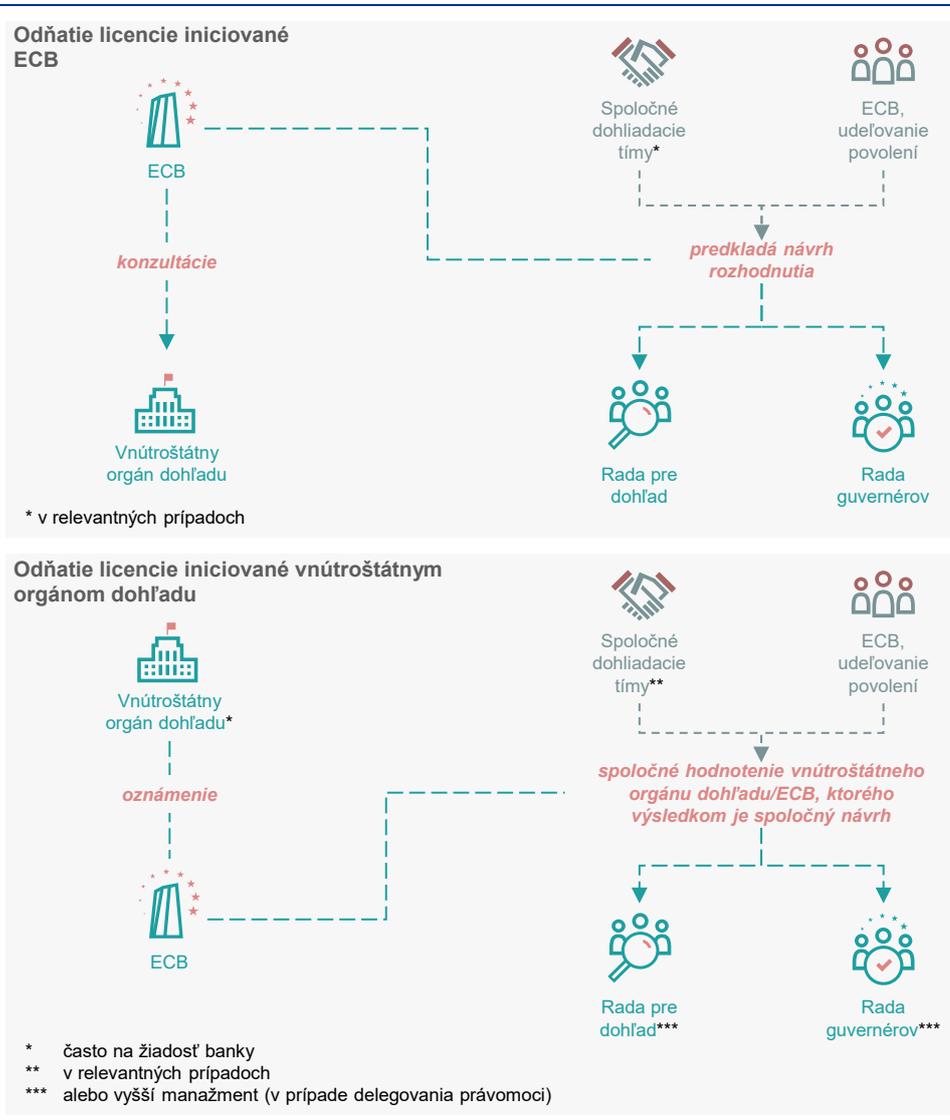
ECB môže s návrhom rozhodnutia príslušného vnútroštátneho orgánu súhlasiť, alebo voči nemu vzniesť námietky. Rozhodnutie ECB môže obsahovať podmienky, povinnosti a odporúčania adresované žiadateľovi. Ak ECB žiadosť zamietne alebo ak kladné rozhodnutie spojí s podmienkami alebo povinnosťami, na ktorých sa predtým so žiadateľom nedohodla, žiadateľ má právo na vypočutie. ECB prijme konečné rozhodnutie do desiatich pracovných dní od predloženia návrhu rozhodnutia príslušného vnútroštátneho orgánu. Túto lehotu je možné jedenkrát predĺžiť o ďalších desať pracovných dní.

ECB o svojom rozhodnutí o žiadosti o povolenie na výkon činnosti úverovej inštitúcie informuje príslušný vnútroštátny orgán. Rozhodnutie sa oznamuje aj Európskemu orgánu pre bankovníctvo.

Odňatie bankového povolenia

Povolenie na začatie činnosti úverovej inštitúcie môže ECB z vlastnej iniciatívy alebo na základe návrhu príslušného vnútroštátneho orgánu členského štátu, v ktorom je inštitúcia zriadená, odňať. Postup spolupráce medzi príslušným vnútroštátnym orgánom a ECB je v tomto prípade zväčša rovnaký ako pri udeľovaní povolení. K prípadným odchýlkam môže dochádzať v závislosti od toho, či o odňatie povolenia požiadala dohliadaný subjekt, alebo ho inicioval orgán dohľadu, či už príslušný vnútroštátny orgán alebo ECB.

Diagram 11
Postup odňatia povolenia

Ak o odňatie povolenia požiada dohliadaný subjekt, napríklad z dôvodu ukončenia výkonu bankovej činnosti, príslušný vnútroštátny orgán a ECB posúdia, či sú splnené príslušné predpoklady na odňatie povolenia v súlade s vnútroštátnym právom a právom EÚ. Vyžaduje sa predovšetkým jednoznačné a nesporné potvrdenie toho, že subjekt už nevedie žiadne vklady či iné splatné peňažné prostriedky.

V prípadoch, keď úverová inštitúcia napríklad už nie je schopná spĺňať prudenciálne požiadavky, alebo nedokáže spoľahlivo plniť svoje záväzky voči veriteľom, prípadne ak závažne poruší príslušné povinnosti v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, môžu odňatie jej povolenia iniciovať ECB alebo príslušný vnútroštátny orgán. V takýchto prípadoch sa v záujme odôvodnenia odňatia povolenia vykonáva úplné a podrobné hodnotenie, ktoré berie do úvahy priebeh doterajšieho dohľadu nad danou inštitúciou, závažnosť porušenia predpisov, ako aj záujmy príslušných zúčastnených strán, napríklad riziko, ktoré hrozí majiteľom

vkladov. Do tohto hodnotenia môžu byť zapojené aj orgány pre riešenie krízových situácií alebo príslušný orgán dohľadu v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. Ak odňatie iniciuje ECB, s dostatočným časovým predstihom pred prijatím rozhodnutia sa poradí s príslušným vnútroštátnym orgánom. Skôr ako ECB prijme rozhodnutie o odňatí licencie, dohliadaný subjekt má zvyčajne možnosť využiť právo na vypočutie. V prípade naliehavej potreby prijatia rozhodnutia môže ECB rozhodnutie prijať aj bez toho, aby subjektu vopred udelila právo na vypočutie.

ECB o svojom rozhodnutí o odňatí povolenia informuje inštitúciu a príslušný vnútroštátny orgán. Rozhodnutie sa oznamuje aj Európskemu orgánu pre bankovníctvo.

Zánik bankového povolenia

K zániku platnosti povolenia môže dôjsť z dôvodu špecifických vnútroštátnych a zákonom stanovených príčin, pri ktorých sa vo všeobecnosti nevyžaduje posúdenie či rozhodnutie príslušného orgánu.

V závislosti od vnútroštátnych právnych predpisov môže k obdobe zániku platnosti povolenia dôjsť aj v prípade zániku samotnej inštitúcie, napríklad v dôsledku fúzie s inou spoločnosťou. So zánikom inštitúcie vtedy zaniká aj povolenie. V takýchto prípadoch sa uplatňuje rovnaký postup ako v prípade zániku platnosti povolenia.

ECB o zániku platnosti povolenia informuje priamo daný subjekt, ako aj Európsky orgán pre bankovníctvo. Následne sa aktualizuje aj [zoznam dohliadaných subjektov v rámci SSM](#). Príslušný vnútroštátny orgán spravidla vykoná potrebné kroky na zverejnenie rozhodnutia podľa požiadaviek príslušného vnútroštátneho práva.

3.1.2 Kvalifikované účasti

Nariadenie o SSM, článok 4 ods. 1 písm. c) a článok 15

Nariadenie o rámci SSM, články 85 až 88

Smernica CRD, články 3 ods. 1, 3 ods. 33, 22 až 27, 56 písm. g) a 117 ods. 5

Spoločné usmernenia o obozretnom posudzovaní nadobudnutí a zvyšovaní kvalifikovaných účastí vo finančnom sektore (JC/GL/2016/01)

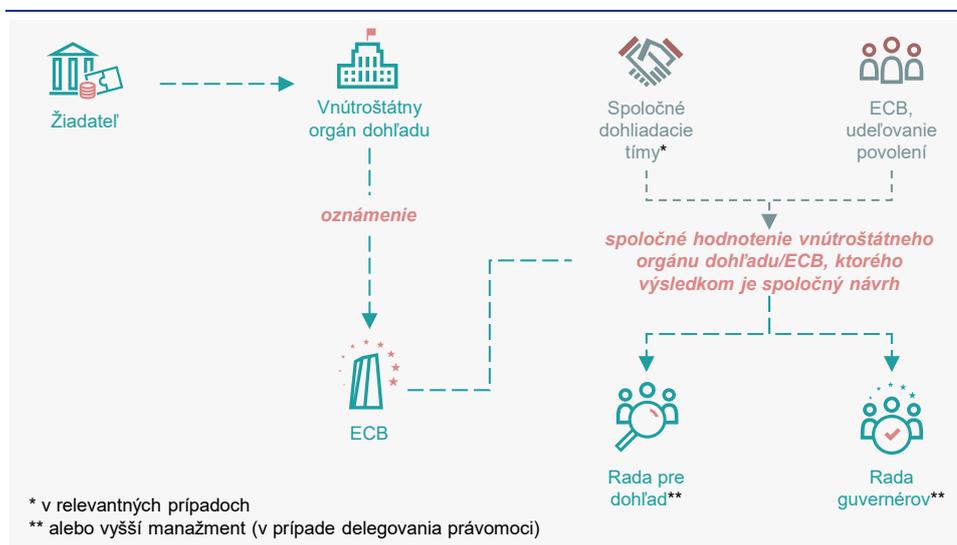
Usmernenia o spolupráci a výmene informácií medzi orgánmi prudenciálneho dohľadu, orgánmi dohľadu v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a finančnými spravodajskými jednotkami podľa smernice 2013/36/EÚ (EBA/GL/2021/15)

Návrh regulačných technických predpisov EBA, ktorými sa zriaďuje centrálna databáza AML/CFT a určuje závažnosť nedostatkov, druh zberaných informácií, praktická implementácia zberu informácií a analýza a šírenie informácií v nej obsiahnutých (EBA/RTS/2021/16)

Navrhované nadobudnutie kvalifikovaných účastí alebo navrhované zvýšenie kvalifikovaných účastí v úverových inštitúciách, ktoré by viedlo k dosiahnutiu alebo prekročeniu príslušných prahových hodnôt, je potrebné oznámiť príslušnému vnútroštátnemu orgánu zúčastneného členského štátu, kde je úverová inštitúcia, v ktorej sa kvalifikovaná účasť bude nadobúdať alebo zvyšovať, zriadená. Príslušný vnútroštátny orgán vykoná predbežné hodnotenie a vypracuje návrh rozhodnutia pre ECB. ECB v spolupráci s príslušným vnútroštátnym orgánom vykoná svoje vlastné hodnotenie a rozhodne o navrhovanom nadobudnutí. Tento postup zdôrazňuje kontrolnú úlohu ECB, ktorej cieľom je zabrániť nadobudnutiu úverových inštitúcií nevhodnými nadobúdateľmi.

Diagram 12

Postup

Účelom hodnotenia je predovšetkým preveriť i) dobré meno navrhovaného nadobúdateľa, ii) finančný stav navrhovaného nadobúdateľa, iii) nepretržitú dobrú povest' jednotlivých členov riadiaceho orgánu, ktorí budú riadiť činnosť cieľovej inštitúcie, a úroveň ich vedomostí, zručností a skúseností potrebných na plnenie ich povinností, iv) schopnosť cieľovej inštitúcie aj naďalej spĺňať príslušné prudenciálne požiadavky, ako aj v) to, či transakcia nie je financovaná príjmami z trestnej činnosti alebo či nespôsobí nárast rizikového profilu cieľovej inštitúcie v súvislosti s praním špinavých peňazí a financovaním terorizmu.

Lehota na formálne hodnotenie je maximálne 60 pracovných dní od potvrdenia doručenia kompletného oznámenia. Ak sa počas formálneho hodnotenia budú od navrhovaného nadobúdateľa požadovať ďalšie informácie, lehota sa môže prerušiť na obdobie, ktoré nesmie trvať dlhšie ako 20 pracovných dní (v prípade regulovaných nadobúdateľov) alebo v určitých prípadoch 30 pracovných dní (v prípade neregulovaných nadobúdateľov a nadobúdateľov so sídlom v krajinách mimo EÚ).

Ak má navrhovaný nadobúdateľ v úmysle nadobudnúť podiely v úverovej inštitúcii, ktorá má dcérske úverové inštitúcie v iných zúčastnených členských štátoch, alebo vlastní kvalifikovanú účasť v úverových inštitúciách zriadených v iných zúčastnených členských štátoch, ECB úzko spolupracuje s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi všetkých priamych a nepriamych cieľových inštitúcií a proces koordinuje, aby sa o všetkých navrhovaných nadobudnutiach mohlo rozhodnúť v rovnakom čase.

Kritériá hodnotenia sú harmonizované na európskej úrovni. Smernica CRD na účely hodnotenia navrhovaných nadobudnutí stanovuje nasledujúcich päť kritérií, ktoré boli transponované do vnútroštátnych právnych predpisov.

Dobré meno navrhovaného nadobúdateľa

Vyžaduje sa bezúhonnosť a dôveryhodnosť navrhovaného nadobúdateľa, doložená napríklad absenciou záznamov v registri trestov či účasti v súdnych konaniach, ktoré by mali negatívny vplyv na dobrú povesť navrhovaného nadobúdateľa. Ďalším aspektom je odborná kvalifikácia nadobúdateľa, konkrétne jeho skúsenosti s riadením a/alebo investovaním vo finančnom sektore.

Dobrá povesť, vedomosti, zručnosti a skúsenosti navrhovaných nových členov riadiaceho orgánu cieľovej inštitúcie

Ak má navrhovaný nadobúdateľ v úmysle uskutočniť personálne zmeny v riadiacich orgánoch cieľovej inštitúcie, v rámci schvaľovania nadobudnutia kvalifikovanej účasti je potrebné vykonať hodnotenie odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti nových navrhovaných členov týchto orgánov.

Finančný stav navrhovaného nadobúdateľa

Navrhovaný nadobúdateľ musí disponovať potrebnými zdrojmi na financovanie navrhovanej akvizície a zachovanie zdravej finančnej štruktúry v dohľadnej budúcnosti. Zároveň musí byť určený subjekt zodpovedný za podporu cieľovej inštitúcie po nadobudnutí, napríklad účasťou na prípadnom navyšovaní kapitálu cieľovej inštitúcie.

Vplyv na cieľovú inštitúciu

Po akvizícii musí byť cieľová inštitúcia naďalej schopná plniť prudenciálne požiadavky. Jej ziskovosť by napríklad nemala byť vystavená neprimeraným tlakom z dôvodu nadmerného dlhového financovania časti akvizície, ktoré bude musieť splácať samotná cieľová inštitúcia. Štruktúra nadobúdateľa alebo skupiny, do ktorej sa cieľová inštitúcia začlení, by zároveň nemala byť natoľko zložitá, aby orgánu dohľadu znemožňovala účinný dohľad nad príslušnými inštitúciami.

Riziko väzieb na pranie špinavých peňazí alebo financovanie terorizmu

Prostriedky použité na akvizíciu nesmú pochádzať z príjmov spojených s trestnou činnosťou alebo terorizmom. V rámci preverovania tohto kritéria sa posudzuje aj to, či by akvizícia nevedla k zvýšeniu rizík prania špinavých peňazí či financovania terorizmu.

Identifikácia týchto rizík je úlohou príslušného orgánu dohľadu v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. ECB vykonáva vlastné hodnotenie rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu z prudenciálneho hľadiska na základe vstupov a dokumentácie poskytnutých príslušným vnútroštátnym orgánom, ktorý spolupracuje s príslušným orgánom dohľadu v oblasti AML/CFT a s finančnými spravodajskými jednotkami. Tieto skutočnosti môže ECB v rámci svojich vlastných úloh zohľadniť až vtedy, keď porušenia zistí relevantný vnútroštátny orgán.

V záujme splnenia uvedených piatich kritérií môže ECB navrhovanému nadobúdateľovi uložiť podmienky alebo povinnosti, a to buď na základe návrhu príslušného vnútroštátneho orgánu, alebo na základe vlastného uváženia. Prípadné podmienky či povinnosti uložené navrhovaným nadobúdateľom sa však musia týkať týchto piatich kritérií a nesmú ísť nad rámec toho, čo je potrebné na ich splnenie. Ak navrhovaný nadobúdateľ s podmienkami alebo povinnosťami nesúhlasí, resp. ak by sa mohli nepriaznivo dotknúť jeho práv, uskutoční sa stretnutie, na ktorom má možnosť vyjadriť svoje pripomienky. Rovnaký postup platí aj vtedy, ak ECB zamýšľa vyjadriť s navrhovaným nadobudnutím nesúhlas.

3.1.3 Passporting

Nariadenie o SSM, odôvodnenie 51 a články 4 ods. 2, 6 ods. 4 a 17 ods. 1

Nariadenie o rámci SSM, články 11 až 17

Smernica CRD, články 35 až 39

Regulačné technické predpisy spresňujúce informácie, ktoré si navzájom poskytujú príslušné orgány domovského a hostiteľského členského štátu (EÚ/524/2014)

Regulačné technické predpisy týkajúce sa informácií, ktoré sa majú oznamovať pri vykonávaní práva usadiť sa a slobody poskytovať služby (EÚ/1151/2014)

Vykonávacie technické predpisy, pokiaľ ide o výmenu informácií medzi príslušnými orgánmi domovského a hostiteľského členského štátu podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ (EÚ/620/2014)

Vykonávacie technické predpisy, pokiaľ ide o štandardné formuláre, vzory a postupy oznamovania v súvislosti s vykonávaním práva usadiť sa a slobody poskytovať služby podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ (EÚ/926/2014)

Inštitúcia, ktorej bolo udelené povolenie v niektorom z členských štátov, môže využiť tzv. passporting: právo usadiť sa a slobodu poskytovať služby v členských štátoch Európskej únie. Passporting môže prebiehať buď prostredníctvom zriadenia pobočky v inom členskom štáte, alebo poskytovaním služieb v inom členskom štáte. Na passporting sa vzťahuje povinnosť oznámenia príslušnému vnútroštátnemu orgánu daného domovského členského štátu.

Passporting v rámci SSM

Každá významná inštitúcia v zúčastnenom členskom štáte, ktorá chce zriadiť pobočku v inom zúčastnenom členskom štáte, musí o svojom úmysle informovať svoj domovský príslušný vnútroštátny orgán a poskytnúť mu informácie v súlade s požiadavkami smernice CRD. Domovský príslušný vnútroštátny orgán bezodkladne informuje ECB. Spoločný dohliadač tím potom posúdi splnenie požiadaviek na zriadenie pobočky. Ak sú požiadavky splnené, svoje hodnotenie predloží Rade pre dohľad, ktorá ho vezme na vedomie. Generálne riaditeľstvo pre riadenie a operácie SSM (Directorate General SSM Governance & Operations – DG/SGO) následne pred uplynutím lehoty oznámi príslušné pasové informácie o pobočke danej významnej inštitúcii a domovskému a hostiteľskému príslušnému vnútroštátnemu orgánu. Po tomto oznámení môže významná inštitúcia pobočku zriadiť a môže začať činnosť. Ak spoločný dohliadač tím dospeje k záveru, že požiadavky nie sú splnené, na základe postupu vychádzajúceho z implicitného súhlasu vypracuje záporné rozhodnutie a významná inštitúcia dostane právo na vypočutie.

Ak je inštitúcia, ktorá chce zriadiť pobočku v inom členskom štáte, menej významnou inštitúciou, musí o svojom úmysle informovať svoj domovský príslušný vnútroštátny orgán v súlade s požiadavkami stanovenými v smernici CRD. Domovský príslušný vnútroštátny orgán posúdi, či sú požiadavky na zriadenie pobočky splnené, a prijme rozhodnutie podľa svojich interných rozhodovacích postupov.

Ak požiadavky nie sú splnené, domovský príslušný vnútroštátny orgán žiadateľa informuje o zamietnutí. Ak domovský príslušný vnútroštátny orgán v príslušnej lehote na doručenie oznámenia prijme kladné rozhodnutie, alebo ak neprijme záporné rozhodnutie, pobočka sa môže zriadiť a môže začať svoju činnosť. Príslušné oznámenie spolu s uvedením relevantných požadovaných informácií domovský príslušný vnútroštátny orgán poskytne príslušnému vnútroštátnemu orgánu zúčastneného členského štátu, v ktorom sa má pobočka zriadiť, a Európskej centrálnej banke.

Každá významná inštitúcia v zúčastnenom členskom štáte, ktorá má v úmysle uplatniť si slobodu poskytovať služby a začať vykonávať činnosť v rámci iného zúčastneného členského štátu, musí svoj úmysel oznámiť domovskému príslušnému vnútroštátnemu orgánu v súlade s požiadavkami stanovenými v smernici CRD. Domovský príslušný vnútroštátny orgán o prijatí tohto oznámenia informuje ECB

a hostiteľský príslušný vnútroštátny orgán. Ak je inštitúcia, ktorá si chce uplatniť slobodu poskytovať služby, menej významnou inštitúciou, musí informovať svoj príslušný vnútroštátny orgán v súlade s požiadavkami stanovenými v smernici CRD. Oznámenie sa poskytuje aj ECB.

Passporting inštitúcií prichádzajúcich z nezúčastnených členských štátov

Ak inštitúcia z nezúčastneného členského štátu plánuje zriadiť pobočku v zúčastnenom členskom štáte, musí o svojom úmysle informovať svoj domovský príslušný vnútroštátny orgán. Ten posúdi, či sú požiadavky na passporting splnené. Ak sú požiadavky na passporting splnené, domovský príslušný vnútroštátny orgán o tom informuje hostiteľský príslušný vnútroštátny orgán. Hostiteľský príslušný vnútroštátny orgán následne informuje ECB, ktorá posúdi významnosť pobočky.

Ak je pobočka významná, ECB vypracuje návrh rozhodnutia o významnosti. Dohľad nad významnou pobočkou bude vykonávať ECB, ktorá v prípade potreby stanoví podmienky, za ktorých môže pobočka svoju činnosť v hostiteľskom členskom štáte vykonávať. DG/SGO informuje domovský príslušný vnútroštátny orgán, hostiteľský príslušný vnútroštátny orgán a žiadajúcu inštitúciu.

Ak sa pobočka považuje za menej významnú, od Rady pre dohľad sa vyžaduje potvrdenie hodnotenia významnosti vykonaného odborom pre udeľovanie povolení DG/SGO. Dohľad nad menej významnou pobočkou bude vykonávať hostiteľský príslušný vnútroštátny orgán, ktorý v prípade potreby stanoví podmienky, za ktorých môže pobočka svoju činnosť v hostiteľskom členskom štáte vykonávať. Hostiteľský príslušný vnútroštátny orgán informuje domovský príslušný vnútroštátny orgán a žiadateľa.

Ak inštitúcia z nezúčastneného členského štátu zamýšľa poskytovať služby v zúčastnenom členskom štáte, o svojom úmysle informuje svoj domovský príslušný vnútroštátny orgán, ktorý následne upovedomí hostiteľský príslušný vnútroštátny orgán. Hostiteľský príslušný vnútroštátny orgán po prijatí tohto oznámenia informuje ECB a žiadateľovi oznámi podmienky, za ktorých si môže uplatniť slobodu poskytovať služby, v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a vo všeobecnom záujme. V prípade inštitúcií zriadených v nezúčastnených členských štátoch, ktoré si uplatňujú slobodu poskytovať služby v zúčastnených členských štátoch, plní úlohu príslušného orgánu hostiteľského členského štátu ECB.

Passporting inštitúcií odchádzajúcich do nezúčastnených členských štátov

Významná inštitúcia, ktorá chce zriadiť pobočku alebo si uplatniť slobodu poskytovať služby v rámci nezúčastneného členského štátu, musí svoj úmysel oznámiť príslušnému vnútroštátnemu orgánu. Po prijatí tohto oznámenia príslušný vnútroštátny orgán informuje ECB, ktorá vykonáva právomoci príslušného orgánu

domovského členského štátu; spoločný dohliadací tím predovšetkým posúdi, či sú splnené podmienky na zriadenie pobočky.

Ak sú požiadavky splnené, spoločný dohliadací tím v spolupráci s odborom sekretariátu SSM vypracuje návrh, ktorý vezme na vedomie Rada pre dohľad (prostredníctvom písomného postupu). Ak postup spĺňa kritériá delegovania právomocí, návrh sa predkladá vyššiemu manažmentu. DG/SGO následne do troch mesiacov o kladnom výsledku hodnotenia informuje hostiteľský príslušný vnútroštátny orgán, ktorý potom žiadateľovi stanoví podmienky, za ktorých môže pobočka vo všeobecnom záujme vykonávať svoju činnosť v hostiteľskom členskom štáte. Ak spoločný dohliadací tím dospeje k záveru, že požiadavky nie sú splnené, vypracuje záporné rozhodnutie na schválenie Radou pre dohľad a prijatie Radou guvernérov na základe postupu vychádzajúceho z implicitného súhlasu. Uplatňuje sa právo na vypočutie. Po prijatí rozhodnutia DG/SGO záporné rozhodnutie oznámi žiadateľovi a upovedomí domovský príslušný vnútroštátny orgán.

Ak chce pobočku na území nezúčastneného členského štátu zriadiť menej významná inštitúcia, musí o tom informovať svoj domovský príslušný vnútroštátny orgán. Domovský príslušný vnútroštátny orgán informuje príslušný vnútroštátny orgán nezúčastneného členského štátu a zároveň oznámenie predloží ECB.

Ak si chce významná inštitúcia uplatniť slobodu poskytovať služby v rámci nezúčastneného členského štátu, spoločný dohliadací tím do jedného mesiaca predloží oznámenie hostiteľskému príslušnému vnútroštátnemu orgánu nezúčastneného členského štátu, v ktorom sa služby budú poskytovať. Ak si chce slobodu poskytovať služby v rámci nezúčastneného členského štátu uplatniť menej významná inštitúcia, musí o svojom úmysle informovať domovský príslušný vnútroštátny orgán. V takom prípade domovský príslušný vnútroštátny orgán informuje príslušný vnútroštátny orgán nezúčastneného členského štátu a oznámenie predloží aj ECB.

Oznámenia o zmenách pobočiek a zmenách v uplatňovaní slobody poskytovať služby

Ak v prípade pobočiek významných inštitúcií dôjde k zmenám, napríklad ak chce pobočka poskytovať dodatočné služby, ak ukončila poskytovanie služieb, ak ukončila svoju činnosť, alebo ak došlo k personálnym zmenám v jej vedení alebo k zmene jej oficiálneho názvu a adresy, príslušný vnútroštátny orgán zúčastneného členského štátu, v ktorom má významná inštitúcia svoje sídlo, musí poslať oznámenie hostiteľskému príslušnému vnútroštátnemu orgánu a ECB.

Zmeny v službách poskytovaných významnými inštitúciami v rámci slobody poskytovať služby sa musia oznámiť ECB vtedy, keď nastanú. Informovanie hostiteľského príslušného vnútroštátného orgánu zostáva na úrovni príslušného vnútroštátného orgánu. V prípade zmien pobočiek menej významných inštitúcií a ich služieb poskytovaných na základe slobody poskytovať služby v nezúčastnených

členských štátoch ECB nie je potrebné informovať. Tento postup taktiež zostáva na úrovni príslušného vnútroštátneho orgánu.

3.2 Hodnotenie významnosti inštitúcií

Nariadenie o SSM, články 6 ods. 4 a 6 ods. 5 písm. b)

Nariadenie o rámci SSM, články 39 až 72

Úroveň zodpovednosti ECB za dohľad nad úverovou inštitúciou závisí od štatútu jej významnosti, ktorý sa určuje na najvyššej úrovni konsolidácie v zúčastnených členských štátoch. ECB zaviedla procesy na hodnotenie významnosti dohliadaných subjektov na základe kritérií stanovených v nariadení o jednotnom mechanizme dohľadu (nariadení o SSM) i na identifikáciu prípadnej zmeny štatútu dohliadaného subjektu z významného na menej významný a naopak. Zmena štatútu významnosti si vyžaduje riadny prenos zodpovednosti za dohľad z ECB na príslušné vnútroštátne orgány, resp. naopak, s cieľom zaručiť nepretržitý a účinný dohľad nad inštitúciou. Podľa nariadenia o rámci jednotného mechanizmu dohľadu (nariadenia o rámci SSM) je ECB povinná zverejňovať a viesť zoznam dohliadaných subjektov. Zoznam vedie odbor pre udeľovanie povolení, ktorý zároveň koordinuje pravidelné a ad hoc hodnotenia významnosti dohliadaných subjektov v úzkej spolupráci so spoločnými dohliadacími tímami a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi.

3.2.1 Kritériá hodnotenia významnosti

Nariadenie o SSM a nariadenie o rámci SSM stanovujú päť kritérií hodnotenia významnosti banky: i) veľkosť, ii) hospodársky význam, iii) významnosť cezhraničných činností, iv) priama finančná pomoc z verejných zdrojov a v) či je banka jednou z troch najvýznamnejších bánk v príslušnom členskom štáte.

K zmene štatútu banky z menej významnej inštitúcie na významnú dochádza vtedy, ak je splnené aspoň jedno z uvedených kritérií. Jednorazové nesplnenie niektorého z kritérií významnosti však neznamená okamžitú zmenu štatútu inštitúcie z významnej na menej významnú. Podľa nariadenia o rámci SSM si štatút banky vyžaduje reklasifikáciu až vtedy, keď banka relevantné kritériá nespĺňa počas troch po sebe idúcich kalendárnych rokov. Účelom tohto pravidla troch rokov je zabrániť častým alebo opakovaným zmenám v rozdelení dohľadových úloh medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a ECB. Za výnimočných okolností stanovených v nariadení o rámci SSM je však možný odklon od tohto pravidla.

A napokon, ak nie je splnené žiadne z piatich kritérií významnosti, nariadenie o SSM a nariadenie o rámci SSM stanovujú, že ECB sa môže z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť príslušného vnútroštátneho orgánu kedykoľvek rozhodnúť prevziať priamy dohľad nad bankou, ak je to potrebné na zabezpečenie konzistentného uplatňovania vysokých štandardov dohľadu. ECB sa tiež po konzultácii s príslušným vnútroštátnym orgánom môže rozhodnúť ponechať banku, ktorá spĺňa kritériá významnosti, klasifikovanú ako menej významnú inštitúciu, ak sa predpokladá, že príslušný vnútroštátny orgán dokáže priamy dohľad nad bankou vykonávať lepšie ako ECB.

3.2.2 Postup hodnotenia významnosti

Hodnotenie významnosti bánk na základe kritérií stanovených v nariadení o SSM a nariadení o rámci SSM vykonáva ECB pravidelne a ad hoc.

V rámci pravidelného alebo ročného hodnotenia významnosti, ktoré sa vykonáva raz ročne, sa posudzujú všetky subjekty v rámci európskeho bankového dohľadu. Každá inštitúcia sa hodnotí na najvyššej úrovni konsolidácie v rámci európskeho bankového dohľadu s cieľom určiť, či v dôsledku svojej bežnej činnosti spĺňa niektoré z kritérií významnosti. V prípade významných inštitúcií plnenie kritérií významnosti posudzujú spoločné dohliadacie tímy, zatiaľ čo v prípade menej významných inštitúcií toto hodnotenie vykonávajú príslušné vnútroštátne orgány. Tento proces koordinuje a monitoruje odbor pre udeľovanie povolení v rámci DG/SGO.

V rámci ad hoc hodnotenia významnosti sa posudzujú dohliadané subjekty, ktorých sa týkajú udalosti a zmeny v štruktúre skupiny presahujúce ich bežnú činnosť, napríklad fúzie, akvizície, zriadenie nových subjektov alebo odňatie povolenia. Je preto nevyhnutné, aby príslušný spoločný dohliadací tím alebo príslušný vnútroštátny orgán o udalosti s potenciálnym dosahom na významnosť významnej alebo menej významnej inštitúcie informovali odbor pre udeľovanie povolení, aby bolo možné vykonať ad hoc hodnotenie významnosti.

3.2.3 Prevod dohľadu

V nadväznosti na prijatie rozhodnutia ECB o prevode dohľadu z príslušného vnútroštátneho orgánu na ECB alebo naopak v dôsledku pravidelného alebo ad hoc hodnotenia významnosti dochádza k realizácii implementačných opatrení. ECB a príslušné vnútroštátne orgány v tejto súvislosti spolupracujú na zabezpečení hladkého prechodu kompetencií v súlade s nariadením o rámci SSM. Nariadenie o rámci SSM tiež stanovuje, ako by ECB a príslušný vnútroštátny orgán mali viesť prípadné prebiehajúce konania týkajúce sa inštitúcie, v prípade ktorej dochádza k zmene štatútu významnosti.

Ak dohľad od príslušného vnútroštátneho orgánu preberá ECB, svoju zodpovednosť za priamy dohľad nad inštitúciou nadobúda v rámci naplánovaného časového horizontu. V rámci prevzatia zodpovednosti za dohľad zo strany ECB dochádza k zriadeniu nového spoločného dohliadacieho tímu. O zložení a personálnom obsadení spoločného dohliadacieho tímu sa rozhoduje ešte pred začatím príprav na prevod dohľadu.

Ak dohľad od ECB preberá príslušný vnútroštátny orgán, svoju zodpovednosť za priamy dohľad nad inštitúciou nadobúda v rámci naplánovaného časového horizontu. Zodpovednosť za kľúčové úlohy v oblasti dohľadu sa zo spoločného dohliadacieho tímu presúva na príslušný vnútroštátny orgán.

3.3 Schvaľovanie materských (zmiešaných) finančných holdingových spoločností

Článok 21a CRD v podobe transponovanej do vnútroštátnych právnych predpisov

Úloha ECB pri schvaľovaní (zmiešaných) finančných holdingových spoločností

Mnohé dohliadané úverové inštitúcie sú pod kontrolou materskej spoločnosti. Je dôležité, aby orgány dohľadu monitorovali aj túto materskú spoločnosť, konkrétne s cieľom určiť, či sama spĺňa kritériá na to, aby bola označená ako finančná holdingová spoločnosť (financial holding company – FHC) alebo zmiešaná finančná holdingová spoločnosť (mixed financial holding company – MFHC). Takýmto spôsobom sa zabezpečuje účinný dohľad nad bankami kontrolovanými inou spoločnosťou, ako aj koordinovaný prehľad celej skupiny.

Po zavedení smernice CRD V preto schvaľovaciemu konaniu podliehajú aj materské (M)FHC. Materská spoločnosť po schválení preberá zodpovednosť za zabezpečenie súladu s konsolidovanými prudenciálnymi požiadavkami celej dohliadanej skupiny. V minulosti bola za zabezpečenie súladu s prudenciálnymi požiadavkami na konsolidovanom základe zodpovedná dcérska úverová inštitúcia. Materská (M)FHC môže byť od povinnosti schválenia oslobodená, ak sú splnené kumulatívne podmienky stanovené zákonom a túto zodpovednosť v rámci skupiny preberá iná spoločnosť.

Ak je ECB príslušným orgánom dohľadu nad významnou bankovou skupinou, je zodpovedná za schvaľovanie týchto materských (M)FHC alebo udeľovanie výnimiek. V niektorých prípadoch ECB prijíma spoločné rozhodnutie s iným príslušným orgánom mimo SSM. Schvaľovanie a udeľovanie výnimiek materským spoločnostiam menej významných bankových skupín je v kompetencii príslušných vnútroštátnych orgánov, ktoré nad týmito skupinami vykonávajú dohľad.

3.3.1 Kritériá

Materská (M)FHC musí na získanie schválenia spĺňať nasledujúce kritériá:

- Interné mechanizmy a rozdelenie úloh v rámci dohliadanej skupiny musia umožňovať účinnú koordináciu všetkých dcérskych spoločností, predchádzanie konfliktom v rámci skupiny alebo ich riadenie a presadzovanie celoskupinových politík.
- Štruktúra skupiny nesmie brániť účinnému dohľadu nad dcérskymi bankami a materskou (M)FHC. V tejto súvislosti sú dôležitými faktormi úloha a postavenie materskej spoločnosti v dohliadanej skupine a celková akcionárska štruktúra.
- Musia byť splnené požiadavky týkajúce sa vhodnosti akcionárov a odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti členov riadiaceho orgánu.

Ak sú tieto kritériá splnené, ECB udeľí súhlas a plnenie kritérií začne priebežne monitorovať. Ak zistí, že kritériá (už) nie sú splnené, môže materskej (M)FHC uložiť opatrenia dohľadu s cieľom zabezpečiť alebo obnoviť účinný dohľad a súlad s požiadavkami.

Materská (M)FHC môže získať výnimku len vtedy, ak spĺňa tieto kritériá:

- hlavnou činnosťou materskej spoločnosti je nadobúdanie podielov,
- materská spoločnosť nie je predmetom konania na riešenie krízovej situácie,
- za zabezpečenie súladu dohliadanej skupiny s prudenciálnymi požiadavkami na konsolidovanom základe zodpovedá iná dcérska spoločnosť v rámci skupiny,
- materská spoločnosť neprijíma rozhodnutia, ktoré sa týkajú celej dohliadanej skupiny,
- neexistuje žiadna prekážka brániaca účinnému dohľadu nad skupinou.

ECB plnenie uvedených kritérií dôkladne posudzuje a výnimky udeľuje len vtedy, keď sú splnené všetky z nich.

3.3.2 Časový priebeh

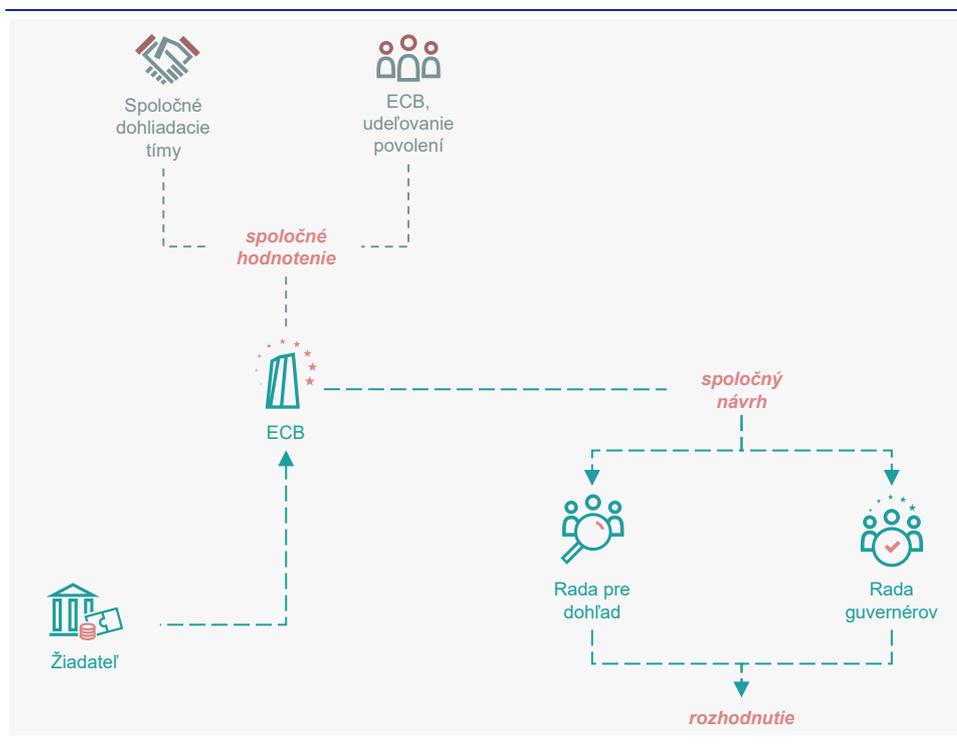
Ak má ECB v úmysle zamietnuť súhlas alebo výnimku, oznámi to žiadateľovi do štyroch mesiacov od prijatia úplnej žiadosti. ECB v každom prípade prijme rozhodnutie do šiestich mesiacov od doručenia žiadosti.

3.3.3 Postup

Žiadatelia, ktorí sa chcú stať súčasťou významnej skupiny, by mali žiadosti predkladať prostredníctvom [portálu IMAS](#).

Diagram 13

Postup

3.4 Zber dohľadových údajov

Dohľadové činnosti na diaľku i na mieste si vyžadujú zber, spracovanie a analýzu relevantných informácií. Koordinácia činností dohľadu medzi ECB a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, ako aj komunikácia s vykazujúcimi subjektmi, sú postavené na dostupnosti a výmene informácií vrátane príslušných dát. Príslušné vnútroštátne orgány a ECB – na základe stanovených potrieb orgánov dohľadu a po vytvorení zodpovedajúceho procesu zberu údajov od dohliadaných subjektov – preverujú kvalitu prijatých údajov, aby spĺňali určité minimálne štandardy.

3.4.1 Stanovenie potrieb vykazovania údajov dohľadu

Nariadenie CRR, články 6, 24, 99, 100, 101, 394, 415 a 430

Nariadenie o SSM, článok 10 a odôvodnenie 47

Nariadenie o rámci SSM, články 139, 140 a 141

V záujme priebežného plnenia úloh dohľadu musia mať spoločné dohľadacie tímy včas k dispozícii všetky relevantné informácie o príslušnom dohliadanom subjekte.

Regulačné vykazovanie pozostáva zo štandardizovaných informácií o finančnej a prudenciálnej situácii dohliadaných subjektov a zahŕňa veľký objem periodických regulačných údajov a správ. Popri pravidelnom vykazovaní sa uskutočňuje aj **zber doplňujúcich údajov** na pokrytie osobitných dátových potrieb.

Generálne riaditeľstvo pre horizontálny dohľad (Directorate General Horizontal Line Supervision – DG/HOL) a riaditeľstvo pre stratégiu a riziká dohľadu (Directorate

Supervisory Strategy and Risk – D/SSR) úzko spolupracujú so spoločnými dohliadacími tímami a zohrávajú kľúčovú úlohu pri určovaní potrieb vykazovania údajov dohľadu a pri koordinácii procesov potrebných na transpozíciu týchto potrieb do právnych predpisov.

Odôvodnenie 47 nariadenia o SSM stanovuje, že „ECB by na účely účinného vykonávania svojich úloh mala mať možnosť požadovať všetky potrebné informácie a vykonávať vyšetrovania a kontroly na mieste, podľa okolností v spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi. ECB a príslušné vnútroštátne orgány by mali mať prístup k rovnakým informáciám bez toho, aby úverové inštitúcie podliehali dvojitým požiadavkám na podávanie správ.“

ECB môže od fyzických a právnických osôb požadovať poskytnutie všetkých informácií, ktoré sú potrebné na vykonávanie úloh, ktoré jej boli zverené nariadením o SSM, vrátane informácií, ktoré sa majú poskytovať v opakujúcich sa intervaloch a v určených formátoch na účely dohľadu a štatistické účely. ECB primárne zbiera údaje dohľadu od príslušných vnútroštátnych orgánov v rámci tzv. sekvenčného prístupu. Keď ECB informácie získa priamo od právnických alebo fyzických osôb, dáva ich k dispozícii príslušnému vnútroštátnemu orgánu. Úlohou harmonizovať vykazovanie údajov dohľadu v EÚ bol poverený Európsky orgán pre bankovníctvo (EBA). Nariadenie o rámci SSM však stanovuje, že ECB môže od dohliadaných subjektov vyžadovať vykazovanie dodatočných informácií dohľadu, t. j. informácií nad rámec harmonizovaných požiadaviek EBA, ak sú takéto informácie potrebné na plnenie jej úloh v oblasti dohľadu. ECB môže spresniť kategórie informácií, ktoré by sa mali vykazovať, ako aj postupy, formáty, intervaly a lehoty poskytovania príslušných informácií.

Rozlišuje sa medzi a) pravidelným vykazovaním, ktoré vychádza z vykazovacieho rámca EBA alebo nariadenia/rozhodnutia ECB, a b) mimoriadnym vykazovaním (alebo zberom doplňujúcich údajov), ktoré vychádza z rozhodnutí dohľadu.

3.4.2 Pravidelné vykazovanie

Nariadenie ECB o vykazovaní finančných informácií na účely dohľadu (ECB/2015/13)

Rozhodnutie ECB o poskytovaní údajov z oblasti dohľadu, ktoré dohliadané subjekty vykazujú príslušným vnútroštátnym orgánom, Európskej centrálnej banke (ECB/2023/18)

Rozhodnutie ECB o poskytovaní informácií o plánoch financovania úverových inštitúcií príslušnými vnútroštátnymi orgánmi Európskej centrálnej banke (ECB/2023/19)

Vykonávacie nariadenia Európskej komisie, ktoré ustanovujú **vykonávacie technické predpisy** o vykazovaní údajov dohľadu zo strany inštitúcií, obsahujú podrobné vykazovacie požiadavky týkajúce sa vlastných zdrojov a finančných informácií vrátane rámcov spoločného vykazovania (COREP) a finančného vykazovania (FINREP), ukazovateľa krytia likvidity, ukazovateľa čistého stabilného financovania, veľkých expozícií a ukazovateľa finančnej páky. Ďalšie požiadavky na vykazovanie sú stanovené v rôznych usmerneniach a rozhodnutiach EBA. Všetky vykonávacie technické predpisy, usmernenia a rozhodnutia EBA o vykazovaní informácií dohľadu sú súčasťou **vykazovacieho rámca EBA**. Jednotlivé právne predpisy patriace do vykazovacieho rámca EBA stanovujú rozsah, formát, periodicitu, dátumy predkladania a explicitné definície týkajúce sa rôznych vykazovacích požiadaviek a špecifikujú spôsob transpozície zákonných požiadaviek stanovených v nariadení CRR do údajov pripravených na analýzu. Z tohto dôvodu boli vytvorené rôzne výkazy, ktoré sú inštitúcie povinné vyplňať a predkladať

príslušnému vnútroštátnemu orgánu. V rámci sekvenčného prístupu následne príslušný vnútroštátny orgán údaje postupuje ECB. Vykazovací rámec EBA predstavuje najrozsiahlejší súbor vykazovacích požiadaviek používaných na úrovni EÚ na dohľadové hodnotenie úverových inštitúcií a investičných spoločností, ako aj na účely riešenia krízových situácií.

Nariadenie ECB o vykazovaní finančných informácií na účely dohľadu rozširuje vykazovacie požiadavky vykonávacích technických predpisov v záujme konzistencie a lepšej porovnateľnosti medzi dohliadanými subjektmi zriadenými v zúčastnených členských štátoch. Rozširuje predovšetkým harmonizované pravidelné vykazovanie finančných informácií aj o konsolidované správy bánk podľa vnútroštátnych účtovných rámcov a o individuálne správy, napríklad za samostatné dohliadané subjekty.

DG/HOL je poverené problematikou dohľadového vykazovania, pokiaľ ide o stanovenie potrieb orgánov dohľadu a ich transpozície do právnych predpisov, zatiaľ čo odbor údajov bankového dohľadu generálneho riaditeľstva pre štatistiku (Directorate General Statistics – DG/S) je zodpovedný za realizáciu procesu získavania, zberu a šírenia príslušných údajov.

3.4.3 Mimoriadne vykazovanie a zber doplňujúcich údajov

Popri údajoch pochádzajúcich z pravidelného dohľadového vykazovania ECB na pokrytie špecifických potrieb zbiera i doplňujúce údaje.

Na konkrétny účel doplnenia údajov, ktoré má európsky bankový dohľad k dispozícii na hodnotenie v rámci postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (SREP), bol napríklad zavedený mimoriadny zber údajov nazývaný **Short Term Exercise (STE)**, prispôbený na účely druhého piliera. Zber údajov na účely STE sa požaduje pri významných inštitúciách na najvyššej úrovni konsolidácie, ako aj pri niektorých dcérskych spoločnostiach významných inštitúcií určených spoločnými dohliadacími tímami na základe článku 10 nariadenia o SSM, a inštitúciám sa oznamuje formou písomného oznámenia ECB. Informačné potreby zberu STE sa prehodnocujú každý rok pred začiatkom hodnotenia SREP.

Zber údajov na účely STE vychádza zo zásady primeranosti. Počet vykazovaných dátových bodov závisí od zložitosti inštitúcie. V dôsledku toho menšie subjekty vykazujú menej dátových bodov prostredníctvom niekoľkých výkazov STE. Okrem toho sa zvyčajne dvakrát za každý cyklus zostavujú správy o kvalite údajov: prvýkrát krátko po termíne odovzdania údajov na získanie počiatočného prehľadu, a druhýkrát formou záverečnej správy, zvyčajne po šiestich až ôsmich týždňoch od termínu odovzdania, keď sa už získané agregované údaje považujú za takmer finálne. Orgány dohľadu majú k údajom STE prístup do 24 hodín od odovzdania vďaka okamžitému spracovaniu a validácii údajov prostredníctvom centralizovanej platformy CASPER. Opätovne predložené údaje a aktualizované ukazovatele sa následne denne obnovujú (podľa potreby i častejšie).

ECB okrem toho zbiera dodatočné údaje nad rámec uvedených dátových súborov. Ide napríklad o údaje potrebné na výkon činnosti orgánov dohľadu a na tematické hodnotenia. V jednotlivých prípadoch môžu byť inštitúciám uložené aj špecifické individuálne vykazovacie požiadavky. Do koncepcie a implementácie vykazovacích potrieb a ich formátu je popri odbore údajov bankového dohľadu v rámci DG/S zapojené i DG/HOL. Hlavnou zásadou pri zbere dodatočných údajov je ich zosúladenie s platnými a pripravovanými vykazovacími štandardmi stanovenými vo vykazovacom rámci EBA, ktorý predstavuje spoľahlivý harmonizovaný základ. ECB tieto štandardy v plnej miere využíva a intenzívne uplatňuje. Pri zavádzaní nového zberu údajov ECB vždy overuje, či už požadované údaje nie sú k dispozícii, alebo či ich orgány dohľadu nemôžu získať bez toho, aby banky museli znášať dodatočnú záťaž spojenú s vykazovaním. Bankový dohľad ECB v záujme zjednodušenia tejto úlohy zostavuje katalógy všetkých svojich žiadostí o mikroprudenciálne údaje, čím znižuje vykazovacie záťaž dohliadaných inštitúcií a predchádza dvojitému vykazovaniu.

V prípade stabilizácie požiadaviek na vykazovanie dodatočných údajov ECB predkladá návrh na zodpovedajúcu zmenu vykazovacieho rámca EBA s cieľom znížiť objem zberu doplňujúcich údajov.

3.4.4 Spracovanie údajov dohľadu

Údaje vykazované na účely regulácie na základe vykazovacieho rámca EBA a nariadenia ECB o vykazovaní finančných informácií na účely dohľadu smerujú od vykazujúcej inštitúcie do ECB cez príslušné vnútroštátne orgány, ktoré údaje zbierajú od dohliadaných subjektov vo svojich jurisdikciách. Tento sekvenčný prístup sa však neuplatňuje v prípade vykonávacích technických predpisov o zverejňovaní a vykazovaní minimálnej požiadavky na vlastné zdroje a oprávnené záväzky (MREL) a požiadaviek na celkovú schopnosť absorbovať straty (TLAC). Aby sa predišlo dvojitému vykazovaniu údajov bánk príslušným vnútroštátnym orgánom a vnútroštátnym orgánom pre riešenie krízových situácií, tieto údaje sa zbierajú prostredníctvom Jednotnej rady pre riešenie krízových situácií, ktorej predkladajú údaje vnútroštátne orgány pre riešenie krízových situácií. Za zber údajov podľa vykazovacieho rámca EBA je zodpovedný odbor údajov bankového dohľadu v rámci DG/S. Týka sa to aj rozšíreného vykazovania FINREP, v prípade ktorého sú údaje zaznamenávané príslušnými vnútroštátnymi orgánmi alebo Jednotnou radou pre riešenie krízových situácií do systému bankových údajov na účely dohľadu (SUBA) vo formáte XBRL. Po úspešnom prijatí a zaznamenaní súboru v systéme SUBA (t. j. keď súbor spĺňa archivačné pravidlá EBA a ECB) systém začína hodnotenie dát automatickým spustením súboru validačných operácií. Tieto validačné operácie sú trojitého rázu. Po prvé, validačné pravidlá EBA overujú najmä konzistentnosť a presnosť v rámci daného modulu alebo dvoch rôznych modulov. Pravidelne ich zverejňuje EBA [na svojej stránke venovanej vykazovacím rámcom](#). Po druhé, ECB vykonáva kontroly úplnosti, ktoré v rámci vykazovaného modulu označia chýbajúce či neočakávané výkazy. Po tretie, ECB vykonáva i dodatočné kontroly kvality prijatých údajov, ktoré koncipovala v spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi (viac v časti 3.4.5 Hodnotenie kvality údajov). Po prijatí opravy sa uvedené

štandardné procesy prenosu dát a kontroly kvality údajov opakujú. Okrem uvedených troch prípadov ECB ako súčasť svojho rámca hodnotenia kvality údajov vykonáva i ďalšie kontroly. Odbor údajov bankového dohľadu okrem toho v skúšobnom režime od bánk vyžaduje, aby v prípadoch vysokého objemu opätovne predkladaných údajov poskytli podrobné vysvetlenie. V rámci ďalšej iniciatívy zameranej na zvýšenie zodpovednosti riadiacich orgánov inštitúcií sa vyžaduje predloženie nimi podpísanej správy so súhrnom zistených problémov s kvalitou vykazovaných údajov dohľadu.

Údaje vykazované na účely regulácie sa distribuujú externe i interne. V súlade s rozhodnutiami EBA o vykazovaní príslušnými vnútroštátnymi orgánmi Európskemu orgánu pre bankovníctvo sa väčšina údajov podľa vykazovacieho rámca EBA zasiela EBA bezprostredne po prijatí. Aby príslušné vnútroštátne orgány údaje nepredkladali dvojmo ECB i EBA, ako aj v záujme plného zosúladenia databáz príslušných vnútroštátnych orgánov, ECB a EBA, bol zavedený sekvenčný postup.

Údaje dohľadu prijaté v systéme SUBA sú v rámci európskeho bankového dohľadu interne sprístupnené v rôznych formátoch a nástrojoch. Všetky moduly pre významné a menej významné inštitúcie prijaté v systéme SUBA počas dňa sa v priebehu noci prevádzajú do rôznych formátov a ukladajú do systému správy informácií a vykazovacieho systému SSM (systému IMAS). Orgány dohľadu tak majú k týmto údajom prístup hneď nasledujúci deň potom, ako ich prijme ECB. Okrem toho sa všetky rizikové ukazovatele za významné a menej významné inštitúcie aktualizujú zakaždým, keď je v systéme SUBA prijatý aspoň jeden modul ovplyvňujúci ich výpočet.

3.4.5 Hodnotenie kvality údajov

Dostupnosť adekvátnych, kvalitných údajov má pre dohliadané inštitúcie i pre orgány dohľadu zásadný význam. Kvalita údajov a schopnosť celobankovej agregácie rizík sú nevyhnutným predpokladom prijímania kvalitných rozhodnutí založených na rizikách a teda i základom správneho riadenia rizík. Za prvé hodnotenie kvality údajov sú zodpovedné príslušné vnútroštátne orgány. Popri súbore harmonizovaných validačných kontrol špecifikovaných orgánom EBA sa údaje predkladané významnými inštitúciami podrobujú [dodatočným kontrolám kvality údajov](#), ktoré ECB koncipovala v spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi. Cieľom je zistiť možné chyby a zabezpečiť štandardizované hodnotenie kvality údajov. Druhé hodnotenie údajov, ktoré prebieha pod dohľadom ECB, zahŕňa pravidelné monitorovanie a analýzu prípadných otázok nevyriešených počas prvého hodnotenia kvality údajov. ECB vykonáva aj dodatočné previerky, z ktorých niektoré je možné vykonať len na základe kompletného súboru údajov, napr. porovnávacie skupinové analýzy, kontroly hodnovernosti či porovnania medzi jednotlivými krajinami. Na základe sekvenčného prístupu ECB prípadné chyby a otázky týkajúce sa hodnovernosti vyplývajúce z druhého hodnotenia konzultuje s dotknutými inštitúciami prostredníctvom príslušných vnútroštátnych orgánov.

ECB hodnotenie kvality údajov vykonáva na základe súboru vopred stanovených aspektov.

- **Dodržanie termínu:** časový odstup medzi stanoveným a skutočným termínom predloženia údajov Európskej centrálnej banke.
- **Presnosť:** blízkosť vykázanéj hodnoty k základnému dohľadovému konceptu. V prostredí štatistiky dohľadu sa za presnosť považuje absencia chýb a presná zhoda vykazovaných hodnôt so základným konceptom každého dátového bodu. V praxi sa aspekt presnosti kvantifikuje overením splnenia logických súvislostí medzi rôznymi podsúbormi údajov (t. j. medzi rôznymi výkazmi navzájom), ich zhoda so základnými údajmi týkajúcimi sa inštitúcie a ich zhoda s inými zverejnenými údajmi.
- **Úplnosť:** dostupnosť požadovaných informácií. Prostredníctvom kontrol úplnosti sa zisťujú chýbajúce informácie.
- **Spoľahlivosť:** blízkosť revidovaných hodnôt konkrétneho dátového bodu k pôvodnej vykázanéj hodnote. Tento aspekt vychádza z definície významných opakovane vykázaných hodnôt a posudzuje sa na základe analýzy opakovane vykázaných hodnôt.
- **Hodnovernosť:** účelom kontroly hodnovernosti je zistiť atypické hodnoty vo vykazovaných údajoch. V rámci tejto kontroly sa revidujú časové rady príslušných premenných s cieľom zistiť, či sa vykázané hodnoty podstatne neodchyľujú od zvyčajnej úrovne, resp. či v porovnaní s podobnými inštitúciami nie sú príliš vysoké alebo nízke.

Na základe posúdenia týchto aspektov DG/S zostavuje za každú významnú inštitúciu rôzne prehľady a správy vrátane štvrťročnej správy o kvalite údajov. DG/S správy o kvalite údajov poskytuje príslušným vnútroštátnym orgánom a informuje ich tiež o jej vývoji. Adresátom správ, ktoré sa používajú na monitorovanie kvality údajov, sú spoločné dohľadacie tímy. Ak správa poukazuje na podstatné nedostatky v kvalite údajov a spoločný dohľadací tím na základe primeranej analýzy zistí porušenie regulačných požiadaviek, spoločný dohľadací tím prijme zodpovedajúce opatrenia. Pri takýchto opatreniach môže ísť o operatívny akt adresovaný dohliadanému subjektu alebo prípravu stretnutia s vedením inštitúcie. Spoločný dohľadací tím môže tiež Rade pre dohľad a Rade guvernérov navrhnúť uplatnenie [dohľadových právomocí](#). V záujme ďalšej analýzy sa výsledky zároveň pravdepodobne premietnu do hodnotenia rizík dohliadaného subjektu.

4 Dohľad nad významnými inštitúciami

Bankový dohľad sa začína plánovaním pravidelných činností dohľadu stanovených v programe SEP. SEP obsahuje zoznam úloh a činností súvisiacich s priebežným dohľadom a kontrolami na mieste v súlade s dostupnými zdrojmi. Identifikácia a hodnotenie kľúčových rizík a slabín subjektov podliehajúcich európskemu bankovému dohľadu je významnou súčasťou úlohy ECB v bankovom dohľade. Je základom definície priorit dohľadu a premieta sa do každodennej činnosti spoločných dohľadacích tímov.

Priebežný dohľad pozostáva z viacerých pravidelných i mimoriadnych aktivít zameraných na posudzovanie vhodnosti členov riadiacich orgánov, kontrolu dodržiavania prudenciálnych predpisov, hodnotenie rizikových profilov a postup SREP. V prípade významných inštitúcií, ktoré sú súčasťou európskeho bankového dohľadu, je plnenie týchto úloh v kompetencii spoločných dohľadacích tímov. Popri priebežnom dohľade sú v určitých prípadoch potrebné i hĺbkové hodnotenia konkrétnych aspektov prostredníctvom osobitných previerok na mieste (napr. kontrol alebo hodnotení interných modelov). Kontroly na mieste spravidla vykonávajú kontrolné tímy, ktoré napriek svojej organizačnej nezávislosti konajú v úzkej spolupráci s príslušnými spoločnými dohľadacími tímami.

Výsledkom rôznych aktivít v rámci dohľadu sú zvyčajne dohľadové opatrenia určené dohľadaným subjektom. V nadväznosti na činnosti a rozhodnutia dohľadu spravidla nasleduje séria rutinných úkonov, napr. monitorovanie plnenia požiadaviek a v prípade potreby i donucovacie opatrenia a sankcie.

4.1 Operačné plánovanie

4.1.1 Určovanie primeranosti angažovanosti dohľadu

Smernica CRD, články 97 a 99

Dohľad musí vychádzať z rizík a zároveň musí byť primeraný typu dohľadaného subjektu. Alokácia celkových zdrojov európskeho bankového dohľadu na dohľad nad rôznymi inštitúciami preto musí zohľadňovať tieto dva ciele. Výsledkom sú odlišné miery angažovanosti dohľadu: diferencovaná frekvencia a intenzita dohľadu nad odlišnými inštitúciami. Medzi celkovým rizikovým profilom inštitúcie a mierou angažovanosti dohľadu existuje priama súvislosť.

Pri zaraďovaní významných inštitúcií do skupín s rôznou mierou angažovanosti sa berú do úvahy dva aspekty.

Na jednej strane sa posudzuje veľkosť a zložitosť inštitúcie. Tieto a ďalšie koncepty sa berú do úvahy pri zaraďovaní dohľadaných subjektov do skupín, pričom „skupina 1“ pozostáva z najväčších a najzložitejších inštitúcií.

Na druhej strane sa zohľadňuje i prirodzená rizikovosť inštitúcie, a to na základe aktuálneho celkového hodnotenia rizík vykonaného spoločným dohliadacím tímom v rámci každoročného hodnotenia SREP. Na základe tohto hodnotenia sa každému dohliadanému subjektu udeľuje skóre od 1 do 4, pričom skóre 4 je najrizikovejšie. Podrobné informácie o procese hodnotenia sú uvedené v časti 4.6.

4.1.2 Zostavenie programu previerok v oblasti dohľadu

Smernica CRD, články 97, 98 a 99

Usmernenia o spoločných postupoch a metodikách postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (EBA/GL/2014/13)

Program SEP významnej inštitúcie zahŕňa priebežné činnosti spoločných dohliadacích tímov vykonávané na diaľku, ako aj činnosti vykonávané odbornými tímami na mieste v priestoroch dohliadaného subjektu.

Program SEP zostavuje spoločný dohliadací tím každoročne pre všetky významné inštitúcie, nad ktorými vykonáva dohľad. Činnosti v rámci SEP vychádzajú z platných regulačných požiadaviek, príručky dohľadu a priorít dohľadu.

Spoločné dohliadacie tímy okrem toho môžu kedykoľvek vykonať mimoriadne úkony nad rámec SEP, predovšetkým v prípade náhlej zmeny rizikového vývoja v jednotlivých inštitúciách alebo na širšej systémovej úrovni.

Na začiatku každého roka spoločné dohliadacie tímy dohliadaným subjektom predkladajú prehľad programu SEP s predbežným stručným súhrnom hlavných plánovaných činností dohľadu, ktoré si vyžadujú priamu účasť inštitúcií.

Tento zjednodušený prehľad programu SEP obsahuje tri zložky.

1. **Činnosti na diaľku**, ktoré spoločné dohliadacie tímy plánujú uskutočniť v nadchádzajúcom roku, napríklad hodnotenie SREP a „hlbkové previerky“, t. j. analýzy aspektov vybraných spoločnými dohliadacími tímami na základe konkrétnych problémov daných významných inštitúcií.
2. **Činnosti na mieste**, ako sú kontroly na mieste a hodnotenia interných modelov.
3. Program SEP okrem toho obsahuje zoznam **požadovaných údajov**, ktoré sa budú od inštitúcií vyžadovať v priebehu roka (ad hoc a pravidelne).

V polovici roka sa inštitúciám predkladá aktualizácia prehľadu SEP, ktorá zohľadňuje prípadné zmeny.

4.2 Rizikové analýzy na identifikáciu a hodnotenie kľúčových rizík a slabín

Identifikácia a hodnotenie kľúčových rizík a slabín subjektov podliehajúcich európskemu bankovému dohľadu je významnou súčasťou úlohy ECB v bankovom dohľade. Je základom definície priorít dohľadu a premieta sa do každodennej činnosti spoločných dohliadacích tímov. Identifikácia a pravidelné monitorovanie

vznikajúcich a existujúcich rizík (časť 4.2.1) sa dopĺňajú hĺbkovými analýzami a tematickými hodnoteniami vybraných aspektov (časť 4.4.3), záťažovým testovaním (časť 4.2.2) a dosahovými analýzami existujúcich a pripravovaných iniciatív v oblasti regulácie (časť 4.2.3).

4.2.1 Identifikácia vznikajúcich rizík

Nariadenie o SSM, články 3, 4 a 10

Hodnotenie najrelevantnejších rizík, ktorým sú dohliadané subjekty vystavené, a najmä identifikácia nových, vznikajúcich rizík v počiatočnej fáze je dôležitým predpokladom účinného bankového dohľadu. Je zároveň dobrým východiskom pravidelného procesu strategického plánovania, v rámci ktorého sa definujú priority dohľadu. Príslušné horizontálne analýzy a celkové hodnotenie hlavných rizík a slabín v jednotlivých zúčastnených členských štátoch vykonáva odbor pre strategické riziko a analytiku, ktorý je zodpovedný za:

1. identifikáciu vznikajúcich rizík a monitorovanie zmien rizikovej situácie dohliadaných subjektov,
2. uskutočňovanie horizontálnych hĺbkových rizikových analýz v rôznych formátoch a frekvenciách, zahŕňajúcich všetky relevantné rizikové kategórie a témy,
3. poskytovanie odborného poradenstva a podpory spoločným dohliadacím tímom a iným odborom v rámci ich dohľadových činností, vrátane vývoja a poskytovania monitorovacích a analytických nástrojov, porovnávacích analýz v hlavných rizikových oblastiach a odbornej podpory pri analýzach rizík.

Rizikové analýzy vykonávané v rámci európskeho bankového dohľadu majú výhodu i) priameho prístupu k spoločným dohliadacím tímom ako významnému zdroju špecifických informácií o jednotlivých inštitúciách, ako aj prístupu k ii) analýzám iných odborov ECB, napr. k makroprudenciálnym analýzám.

Každoročné hodnotenie rizík (SREP) prebieha v úzkej koordinácii so sieťou expertov a zodpovedajúcimi horizontálnymi odbornými príslušnými vnútroštátnymi orgánov. Výsledky tohto hodnotenia i ďalšej priebežnej analytickej činnosti sa pravidelne oznamujú spoločným dohliadacím tímom.

Výsledky analýzy súčasných rizík a slabín sa berú do úvahy pri celkovom strategickom plánovaní a premietajú sa do celkového programu SEP (časť 4.1). Dopĺňajú ich hĺbkové analýzy vykonávané spoločnými dohliadacími tímami, záťažové testy (časť 4.2.2), dosahové analýzy existujúcich a pripravovaných právnych predpisov (časť 4.2.3) a vybrané tematické analýzy (časť 4.4.3).

4.2.2 Závažové testovanie

Nariadenie o SSM, článok 4 ods. 1 písm. f)

Smernica CRD, článok 100

Nariadenie o EBA, odôvodnenie 43 a články 21, 22 a 32

Závažové testovanie je jedným z hlavných nástrojov na meranie vybraného rizika či kombinácie rizík na základe nepriaznivého scenára vývoja. V rámci bankového dohľadu ECB sú za plnenie horizontálnych úloh spojených s mikroprudenciálnym závažovým testovaním zodpovední odborníci na závažové testovanie. V prípade významných inštitúcií sa v súlade s článkom 100 smernice CRD vykonávajú každoročné dohľadové závažové testy s cieľom podporiť postup SREP. V rámci nich sa uskutočňujú komplexné závažové testy platobnej schopnosti subjektov podliehajúcich európskemu bankovému dohľadu, ktoré sú súčasťou dvojročných celouijných závažových testov iniciovaných a koordinovaných Európskym orgánom pre bankovníctvo. V rokoch, keď sa neuskutočňujú celouijné závažové testy, vykonáva bankový dohľad ECB tematické závažové testy so zameraním na konkrétne priority dohľadu (v roku 2017 sa napríklad zamerala na úrokové riziko v bankovom portfóliu, v roku 2019 na likviditné riziko, v roku 2022 na klimatické riziko a v roku 2024 na kybernetickú odolnosť). V prípadoch nepredvídaného finančného a makroekonomického vývoja sa príležitostne vykonávajú cieleňé závažové testy (ako napríklad analýzy zraniteľnosti uskutočnené v rokoch 2020 a 2022) s cieľom vyhodnotiť príslušné riziká a slabiny.

Medzi tieto úlohy patrí vývoj metodiky a vzorov závažových testov, vývoj a implementácia stratégie kontroly kvality pri overovaní prognóz inštitúcií uvádzaných v rámci závažových testov, ako aj monitorovanie vývoja zodpovedajúcich modelov a IT infraštruktúry. Pri plnení týchto úloh v prípade potreby asistujú ďalšie odbory ECB, EBA alebo príslušných vnútroštátnych orgánov.

Mikroprudenciálne závažové testy sú často dopĺňané makroprudenciálnymi modulmi, ktoré sa zameriavajú skôr na celosystémové účinky než na jednotlivé banky a ktoré prebiehajú zhora nadol, čo znamená, že nezahŕňajú dohliadané subjekty. Tieto hodnotenia merajú predovšetkým dôležité spätné väzby a sieťové efekty. Spätné väzby môžu vzniknúť napríklad prostredníctvom nepriaznivých zmien prostredia vyvolaných nepriaznivým scenárom s negatívnym vplyvom na úverovú aktivitu. Sieťové efekty v takom prípade nastávajú napríklad v dôsledku úverových alebo finančných prepojení medzi inštitúciami. Spätné väzby i sieťové efekty sa často sledujú modelmi typu zhora nadol vytvorenými na účely makroprudenciálnych analýz a analýz finančnej stability. Sú doplnkom viac mikroprudenciálnych testov typu zdola nahor, v ktorých banky zvyčajne používajú vlastné modely a ktoré kladú dôraz na riziká s vyššou citlivosťou a porovnateľnosť výsledkov medzi rôznymi inštitúciami, čo je dôležité najmä vzhľadom na to, že výsledné hodnoty sú zvyčajne podkladom hodnotení SREP.

Odborníci na závažové testovanie popri svojej úlohe v celosystémovom závažovom testovaní zabezpečujú i analýzy citlivosti a ďalšie kvantitatívne hodnotenia používané pri rozhodovaní orgánov dohľadu. V tejto súvislosti poskytujú spoločným dohľadacím tímom nástroje na posúdenie výšky kapitálu a likvidity s cieľom podporiť hodnotenie projekcií vlastných zdrojov a likvidity bánk, napríklad v kontexte procesov ICAAP, ILAAP a plánovania kapitálu a ozdravenia.

4.2.3 Kvantitatívne dosahové štúdie

Súčasťou identifikácie a monitorovania rizík dohliadaných subjektov v rámci európskeho bankového dohľadu je i kontrola dodržiavania existujúcich mikroprudenciálnych a makroprudenciálnych opatrení a pripravovaných regulačných iniciatív zo strany významných inštitúcií.

V rámci tejto úlohy sa odbor pre politiku dohľadu podieľa na pravidelnom monitorovaní s cieľom posúdiť, či dohliadané subjekty dodržiavajú existujúce a pripravované mikroprudenciálne a makroprudenciálne štandardy a právne predpisy. Okrem toho vykonáva vybrané kvantitatívne dosahové štúdie ďalších iniciatív v oblasti dohľadu a regulácie.

4.3 Hodnotenie vhodnosti členov riadiacich orgánov (hodnotenie odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti)

4.3.1 Ciele

Riadiaci orgán inštitúcie musí byť schopný plniť si svoje povinnosti a jeho zloženie musí prispievať k účinnému riadeniu inštitúcie a vyváženému rozhodovaniu. Tieto predpoklady majú vplyv nielen na bezpečnosť a zdravie samotnej inštitúcie, ale aj na širší bankový sektor, pretože prehlbujú dôveru širokej verejnosti v osoby poverené riadením finančného sektora eurozóny.

Dohliadané subjekty nesú prvoradú zodpovednosť za to, aby do riadiaceho orgánu boli vybraté a vymenované osoby, ktoré spĺňajú požiadavky týkajúce sa odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti („vhodnosti“). Sú povinné vykonávať vlastné dôkladné hodnotenie členov riadiaceho orgánu, a to nielen pred ich vymenovaním, ale aj priebežne (napr. v prípade podstatnej zmeny kompetencií člena riadiaceho orgánu alebo všeobecnejšie, ak sa po počiatočnom hodnotení vyskytnú nové skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na posúdenie vhodnosti). V rámci tohto hodnotenia musia dohliadané subjekty zabezpečiť plne transparentnú spoluprácu s dotknutými osobami. Ak sa po počiatočnom posúdení vhodnosti o členovi riadiaceho orgánu zistia závažné skutočnosti, dotknutý subjekt musí vhodnosť príslušného člena na danú pozíciu prehodnotiť a tieto nové skutočnosti oznámiť príslušnému vnútroštátnemu orgánu a ECB. ECB má okrem toho právomoc kedykoľvek iniciovať opakované hodnotenie vhodnosti člena riadiaceho orgánu.

4.3.2 Rozsah

ECB je zodpovedná za rozhodovanie o vhodnosti všetkých členov riadiacich orgánov, či už v ich riadiacej funkcii (výkonné funkcie) alebo dozornej funkcii (nevýkonné funkcie), a to v prípade všetkých inštitúcií pod jej priamym dohľadom (významných inštitúcií), či už úverových inštitúcií alebo (zmiešaných) finančných

holdingových spoločností, a v prípade udeľovania licencií a schvaľovania kvalifikovaných účastí i menej významných inštitúcií. Zodpovednosť za bežné prípady vymenovania do funkcií v menej významných inštitúciách (t. j. mimo kontextu udeľovania licencií alebo schvaľovania kvalifikovaných účastí) nesú príslušné vnútroštátne orgány.

ECB plní i úlohu strážcu. Jej úlohou je zaistiť, aby významné dohliadané subjekty dodržiavali požiadavky týkajúce sa uplatňovania spoľahlivého systému riadenia vrátane požiadaviek na odbornú spôsobilosť a dôveryhodnosť osôb poverených riadením inštitúcií. ECB má tiež priamu kompetenciu vykonávať dohľadové právomoci udelené vnútroštátnym právom, ktoré nie sú výslovne uvedené v práve EÚ, vzťahujúce sa na schvaľovanie vymenovania osôb zastávajúcich kľúčové funkcie a vedúcich pobočiek významných inštitúcií za podmienok a v rámci obmedzení stanovených vo vnútroštátnom práve.

4.3.3 Právny rámec

[Nariadenie CRR](#)

[Smernica CRD, články 88, 91 a 121](#)

[Nariadenie o SSM, články 4, 6 a 9](#)

[Nariadenie o rámci SSM, články 93 a 94](#)

Na účely výkonu úloh bankového dohľadu bude ECB uplatňovať všetky príslušné právne predpisy EÚ a v prípade smerníc i transponujúce vnútroštátne právne predpisy. Požiadavky týkajúce sa vhodnosti sú stručne spomenuté v smernici CRD. Smernica zachytáva podstatu základných noriem odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti, neupresňuje však jednotlivé kritériá a nestanovuje ani požadovaný postup dohľadu.

Pri rozhodovaní o odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti v rámci SSM preto bude ECB uplatňovať vecné požiadavky na odbornú spôsobilosť a dôveryhodnosť stanovené v záväzných vnútroštátnych právnych predpisoch, ktoré transponujú smernicu CRD. Vzhľadom na to, že požiadavky smernice CRD na odbornú spôsobilosť a dôveryhodnosť sa majú považovať za minimálnu mieru harmonizácie, ich transpozícia v jednotlivých krajinách eurozóny sa líši. Niektoré krajiny pritom zašli nad rámec požiadaviek CRD.

Popri vnútroštátnom práve ECB dodržiava i usmernenia EBA o vhodnosti a jeho usmernenia o vnútornom riadení. Tieto usmernenia príslušným vnútroštátnym orgánom a ECB poskytujú určitý priestor na bližšie upresnenie požiadaviek. ECB definície a koncepty uvedené v týchto usmerneniach pri hodnotení odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti zohľadňuje.

Pri hodnotení vhodnosti členov riadiaceho orgánu inštitúcie musia príslušné orgány v praxi uplatňovať príslušné regulačné požiadavky. Okrem vývoja spoločných postupov a procesov dohľadu je v záujme konzistentného uplatňovania právnych požiadaviek potrebné aj určité objasnenie ich výkladu.

ECB na tento účel spolu s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi vypracovala pravidlá týkajúce sa kritérií hodnotenia odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti, ako aj príslušné postupy a procesy dohľadu, ktoré podrobnejšie vysvetľujú spôsob, akým európsky bankový dohľad v jednotlivých prípadoch uplatňuje smernicu CRD a usmernenia EBA. Tieto pravidlá boli prijaté bez toho, aby bolo dotknuté

vnútroštátne právo, a v súlade s usmerneniami EBA. ECB i príslušné vnútroštátne orgány sa nimi v prípade neexistencie protichodných záväzných vnútroštátnych právnych predpisov majú riadiť. Príslušné vnútroštátne orgány sa zaviazali v maximálnom možnom rozsahu vykladať a tvoriť vnútroštátne právo v súlade s týmito pravidlami.

Uvedené pravidlá a postupy dohľadu ECB sú bližšie špecifikované vo všeobecných zásadách ECB týkajúcich sa hodnotenia odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti, ktoré sú k dispozícii na internetovej stránke bankového dohľadu ECB.

4.3.4 Hodnotiace kritériá

Odborná spôsobilosť a dôveryhodnosť členov riadiaceho orgánu sa hodnotí na základe piatich kritérií: i) odbornej praxe, ii) dobrej povesti, iii) konfliktov záujmov a nezávislého myslenia, iv) časového záväzku a v) kolektívnej vhodnosti (vhodného zloženia riadiaceho orgánu).

Vo všetkých fázach procesu hodnotenia odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti sa uplatňuje zásada primeranosti. To znamená, že uplatňovanie kritérií vhodnosti by mali byť úmerné veľkosti subjektu a povahe, rozsahu a zložitosti jeho činnosti, ako aj konkrétnej obsadzovanej funkcii. Uplatňovanie zásady primeranosti v kritériách vhodnosti nesmie viesť k zníženiu noriem vhodnosti, môže však mať za následok odlišný postup hodnotenia alebo uplatňovanie kritérií vhodnosti (napr. pokiaľ ide o úroveň alebo oblasť vedomostí, zručností a skúseností, alebo o časový záväzok, ktorý sa vyžaduje od členov riadiaceho orgánu v jeho riadiacej funkcii a od členov riadiaceho orgánu v jeho dozornej funkcii). Hodnotenie je tak vo všetkých prípadoch postavené na individuálnej analýze a úsudku orgánu dohľadu.

Závažné zistenia (napríklad v súvislosti s praním špinavých peňazí a podvodov, alebo iné zistenia vyplývajúce z kontrol na mieste alebo právnych konaní) môžu mať vplyv na vhodnosť menovanej osoby, aj keď medzi a individuálnymi úlohami a zodpovednosťami danej osoby nie je žiadna spojitosť. Od každého člena riadiaceho orgánu sa očakáva náležité poznanie a podpora oblastí činnosti inštitúcie, za ktoré jednotliví členovia nesú individuálnu zodpovednosť spolu s ďalšími členmi riadiaceho orgánu, aj keď konkrétny člen nesie výhradnú zodpovednosť za konkrétne oblasti. Každý člen tak môže niesť individuálnu zodpovednosť za nesplnenie kolektívnej zodpovednosti za adekvátne riešenie problémov (individuálna zodpovednosť).

4.3.5 Prax

Členovia riadiaceho orgánu musia mať dostatočné vedomosti, zručnosti a skúsenosti na výkon svojich funkcií. Pojem „prax“ sa v tomto prípade používa v širšom zmysle a predstavuje praktické odborné skúsenosti nadobudnuté v predchádzajúcich zamestnaniach i teoretické skúsenosti (vedomosti a zručnosti) získané vzdelávaním a odbornou prípravou.

Od všetkých členov riadiaceho orgánu sa očakávajú prinajmenšom základné teoretické skúsenosti v bankovníctve, vďaka ktorým rozumejú činnosti a hlavným rizikám inštitúcie. Úroveň a povaha praxe vyžadovanej od člena riadiaceho orgánu v jeho riadiacej funkcii sa môže líšiť od požiadaviek na člena riadiaceho orgánu v jeho dozornej funkcii, najmä ak tieto funkcie vykonávajú dva odlišné orgány. V závislosti od relevantných faktorov, napr. obsadzovanej funkcie, povahy, veľkosti a zložitosti subjektu alebo iných faktorov, ktoré je potrebné v individuálnych prípadoch zohľadniť (napríklad boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, riziko v oblasti IKT a bezpečnosti, klimatické a environmentálne riziká atď.), sa môže požadovať dodatočná prax.

4.3.6 Dobrá povest'

Členovia riadiaceho orgánu musia mať neustále dostatočne dobrú povest'. Menovaná osoba sa považuje za osobu s dobrou povest'ou vtedy, ak neexistujú žiadne objektívne a preukázateľné dôvody, ktoré by poukazovali na opak, predovšetkým so zreteľom na relevantné dostupné informácie o faktoroch a situáciách uvedené v tejto časti.

Menovaná osoba sa bude považovať za osobu s dobrou povest'ou vtedy, ak neexistujú žiadne dôkazy o opaku ani žiadne dôvody na pochybnosti o jej dobrej povesti. Ak súkromné alebo obchodné konanie menovanej osoby vyvoláva pochybnosti o jej schopnosti zabezpečiť náležité a obozretné riadenie úverovej inštitúcie, dohliadaný subjekt a/alebo menovaná osoba by mali upovedomiť príslušný orgán, ktorý posúdi významnosť daných okolností.

Prebiehajúce i uzavreté trestnoprávne alebo správne konania sa môžu odraziť na dobrej povesti menovanej osoby a dohliadaného subjektu, a to i vtedy, ak je predmetná osoba (vy)menovaná v inom štáte ako v tom, v ktorom nastali súvisiace udalosti. Prebiehajúce konania môžu ovplyvniť aj schopnosť člena riadiaceho orgánu venovať dostatok času výkonu svojej funkcie, preto je potrebné zohľadniť aj tento aspekt.

4.3.7 Konflikty záujmov

Členovia riadiacich orgánov by mali byť schopní prijímať správne, objektívne a nezávislé rozhodnutia (t. j. konať na základe nezávislého úsudku). Nezávislý úsudok môže byť ovplyvnený osobnými, profesionálnymi, finančnými alebo politickými konfliktmi záujmov.

Dohliadaný subjekt by mal uplatňovať postupy na zisťovanie, oznamovanie, zmierňovanie, riešenie a prevenciu konfliktov záujmov, či už skutočných, potenciálnych (t. j. primerane predvídateľných) alebo vnímaných (t. j. verejnou). Ku konfliktu záujmov dochádza vtedy, ak by presadzovanie záujmov člena mohlo poškodiť záujmy dohliadaného subjektu.

Samotná existencia konfliktu záujmov nemusí nevyhnutne znamenať, že menovanú osobu nemožno považovať za vhodnú. Za nevhodnú sa v tomto prípade považuje len vtedy, ak konflikt záujmov predstavuje významné riziko a ak písomne stanovené pravidlá dohliadaného subjektu neumožňujú jeho prevenciu, adekvátne zmiernenie alebo riadenie.

Ak vnútroštátne hmotné právo navyše v kontexte hodnotenia odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti obsahuje konkrétne formálne kritériá nezávislosti pre určitých členov riadiaceho orgánu („nezávislých riaditeľov“), je potrebné dodržať i tieto kritériá.

4.3.8 Časový záväzok

Všetci členovia riadiaceho orgánu musia byť schopní venovať výkonu svojich funkcií v inštitúcii dostatok času. Časovú kapacitu, ktorú môže člen riadiaceho orgánu vyhradiť výkonu svojej funkcie, môže ovplyvňovať viacero faktorov, napr. počet zastávaných riadiacich funkcií (kvantitatívne hodnotenie). Hodnotiť je potrebné i kvalitatívne aspekty.

Počet riadiacich funkcií, ktoré môže zastávať člen riadiaceho orgánu významnej inštitúcie v zmysle smernice CRD, je obmedzený na jednu výkonnú riadiacu funkciu v spojení s dvomi nevýkonnými riadiacimi funkciami, resp. na štyri nevýkonné riadiace funkcie. Toto pravidlo však má dve výnimky: i) niektoré viacnásobné riadiace funkcie sa spoločne považujú za jednu riadiacu funkciu („zvýhodnené počítanie“), t. j. riadiace funkcie zastávané v tej istej skupine alebo v inštitúciách, ktoré sú členmi tej istej schémy inštitucionálneho zabezpečenia, alebo riadiace funkcie v subjektoch, v ktorých má inštitúcia kvalifikovanú účasť; ii) na riadiace funkcie v organizáciách, ktoré sledujú prevažne iné ako komerčné ciele, sa tieto obmedzenia nevzťahujú.

Kvalitatívne faktory, ktoré určujú časovú kapacitu člena riadiaceho orgánu na výkon jeho funkcie, zahŕňajú i) veľkosť a okolnosti subjektov, v ktorých daná osoba zastáva riadiace funkcie, a povaha, rozsah a zložitosť ich činnosti, ii) miesto, resp. krajinu, kde sa subjekty nachádzajú, a iii) iné pracovné či osobné záväzky a okolnosti (napr. súdny proces, ktorého účastníkom je menovaná osoba, alebo, pokiaľ ide o zmierňujúce faktory, synergie medzi existujúcimi mandátmi alebo pozíciami). V rámci hodnotenia schopnosti menovanej osoby venovať výkonu svojich funkcií dostatok času by mal príslušný orgán zohľadniť aj potrebu priebežného vzdelávania a rastu, ako aj potrebu časovej rezervy na neočakávané okolnosti. Neočakávané okolnosti neznamenajú len krízové situácie súvisiace s inštitúciou, ale aj okolnosti, ktoré by mohli časový záväzok neočakávane ovplyvniť (napr. súdne procesy).

4.3.9 Kolektívna vhodnosť

Dohliadaný subjekt nesie prvoradú zodpovednosť za zisťovanie medzier, pokiaľ ide o kolektívnu vhodnosť, na základe vlastného hodnotenia svojho riadiaceho orgánu,

napr. pomocou matice vhodnosti. Vzhľadom na to, že vhodné zloženie riadiaceho orgánu je predmetom priebežného dohľadu nad riadením, dohliadaný subjekt by mal tieto medzery oznamovať a konzultovať s príslušným spoločným dohliadacím tímom. To, ako menovaná osoba zapadá do zloženia riadiaceho orgánu, je jedným z kritérií pri počítačnom hodnotení jej odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti. V rámci hodnotenia sa náležitým spôsobom prihliada na rozmanitosť riadiaceho orgánu a okolnosti danej banky, ako aj na potreby na základe jej rizikového profilu identifikované v rámci priebežného dohľadu.

4.3.10 Proces hodnotenia

ECB rozhoduje o menovaní osôb len vo významných inštitúciách, s výnimkou prípadov, kde sú menovania do funkcií súčasťou udeľovania licencií alebo schvaľovania kvalifikovaných účastí (spoločné postupy pre významné i menej významné inštitúcie).

Významné inštitúcie (vo výnimočných prípadoch menované osoby) oznamujú vymenovania príslušnému vnútroštátnemu orgánu prostredníctvom národných oznamovacích formulárov. Príslušné vnútroštátne orgány následne informujú ECB. Proces hodnotenia a súvisiaca komunikácia medzi dotknutými subjektmi a orgánmi dohľadu prebieha podľa možnosti prostredníctvom špecializovanej digitálnej platformy (ďalej len „portál“). Príslušný vnútroštátny orgán a ECB spolu zhromažďujú potrebné informácie, vykonávajú hodnotenia a predkladajú podrobné návrhy rozhodnutí.

V nadväznosti na každé hodnotenie odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti prijíma ECB v lehote stanovenej vo vnútroštátnom práve formálne rozhodnutie. Menovaná osoba je buď uznaná ako odborne spôsobilá a dôveryhodná, alebo nie. ECB však má v prípade kladných rozhodnutí právomoc stanoviť doplňujúce ustanovenia (t. j. určiť podmienky alebo povinnosti, vo výnimočných prípadoch odporúčania). Ak existujúce pochybnosti nie je možné primerane vyriešiť týmito prostriedkami, musí byť vydané záporné rozhodnutie. ECB je oprávnená kedykoľvek odvolať členov riadiaceho orgánu významného dohliadaného subjektu, ktorí nespĺňajú požiadavky na vhodnosť.

Rozhodnutie ECB sa oznamuje dohliadanému subjektu (vo výnimočných prípadoch menovanej osobe). Dohliadaný subjekt a menovaná osoba zároveň musia zabezpečiť súlad s prípadnými ďalšími požiadavkami vyplývajúcimi z vnútroštátneho práva, napríklad pokiaľ ide o zápis v príslušnom národnom registri.

Menovaná osoba alebo dohliadaný subjekt môžu požiadať o revíziu rozhodnutia administratívnym revíznym výborom alebo rozhodnutie napadnúť priamo na Súdnom dvore Európskej únie.

4.4 Výkon priebežného dohľadu

Priebežný dohľad nad významnými inštitúciami vykonávajú spoločné dohliadacie tímy za podpory horizontálnych odborov ECB a príslušných vnútroštátnych orgánov. V rámci priebežného dohľadu sa uplatňujú pravidelné a ad hoc opatrenia. Jeho súčasťou je realizácia programu SEP (časť 4.1) a výkon hodnotenia SREP (časť 4.5). Spoločné dohliadacie tímy okrem toho zabezpečujú koordináciu s tímami vykonávajúcimi kontroly na mieste a komunikujú s vnútroštátnymi orgánmi dohľadu.

Spoločné dohliadacie tímy priebežne zhromažďujú informácie o inštitúcii a vedú s ňou nepretržitý dohľadový dialóg.

4.4.1 Zhromažďovanie informácií

Nariadenie o SSM, články 10 a 11

V rámci priebežného hodnotenia rizikového profilu inštitúcie spoločný dohliadací tím využíva široké spektrum zdrojov informácií kvantitatívnej a kvalitatívnej povahy. Spoločné dohliadacie tímy sú výhradným vstupným bodom v rámci celej komunikácie s dohliadanými subjektmi a inými orgánmi dohľadu v rámci SSM. Koordinátor spoločného dohliadacieho tímu je zodpovedný za distribúciu informácií všetkým zainteresovaným stranám. Všetky informácie sú uložené v centrálnom systéme správy informácií SSM.

Z právnych a technických príčin má však politika výhradného vstupného bodu niekoľko výnimiek. Zber väčšiny kvantitatívnych informácií sa riadi konkrétnymi postupmi. V prípade pravidelného vykazovania, napr. COREP a FINREP, sa používajú existujúce vykazovacie platformy a postupy (časť 3.4).

ECB môže od dohliadaných subjektov vo všeobecnosti požadovať predloženie dokumentov, ako aj písomných alebo ústnych vysvetlení k predloženým informáciám. Príkladom sú interné údaje a správy vedenia o činnosti, politiky, správy o riadení rizík, správy interného auditu, stratégie či podnikateľské a kapitálové plány. Na účely monitorovania konkrétnych oblastí a rizík ECB môže využívať i dodatočné údaje získané počas výkonu činností dohľadu ako aj informácie od externých poskytovateľov.

4.4.2 Vedenie nepretržitého dohľadového dialógu

Smernica CRD, články 10, 97, 104 a 105

Usmernenia o spoločných postupoch a metodikách postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (EBA/GL/2014/13)

Spoločné dohliadacie tímy v rámci bežného dohľadu organizujú s dohliadanými subjektmi pravidelné i mimoriadne stretnutia na rôznych úrovniach služobného postavenia. Vedenie nepretržitého dohľadového dialógu je veľmi dôležité v záujme včasného odhalenia rizík a prijatia nápravných opatrení dohľadu. Dohľadový dialóg zároveň prispieva k jednotnému postoju dohliadaných subjektov a orgánov dohľadu ku kľúčovým prvkom a hlavným faktorom účinnosti postupov dohľadu, ako napr. hodnotenia SREP a dohľadových záťažových testov. V rámci dohľadového dialógu sa od inštitúcií tiež očakáva, že budú orgány dohľadu včas informovať o priebežnom vývoji rizík a trhov a o ich významných zmenách.

V rámci každoročného procesu zostavovania programu SEP každý spoločný dohľadací tím vypracúva ročný harmonogram hlavných stretnutí pre každý dohliadaný subjekt. Tento harmonogram je flexibilný a v priebehu roka je možné ho aktualizovať. Na žiadosť orgánu dohľadu alebo dohliadaného subjektu sa okrem toho môžu uskutočniť mimoriadne stretnutia. To však nevylučuje možnosť stretnutí medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a miestnym vedením inštitúcií zameraných na otázky dohľadu mimo rámca SSM bez účasti spoločných dohľadacích tímov (ktoré však o týchto stretnutiach musia byť informované).

Pravidelné stretnutia sa uskutočňujú s vedením skupiny i s vedením významných dcérskych spoločností. Zvyčajne sa aspoň raz ročne uskutočňuje stretnutie s výkonným riaditeľom, riaditeľom zodpovedným za riadenie rizík a finančným riaditeľom, ako aj s predsedom dozornej rady dohliadaného subjektu a s vedúcim interného auditu na úrovni skupiny a relevantných dcérskych spoločností. Okrem toho sa môžu uskutočniť stretnutia s vedúcimi hlavných obchodných divízií, odboru „compliance“ a podporných funkcií, ako aj tematické stretnutia na technickej úrovni.

Ako kľúčovú súčasť dohľadového dialógu koordinátor spoločného dohľadacieho tímu zvyčajne organizuje stretnutie s riadiacim orgánom inštitúcie, na ktorom prezentuje závery hodnotenia SREP a odôvodnenie návrhu rozhodnutia SREP. Inštitúcia tak má možnosť oboznámiť sa so spôsobom hodnotenia a zistenými nedostatkami.

ECB tiež príležitostne organizuje dodatočné stretnutia s predstaviteľmi odvetvia, ako napr. semináre pre výkonných riaditeľov venované osobitným otázkam.

4.4.3 Výkon tematických hodnotení SSM

Smernica CRD, článok 99
Nariadenie o SSM, články 4, 6
ods. 1, 9 ods. 1 a 10

ECB vykonáva tematické hodnotenia a horizontálne činnosti zamerané na otázky, ktoré sa zvyčajne dotýkajú skupín inštitúcií s rôznymi obchodnými modelmi a odlišnej veľkosti a zložitosti pochádzajúcich z viacerých jurisdikcií (napr. **tematické hodnotenie riadenia a rizikových preferencií**). Vzorka inštitúcií zahrnutých do tematického hodnotenia sa v záujme spoľahlivej horizontálnej analýzy a porovnávania zostavuje na základe rizikovej tolerancie, ktorú pre jednotlivé dohliadané subjekty určujú spoločné dohľadacie tímy. Cieľom je zachytiť cenné poznatky o rizikových profiloch v zúčastnených členských štátoch, pričom všeobecné tematické hodnotenia zahŕňajú celú populáciu dohliadaných subjektov a horizontálne činnosti zahŕňajú len vyhradený počet týchto subjektov. Cieľom tematických hodnotení je získať podrobný prehľad o vybraných témach na základe zisťovania faktov. V závislosti od príslušných tém a zistení sa závery tematických hodnotení môžu použiť ako podklad pri vypracúvaní usmernení SSM, pri hľadaní a/alebo propagácii optimálnych postupov alebo priamo na vypracovanie kvalitatívnych a/alebo kvantitatívnych opatrení pre individuálne inštitúcie. V prípade inštitúcií zahrnutých do vzorky tematických hodnotení sa výsledky hodnotenia berú do úvahy pri hodnotení SREP.

Náplň tematických hodnotení stanovuje Rada pre dohľad, ktorá schvaľuje priority dohľadu na nasledujúci rok, čím zároveň určuje oblasti, ktoré majú byť predmetom

podrobného hodnotenia. Výber možných oblastí tematického hodnotenia koordinuje riaditeľstvo stratégie a rizík dohľadu na základe konzultácie s ďalšími zainteresovanými stranami v SSM, napr. príslušnými generálnymi riaditeľstvami, spoločnými dohliadacími tímami, inými odbornými útvarmi ECB, horizontálnymi odborními príslušných vnútroštátnych orgánov a medzinárodnými orgánmi (napr. EBA a BCBS), pričom má byť v súlade s prioritami dohľadu stanovenými Radou pre dohľad.

Spoločné dohliadacie tímy o zistených skutočnostiach a nedostatkoch informujú prostredníctvom osobitných listov alebo rozhodnutí dohľadu. V závislosti od vážnosti prípadných zistených nedostatkov sa môže vyžadovať prijatie plánu opatrení alebo konkrétnych nápravných opatrení. Súhrnný prehľad záverov tematických hodnotení sa môže oznamovať i celému odvetviu prostredníctvom vydania očakávaní dohľadu.

4.4.4 Pravidelné procesy regulačného hodnotenia

Smernica CRD

Usmernenia o spoločných postupoch a metodikách postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (EBA/GL/2014/13)

Pravidelné regulačné hodnotenia predstavujú povinnosti dohľadu vyplývajúce z predpisov CRR, CRD a BRRD. Ide napríklad o pravidelné hodnotenie ozdravných plánov inštitúcií a ich politik odmeňovania, hodnotenie dodržiavania vykazovacích povinností týkajúcich sa tretieho piliera, či politiku vyplácania dividend.

Každý spoločný dohliadací tím je napríklad zodpovedný za zber informácií o politike a pravidlách odmeňovania dohliadaného subjektu a za uskutočnenie zmysluplnej analýzy dodržiavania relevantných požiadaviek smernice CRD. Hodnotenie je podkladom rozhodnutí SREP (časť 4.5).

Pokiaľ ide o uplatňovanie zdravých politik odmeňovania a spracovanie žiadostí dohliadaných subjektov, spoločné dohliadacie tímy sú zodpovedné za posudzovanie žiadostí o predchádzajúci súhlas s vyňatím zamestnancov z predpokladu významného vplyvu na rizikový profil inštitúcie (označovaných ako „určených zamestnancov“) či žiadostí o zvýšenie pomeru variabilných a fixných zložiek odmeňovania. V prvom prípade rozhodnutie ECB vydáva Rada guvernérov na návrh Rady pre dohľad (v súlade s rozhodovacím procesom ECB). V druhom prípade za predpokladu zachovania primeranej kapitálovej základne spravidla nie je potrebné žiadne osobitné rozhodnutie príslušného orgánu. Ďalším príkladom je zodpovednosť spoločného dohliadacieho tímu za kontrolu dodržiavania vykazovacích požiadaviek v rámci tretieho piliera vyplývajúcich zo smernice CRD, nariadenia CRR, usmernení EBA a vnútroštátneho práva zo strany dohliadaného subjektu. V tejto súvislosti spoločný dohliadací tím preveruje nielen zverejňované dokumenty, ale aj interné opatrenia a postupy, ktorými sa riadi rozhodovanie a činnosti súvisiace s vykazovaním. Závety tohto hodnotenia sa môžu zohľadniť i v rozhodnutiach SREP.

4.5 Postup preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu

4.5.1 Rámec

V záujme zabezpečenia dohľadu vychádzajúceho z rizík je hodnotenie SREP flexibilné a adaptabilné. V praxi to znamená, že frekvencia, rozsah a hĺbka každoročného hodnotenia jednotlivých prvkov SREP sa môže líšiť v závislosti od úrovne angažovanosti dohľadu a konkrétnych okolností banky.

V súlade s usmerneniami EBA o spoločných postupoch a metodikách postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (usmernenia EBA o postupe SREP) používaná metodika pozostáva z:

- hodnotenia, ktoré vykonávajú spoločné dohľadacie tímy vo svojich dohliadaných subjektoch na základe štyroch prvkov: analýzy obchodného modelu, interného riadenia, kapitálových rizík a rizík ohrozujúcich likviditu a financovanie (časť 4.5.4). Toto hodnotenie vo všeobecnosti vychádza z koncoročných údajov z predchádzajúceho roka, čo znamená, že cyklus hodnotenia SREP 2023 vychádza z koncoročných údajov za rok 2022. Vykonáva sa predbežné referenčné porovnanie, ktoré vedie k prijatiu výsledkov hodnotenia SREP. Ide v podstate o zoznam všetkých hlavných slabín alebo zistení, ktoré si vyžadujú prijatie opatrení dohľadu, či už kvalitatívnych alebo kvantitatívnych. Výsledky cyklu hodnotenia SREP za daný rok sú formalizované v podobe rozhodnutí SREP platných na nasledujúci rok. To znamená, že výsledky cyklu hodnotenia SREP 2023 sú zohľadnené v rozhodnutiach SREP platných na rok 2024;
- referenčného porovnania (časť 4.5.5) vykonávaného druhou obrannou líniou, ktoré sa používa na doplnenie a validáciu hodnotenia;
- neformálneho a formálneho oznámenia výsledkov hodnotenia SREP dohliadaným subjektom. Výsledky hodnotenia SREP sa najskôr významnej inštitúcii oznámia neformálne (v rámci dohľadového dialógu) a následne formálne prostredníctvom výsledného rozhodnutia SREP (časť 4.5.6). V duchu úplnej transparentnosti európskeho bankového dohľadu sa výsledky SREP v agregovanej podobe zverejňujú (časť 4.5.7).

V súlade s príslušnými regulačnými technickými predpismi EBA vykonáva ECB hodnotenie SREP buď ako domovský orgán dohľadu, alebo ako hosťiteľský orgán dohľadu (časť 4.5.8).

Viacročné hodnotenie

Hodnotenie jednotlivých rizikových oblastí spoločnými dohľadacími tímami môže prebiehať niekoľko rokov, čo sa označuje ako viacročné hodnotenie. Minimálna úroveň jednoročného hodnotenia predstavuje tzv. základné hodnotenie, ktoré je

Usmernenia EBA o spoločných postupoch a metodikách postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (SREP) a stresového testovania orgánmi dohľadu (EBA/GL/2022/03)

Návrh regulačných technických predpisov a vykonávacích technických predpisov EBA o kolégiách orgánov dohľadu (EBA/RTS/2014/16 a EBA/ITS/2014/07)

dopĺňané dodatočnými zločkami v trvaní viacerých rokov. Tieto zložky sa ďalej členia na „moduly“. Ich vymedzenie sa nachádza v metodike jednotlivých rizikových oblastí.

4.5.2 Retrospektívny a perspektívny prístup

Cieľom hodnotenia SREP je posúdiť prirodzenú rizikovosť inštitúcie, jej pozíciu vo vzťahu ku skupine porovnateľných subjektov a jej odolnosť voči vonkajším faktorom.

Orgány dohľadu sú povinné prijať včas všetky potrebné kroky na zabezpečenie budúcej životaschopnosti inštitúcie, preto pri hodnotení musia uplatňovať i perspektívny prístup. V rámci hodnotenia SREP sa preto posudzuje životaschopnosť inštitúcie v horizonte 12 mesiacov, ako aj zo strednodobého až dlhodobého hľadiska, vychádzajúc zo širokého spektra spätných a výhľadových kvantitatívnych a kvalitatívnych informácií.

Vývoj v minulosti je pri tomto hodnotení kľúčovým vstupom, keďže v tomto smere sú zvyčajne voľne k dispozícii spoľahlivé údaje, ktoré môžu poukazovať na trendy z hľadiska budúceho vývoja. Hodnotenie musí zohľadňovať i výhľadové informácie, týkajúce sa napríklad pravdepodobnosti zlyhania, strát v prípade zlyhania, kapitálových a likviditných plánov inštitúcií, ako aj vlastné a dohľadové záťažové testy.

Perspektívny prístup je súčasťou systému hodnotenia rizík. Uplatňuje sa pri analýze prvku 1 v rámci hodnotenia udržateľnosti a prvkov 3 a 4 hodnotenia ICAAP/ILAAP, so zameraním na blízku budúcnosť. Záťažové testy v prípade prvkov 3 a 4 sa vykonávajú z dlhodobejšieho hľadiska, napr. troch až piatich rokov.

4.5.3 Holistický prístup

Cieľom hodnotenia SREP je získať čo najspoľahlivejší celkový prehľad o rizikovom profile inštitúcie po zohľadnení všetkých relevantných rizík a ich možných zmierňujúcich faktorov. Rizikový profil inštitúcie je nevyhnutne viacrozmerný a mnohé rizikové faktory sú navzájom prepojené. Platí to aj pre možné opatrenia dohľadu, ktoré je následne možné uplatniť. Z tohto dôvodu je pri príprave celkového hodnotenia SREP a pri vypracovaní rozhodnutia SREP potrebné posudzovať jednotlivé štyri prvky SREP spoločne.

Pokiaľ ide o možné dodatočné kapitálové požiadavky, holistický prístup sa rozširuje o podrobnejšiu analýzu jednotlivých rizikových činiteľov, keďže faktory, ktoré sa premietajú do celkového hodnotenia dohliadaného subjektu, nemajú na dodatočné kapitálové požiadavky rovnaký vplyv.

4.5.4 Prehľad hodnotenia

Spoločné dohľadacie tímy sa pri svojej každodennej činnosti dohľadu opierajú o systém hodnotenia rizík, ktorý používajú pri priebežnej analýze prvku 1 (obchodný

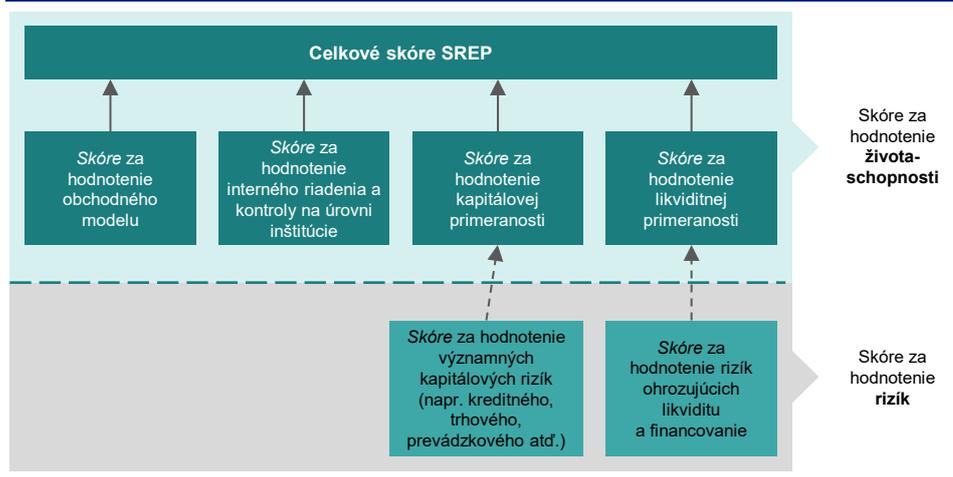
model), prvku 2 (interné riadenie a riadenie rizík), prvku 3 (kapitálové riziká) a prvku 4 (riziká ohrozujúce likviditu a financovanie).

Dohľadové hodnotenie týchto štyroch prvkov a celkové SREP sú formalizované v podobe odôvodnenia a príslušného skóre. V odôvodnení spoločný dohľadací tím zdôrazňuje hlavné faktory hodnotenia, hlavné nedostatky a ich možný vplyv na životaschopnosť inštitúcie, pričom uvedie i kľúčové dôkazy, ako sú tabuľky/grafy a číselné údaje.

Skóre sa používa najmä ako prostriedok na zhrnutie názorov orgánov dohľadu a uľahčenie základného porovnávania medzi jednotlivými sektormi a komunikácie, a to tak v rámci SSM, ako aj so samotnou inštitúciou. Nemalo by sa zamieňať s inými druhmi ratingu, napríklad zo strany ratingových agentúr alebo inštitúcií na posúdenie schopnosti dlžníkov splácať dlh alebo pravdepodobnosti ich zlyhania.

Diagram 14

Prehľad skórovacieho systému

Rizikové prvky sa hodnotia z kvantitatívnej perspektívy (úroveň rizika)⁹, ako aj z kvalitatívnej perspektívy (kontrola rizika)¹⁰.

Z každej perspektívy sa hodnotenia vo všeobecnosti vykonávajú v troch navzájom sa dopĺňajúcich fázach¹¹.

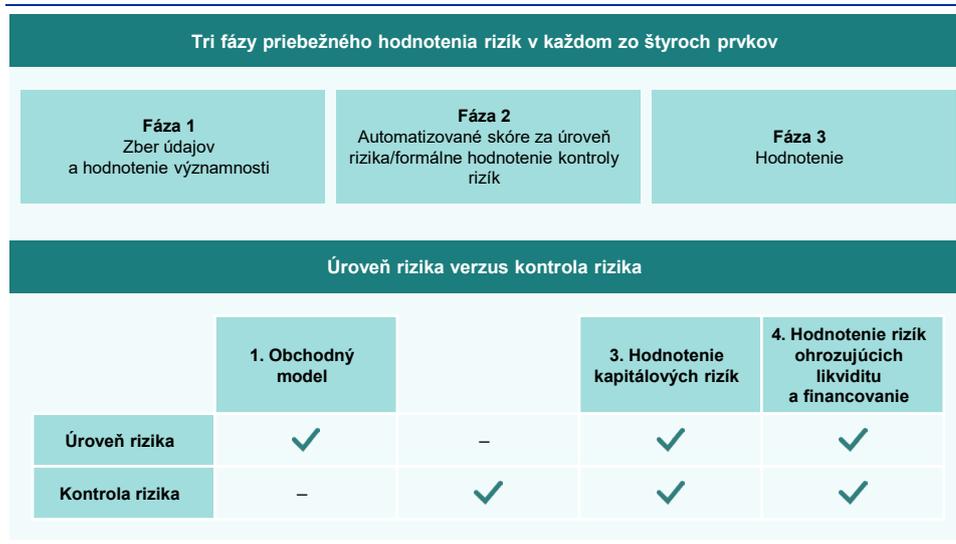
⁹ *Aspekty týkajúce sa inherentného rizika*, v súlade s usmerneniami EBA o spoločných postupoch a metodikách postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (SREP) a stresového testovania orgánmi dohľadu.

¹⁰ *Aspekty týkajúce sa adekvátneho riadenia a kontrolných mechanizmov*, v súlade s usmerneniami EBA o spoločných postupoch a metodikách postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (SREP) a stresového testovania orgánmi dohľadu.

¹¹ Existujú však výnimky, napríklad hodnotenie kapitálovej primeranosti, ktoré pozostáva len z fáz 1 a 3.

Diagram 15

Tri navzájom sa dopĺňajúce fázy hodnotenia úrovne a kontroly rizík

Tieto tri fázy, z ktorých prvá pozostáva zo zberu údajov a hodnotenia významnosti jednotlivých rizikových podkategórií, druhá z automatického hodnotenia na základe objektívnych ukazovateľov a tretia z prijatia výsledného expertného rozhodnutia spoločným dohliadacím tímom, predstavujú logickú postupnosť procesu hodnotenia rizík.

Pri hodnotení úrovne rizika sa analyzuje prirodzená rizikovosť portfólií inštitúcie so zohľadnením viacerých odlišných faktorov vrátane pozície inštitúcie vo vzťahu k porovnateľným subjektom a všetkých makroekonomických faktorov, ktoré môžu ovplyvniť jej rizikový profil. Závažnosť rizík inštitúcie sa zohľadňuje z dvoch hlavných dôvodov: i) v záujme identifikácie činností a rizík, ktoré majú zásadný význam z hľadiska schopnosti inštitúcie zabezpečiť spoľahlivé riadenie a krytie rizík; a ii) v záujme zacielenia aktivít a rozhodnutí dohľadu na činnosti, ktoré sú spojené s rizikami ohrožujúcimi prevádzkyschopnosť inštitúcie, či už v krátkodobom horizonte (životaschopnosť) alebo v strednodobom až dlhodobom horizonte (udržateľnosť), a jej schopnosť tieto riziká kryť a riadiť.

Hodnotenie úrovne rizika zohľadňuje prípadné relevantné hodnotenie závažnosti, prípadnú relevantnú fázu stanovenia referenčného skóre a širokú škálu kvalitatívnych a kvantitatívnych informácií s cieľom doplniť prípadné štandardizované hodnotenie. Na záver tohto hodnotenia sa vypracuje zhrnutie a určí sa skóre.

Spoločný skórovací systém v rámci hodnotenia úrovne rizík¹²

1 = „nízka“: vzhľadom na úroveň inherentného rizika neexistuje zjavné riziko významného vplyvu na prudenciálne prvky skupiny alebo jej subjektov.

¹² V prípade skóre 2 a 3 boli zavedené znamienka „+“ a „-“.

2 = „stredne nízka“: vzhľadom na úroveň inherentného rizika existuje nízke riziko významného vplyvu na prudenciálne prvky skupiny alebo jej subjektov.

3 = „stredne vysoká“: vzhľadom na úroveň inherentného rizika existuje stredné riziko významného vplyvu na prudenciálne prvky skupiny alebo jej subjektov.

4 = „vysoká“: vzhľadom na úroveň inherentného rizika existuje vysoké riziko významného vplyvu na prudenciálne prvky skupiny alebo jej subjektov.

V rámci hodnotenia kontroly rizík sa posudzuje adekvátnosť a primeranosť i) interného riadenia/riadenia rizík inštitúcie a ii) riadenia rizík a mechanizmov kontroly rizík na úrovni rizikových faktorov. Okrem iného sa hodnotí spôsob, akým inštitúcie monitorujú svoje rizikové expozície, určujú opatrenia, ktoré je potrebné prijať, a posudzujú primeranosť svojich interných politík, organizácie a limitov. Posudzované mechanizmy kontroly rizík podľa jednotlivých kategórií musia zodpovedať všeobecnému internému riadeniu/riadeniu rizík na úrovni inštitúcie.

V rámci hodnotenia kontroly rizík spoločný dohľadací tím posudzuje fungovanie rámca riadenia a kontroly v praxi. To zahŕňa hodnotenie adekvátnosti rámca riadenia a kontroly rizík so zreteľom na rozsah a zložitosť (obchodný model, organizačnú štruktúru atď.) inštitúcie, ako aj toho, do akej miery je tento rámec začlenený do jej prevádzkových procesov. Spoločné dohľadacie tímy hodnotia každú podkategóriu kontroly rizík a identifikujú základné príčiny prideleného skóre (hlavné prednosti a slabiny, zmierňujúce faktory a ďalšie relevantné nápravné prvky).

Spoločný skórovací systém v rámci hodnotenia kontroly rizík¹³

1 = „účinná kontrola“: vzhľadom na kvalitu riadenia, organizácie a kontrolných mechanizmov neexistuje zjavné riziko významného vplyvu na prudenciálne prvky skupiny alebo jej subjektov. Úroveň riadenia a kontroly rizík je vysoká. Rámec riadenia a kontroly rizík je jasne vymedzený a plne kompatibilný s povahou a zložitou činnosťou inštitúcie.

2 = „adekvátna kontrola“: vzhľadom na kvalitu riadenia, organizácie a kontrolných mechanizmov existuje nízke riziko významného vplyvu na prudenciálne prvky skupiny alebo jej subjektov. Úroveň riadenia a kontroly rizík je akceptovateľná. Rámec riadenia a kontroly rizík je adekvátne vymedzený a dostatočne kompatibilný s povahou a zložitou činnosťou inštitúcie.

3 = „slabá kontrola“: vzhľadom na kvalitu riadenia, organizácie a kontrolných mechanizmov existuje stredné riziko významného vplyvu na prudenciálne prvky skupiny alebo jej subjektov. Úroveň riadenia a kontroly rizík je slabá a je potrebné ju zvýšiť. Úroveň zmierňovania a kontroly rizík je nedostatočná, čo znamená nadmerne vysoké reziduálne riziko. Rámec riadenia a kontroly rizík je neadekvátne vymedzený alebo nedostatočne kompatibilný s povahou a zložitou činnosťou inštitúcie.

4 = „neadekvátna kontrola“: vzhľadom na kvalitu riadenia, organizácie a kontrolných mechanizmov existuje vysoké riziko významného vplyvu na prudenciálne prvky

¹³ V prípade skóre 2 a 3 boli zavedené kvalifikátory „+“ a „-“.

skupiny alebo jej subjektov. Úroveň riadenia a kontroly rizík je veľmi slabá a je potrebné ju zvýšiť drastickými a/alebo okamžitými opatreniami. Opatrenia na zmierňovanie rizík sa neuplatňujú alebo sú neadekvátne a kontrola rizík je slabá. Rámec riadenia a kontroly rizík nie je vymedzený alebo nie je kompatibilný s povahou a zložitou činnosťou inštitúcie.

Výsledky hodnotenia úrovne a kontroly rizík za jednotlivé kategórie sa spájajú do „kombinovaného hodnotenia“.

Po posúdení všetkých štyroch prvkov orgány dohľadu udedia celkové skóre SREP od 1 do 4. V súlade s usmerneniami EBA o postupe SREP toto celkové skóre SREP vyjadruje pohľad orgánov dohľadu na celkovú životaschopnosť inštitúcie na základe súhrnného hodnotenia rizík, ktorú ju ohrozujú (viac informácií aj na internetovej stránke bankového dohľadu s podrobnými metodickými informáciami o jednotlivých prvkoch hodnotenia).

Celkové skóre SREP by malo prihliadať na výsledok hodnotenia jednotlivých rizík: vyššie skóre znamená zvýšené riziko ohrozujúce životaschopnosť inštitúcie vyplývajúce z jedného alebo viacerých vlastností jej rizikového profilu vrátane jej obchodného modelu, jej rámca interného riadenia a jednotlivých rizík ohrozujúcich jej platobnú schopnosť alebo likviditnú pozíciu.

Spoločný dohliadací tím môže následne toto referenčné celkové skóre SREP upraviť uplatnením obmedzeného úsudku na základe i) jeho znalostí o inštitúcii, ii) referenčného porovnania (aj v kontexte predbežného referenčného porovnávania) a porovnania SREP (časť 4.5.5), iii) makroekonomického prostredia, v ktorom inštitúcia pôsobí, iv) kapitálových/likviditných plánov inštitúcie na zabezpečenie stabilného smerovania k plnej implementácii CRR/CRD IV, a v) rizikovej tolerancie SSM. V celkovom skóre SREP môže zohľadniť slabiny zistené počas hodnotenia SREP, ktoré v prípade danej inštitúcie považuje za obzvlášť dôležité.

Cieľom je poskytnúť holistické hodnotenie rizikového profilu inštitúcie a v prípade potreby určiť najprimeranejšie opatrenia dohľadu (formalizované v rozhodnutí SREP (časť 4.5.6)), napríklad požiadavky na vlastné zdroje, požiadavky na likviditu alebo iné kvalitatívne opatrenia dohľadu.

4.5.5 Referenčné porovnanie výsledkov SREP

V priebehu výkonu hodnotenia SREP a pred začiatkom dohľadového dialógu a finalizáciou rozhodnutí SREP sa výsledky hodnotenia dohľadu podrobujú referenčnému porovnávaniu, ktoré uskutočňuje druhá obranná línia.

Cieľom je podporiť spoločné dohliadacie tímy a zabezpečiť konzistentnosť a účinnosť výsledkov SREP, a to na základe rovnakých podmienok a rovnocenného prístupu ku všetkým dohliadaným subjektom. Porovnávacie analýzy sa zameriavajú na hodnotenie rizík vykonané orgánmi dohľadu, jednotlivé rizikové skóre a celkové skóre SREP, ako aj na kvalitatívne a kvantitatívne faktory. Porovnanie prebieha medzi rôznymi referenčnými skupinami v súlade s metodikou SREP, t. j. s cieľom

zohľadniť špecifiká obchodných modelov, a v súlade so strategickými prioritami a rámcom tolerancie rizík. V prípadoch, keď orgány dohľadu zistia nedostatky, ktorými sa banky majú zaoberať, proces referenčného porovnávania pomáha zabezpečiť konzistentnosť opatrení dohľadu v bankách s podobnými slabunami, pričom zároveň sleduje včasnú implementáciu minulých opatrení.

Celkovým účelom referenčného porovnávania je doplnenie hodnotenia, ktoré vychádza z pohľadu spoločného dohľadacieho tímu, o horizontálnu komparatívnu perspektívu. Potenciálny nesúlad sa konzultuje so spoločnými dohľadacími tímami s cieľom podnietiť diskusiu o výsledkoch SREP v tom istom cykle. Na základe tejto diskusie môžu spoločné dohľadacie tímy výsledky dohľadu upraviť.

4.5.6 Dohľadový dialóg a rozhodnutia SREP

Spoločné dohľadacie tímy iniciujú dohľadový dialóg tým, že dohliadaný subjekt oboznámi s predbežnými výsledkami svojho hodnotenia a s kvalitatívnymi a kvantitatívnymi opatreniami, ktoré plánujú prijať. Dohľadový dialóg má zásadný význam z hľadiska zabezpečenia transparentnosti a predvídateľnosti opatrení dohľadu. Významným inštitúciám zároveň umožňuje podať pred ukončením procesu SREP spätnú väzbu.

Rozhodnutie SREP sa prijíma na základe článku 16 nariadenia o SSM a vydáva sa v nadväznosti na vypočutie (článok 22 ods. 1 a článok 31 nariadenia o rámci SSM). Musí byť riadne odôvodnené (článok 22 ods. 2 nariadenia o SSM a článok 33 nariadenia o rámci SSM).

Rozhodnutia SREP prijíma Rada guvernérov na základe postupu vychádzajúceho z implicitného súhlasu, vychádzajúc z konečných návrhov rozhodnutí predložených Radou pre dohľad, pričom môžu zahŕňať:

Požiadavky na vlastné zdroje

- celková kapitálová požiadavka SREP zložená z minimálnych požiadaviek na vlastné zdroje (8 %) v rámci prvého piliera a dodatočných požiadaviek na vlastné zdroje v rámci druhého piliera
- požiadavka na kombinovanú rezervu

Kvantitatívne požiadavky na likviditu pre danú inštitúciu

- pomer likviditného krytia vyšší ako regulačné minimum
- dlhšia doba prežitia
- vnútroštátne opatrenia

Ďalšie kvantitatívne a kvalitatívne opatrenia dohľadu

- dodatočné opatrenia dohľadu vyplývajúce z článku 16 ods. 2 nariadenia o SSM (napríklad obmedzenie obchodnej činnosti, požiadavka znížiť riziká,

obmedzenie vyplácania dividend alebo jeho podmienenie predchádzajúcim súhlasom a uloženie požiadaviek na rozsiahlejšie alebo častejšie vykazovanie)

- odporúčania druhého piliera vyjadrené ako navýšenie koeficientu vlastného kapitálu Tier 1

Požiadavky a odporúčania týkajúce sa ukazovateľa finančnej páky v rámci druhého piliera

- Podobne ako v prípade požiadaviek na vlastné zdroje môže bankový dohľad ECB aj v prípade ukazovateľa finančnej páky stanoviť požiadavky, ako aj odporúčania druhého piliera.

Požiadavky na kapitál a likviditu

Ak sa v rámci hodnotenia SREP zistí, že opatrenia, stratégie, procesy a mechanizmy zavedené významnou inštitúciou a jej vlastné zdroje nezabezpečujú náležité riadenie a krytie rizík, ECB môže uložiť požiadavky druhého piliera a odporúčania druhého piliera, ako aj špecifické požiadavky a odporúčania druhého piliera týkajúce sa ukazovateľa finančnej páky. Odporúčania druhého piliera, i v prípade ukazovateľa finančnej páky, ECB stanovuje nad úroveň záväzných kapitálových požiadaviek (minimálnych a dodatočných) a nad rámec kombinovaných rezerv. Nedodržanie príslušných odporúčaní druhého piliera zo strany dohliadaného subjektu neznamená automatické prijatie opatrení orgánom dohľadu a nemá za následok obmedzenie rozdeliteľnej sumy. ECB však bude inštitúcie, ktoré odporúčania druhého piliera nedodržiavajú, pozorne monitorovať, a bude zvažovať potrebu prijatia konkrétnych opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

V prípade výskytu závažných rizík, ktoré nie sú kryté ukazovateľom likviditného krytia, a absencie adekvátnych zmierňujúcich opatrení môžu byť uložené i opatrenia týkajúce sa likvidity.

Kvalitatívne požiadavky

Okrem kvantitatívnych opatrení sa od bánk môže vyžadovať zavedenie širokého spektra kvalitatívnych opatrení.

4.5.7 Zverejnenie výsledkov SREP

Na záver ročného cyklu SREP sa na internetovej stránke bankového dohľadu ECB zverejňujú súhrnné výsledky SREP a požiadavky druhého piliera jednotlivých bánk vrátane požiadaviek druhého piliera týkajúcich sa ukazovateľa finančnej páky. Predseda Rady pre dohľad výsledky prezentuje na vyhradenej tlačovej konferencii. Od všetkých významných inštitúcií, ktorým bolo vydané rozhodnutie SREP, sa žiada udelenie súhlasu so zverejnením požiadaviek druhého piliera i požiadaviek týkajúcich sa ukazovateľa finančnej páky. Cieľom zverejňovania súhrnných

výsledkov SREP je informovať verejnosť o hlavných zisteniach dohľadového cyklu SREP, napríklad o zmenách skóre SREP a o kvantitatívnych a kvalitatívnych požiadavkách, ako aj informovať o hlavných obavách a opatreniach dohľadu.

4.5.8 ECB v pozícii hostiteľského orgánu dohľadu

Ak ECB vystupuje ako hostiteľský orgán dohľadu, spoločný dohliadací tím sa riadi harmonogramom a výkazmi určenými a schválenými domovským orgánom dohľadu. Konsolidujúci orgán dohľadu predsedá zasadaniam kolégia a informuje všetkých členov kolégia o organizácii zasadaní, hlavných bodoch programu a zvažovaných činnostiach.

Spoločný dohliadací tím musí na základe dostupných informácií zostaviť prinajmenšom správu o hodnotení rizík a o hodnotení likviditného rizika dohliadaného subjektu. Tieto hodnotenia predkladá domovskému orgánu dohľadu. Na základe týchto návrhov správ spoločný dohliadací tím formuluje predbežné vyjadrenia ku kvantifikácii kapitálu a likvidity a kvalitatívnym opatreniam, ktoré sú následne predmetom diskusie na zasadaniach kolégia.

Domovský orgán dohľadu potom spoločnému dohliadaciemu tímu predkladá konečnú správu o hodnotení rizík skupiny a správu o hodnotení likviditného rizika skupiny. Na základe týchto konečných správ spoločný dohliadací tím vypracuje príspevok dohľadu k spoločným rozhodnutiam, ktorý odovzdáva domovskému orgánu dohľadu. Po posúdení domovským orgánom dohľadu sa návrh spoločného rozhodnutia oznamuje spoločnému dohliadaciemu tímu.

Po uskutočnení právnej kontroly a kontroly kvality spoločný dohliadací tím predkladá návrh spoločného rozhodnutia a návrh vykonávacích rozhodnutí ECB na schválenie Rade pre dohľad. Po schválení sa návrh vykonávacieho rozhodnutia ECB oznamuje dohliadanému subjektu a začína sa lehota na vypočutie. Návrhy rozhodnutí sa dohliadaným subjektom v príslušných prípadoch predkladajú v ich vlastnom jazyku. Spoločný dohliadací tím následne posúdi prijaté pripomienky a dohodne sa na vyhodnotení pripomienok a zodpovedajúcich zmenách návrhu spoločného rozhodnutia s domovským orgánom dohľadu. Na tento účel sa zúčastňuje na zasadaniach kolégia, ktoré organizuje domovský orgán dohľadu.

Po jeho schválení spoločný dohliadací tím predkladá konečné spoločné rozhodnutie na schválenie Rade pre dohľad a následne Rade guvernérov, ktorá ho schvaľuje v rámci postupu vychádzajúceho z implicitného súhlasu. Po jeho prijatí ECB konečné vykonávacie rozhodnutie ECB oznámi významnej inštitúcii a o súhlase ECB so spoločným rozhodnutím informuje domovský orgán dohľadu. Domovský orgán dohľadu spoločné rozhodnutie oznámi materskej inštitúcii.

4.6 Priebežné monitorovanie interných modelov

Smernica CRD, článok 101

Nariadenie o SSM, článok 16

Priebežné monitorovanie modelov

Všeobecné zásady výkonu kontrol na mieste a hodnotenia interných modelov

Cieľom priebežného monitorovania modelov je overiť súlad významnej inštitúcie s regulačnými požiadavkami týkajúcimi sa interných modelov používaných na výpočet minimálnych kapitálových požiadaviek podľa nariadenia o kapitálových požiadavkách. K týmto požiadavkám patria požiadavky týkajúce sa rizikovej citlivosti modelu, validácie modelu, riadenia rizika modelu, adaptácií modelu, postupov spojených s modelom ako aj referenčného porovnávania modelu. ECB by mala pravidelne posudzovať, či významná inštitúcia v súvislosti s internými modelmi používa dobre vypracované a aktuálne techniky. Informácie získané z priebežného monitorovania modelov sa začleňujú do priebežného hodnotenia inštitúcie a premietajú sa do rozhodnutia SREP.

Priebežné monitorovanie modelov umožňuje spĺňať požiadavky článku 101 smernice o kapitálových požiadavkách, na základe ktorých majú príslušné orgány pravidelne, aspoň raz za tri roky, overovať súlad inštitúcie s požiadavkami týkajúcimi sa interných modelov. Táto požiadavka sa spĺňa prostredníctvom kombinácie:

- priebežného monitorovania modelov, ktoré vychádza predovšetkým z previerok na diaľku vrátane vyhradených stretnutí s dohliadaným subjektom, a
- hodnotení interných modelov, pri ktorých väčšinou ide o kontroly na mieste.

Ak sa v rámci priebežného monitorovania modelov zistia nedostatky, konzultujú sa priamo s danou inštitúciou, alebo je možné iniciovať ďalšie hodnotenie interných modelov s cieľom zozbierať dostatočné dôkazy na odôvodnenie uloženia opatrení dohľadu (v súlade s článkom 16 nariadenia o SSM). Ako poslednú možnosť je v prípadoch stanovených príslušnými právnymi predpismi možné uplatniť donucovacie opatrenia alebo uložiť sankcie.

Priebežné monitorovanie modelov by sa malo vykonávať minimálne na najvyššej úrovni konsolidácie skupiny v rámci dohliadaného subjektu. V prípadoch, keď sa domovský orgán dohľadu nad subjektom skupiny so schváleným interným modelom nachádza mimo Európskej únie, sa v záujme zlepšenia priebežného monitorovania modelov kladie dôraz na vedenie dialógu s domovským orgánom dohľadu.

Priebežné monitorovanie modelov je trvalá právna požiadavka (podľa článku 101 smernice CRD). Vo všeobecnosti nie je na odôvodnenie priebežného monitorovania potrebná aktivácia žiadnych spúšťacích faktorov.

Priebežné monitorovanie modelov pozostáva z mnohých zložiek, pričom periodicita vykonávania posúdení môže byť priradená jednotlivým zložkám.

Priebežné monitorovanie modelov by malo každý rok zahŕňať minimálne:

- posúdenie súladu významnej inštitúcie s právnymi požiadavkami a s dohľadovými podmienkami, obmedzeniami a povinnosťami (napr. nápravnými opatreniami) uloženými v rozhodnutiach ECB o schválení modelov, ako aj súladu inštitúcie s plánmi implementácie a všetkými ďalšími opatreniami dohľadu týkajúcimi sa modelov, ktoré boli inštitúcii uložené;

- v prípade inštitúcií, ktoré sú oprávnené používať interné modely na výpočet požiadaviek na vlastné zdroje pre tržové riziko (článok 368 ods. 1 písm. f) a článok 369): analýzu výsledkov spätného testovania a analýzu časových sérií (v relevantných prípadoch);
- analýzu validácie interných modelov významných inštitúcií;
- v relevantných prípadoch posúdenie výsledkov každoročného procesu referenčného porovnávania (článok 78 smernice CRD);
- posúdenie nevýznamných zmien a rozšírení modelov;
- v relevantných prípadoch posúdenie iných interných správ inštitúcie o internom modeli.
 - V činnostiach priebežného monitorovania je pre každú inštitúciu na každý rok zahrnuté minimálne jedno stretnutie s orgánom dohľadu. Súčasťou programu takéhoto stretnutia môže byť napríklad revízia dôkazov o primeranosti existujúcich interných modelov vzhľadom na aktuálnu obchodnú stratégiu inštitúcie, plány budúcich zmien modelov a iné prebiehajúce projekty inštitúcie, ktoré sú relevantné z hľadiska interného modelovania rôznych kategórií rizika.

4.7 Výkon kontrol na mieste

Všeobecné zásady výkonu kontrol na mieste a hodnotenia interných modelov

Bližšie informácie sú vo [všeobecných zásadách výkonu kontrol na mieste a hodnotenia interných modelov](#).

4.8 Posudzovanie žiadostí a oznámení ad hoc

V tejto časti sa opisujú postupy, prostredníctvom ktorých môže orgán dohľadu významným inštitúciám na ich žiadosť udeliť určité povolenia. Významné inštitúcie sú povinné predložiť všetky relevantné informácie. Žiadosti musia spĺňať dohľadové požiadavky stanovené v príslušných právnych predpisoch (napr. zákonoch EÚ alebo ich vnútroštátnych transpozíciách).

4.8.1 Kapitálové nástroje

Emisia nástrojov CET1

Nariadenie CRR, článok 26 ods. 3 a články 27 až 29

Regulačné technické predpisy týkajúce sa požiadaviek na vlastné zdroje a oprávnené záväzky inštitúcií (EÚ/241/2014)

Dohliadané subjekty smú klasifikovať kapitálové nástroje ako nástroje vlastného kapitálu Tier 1 (CET1) až po tom, ako im príslušný orgán udelí povolenie. Na žiadosť významnej inštitúcie ECB prijme individuálne rozhodnutie dohľadu, ktorým sa povolenie buď (podmienečne) udelí, alebo zamietne.

Keď významná inštitúcia predloží všetky relevantné dokumenty, spoločný dohliadací tím overí súlad predložených informácií s príslušným regulačným právnym predpisom. Spoločný dohliadací tím po prijatí všetkých relevantných informácií významnej inštitúcii potvrdí kompletnosť predloženej dokumentácie. V prípade potreby sa môžu vyžadovať ďalšie informácie. V ďalšom kroku spoločný dohliadací tím posúdi, či sú dodržané príslušné regulačné právne predpisy a overí, či je kapitálový nástroj vo verejnom zozname nástrojov CET1 vedenom Európskym orgánom pre bankovníctvo. Ak nástroj vo verejnom zozname EBA nie je, ECB pred prijatím rozhodnutia konzultuje EBA.

Následné emisie nástrojov, pri ktorých už významná inštitúcia získala povolenie klasifikovať ich ako nástroje CET1, smú byť do kapitálu CET1 zahrnuté na základe osobitného oznamovacieho postupu. Podrobnejšie informácie sú uvedené vo [všeobecných zásadách ECB týkajúcich sa možností a právomocí dostupných v práve Únie](#).

Zahrnutie predbežných a koncoročných ziskov do kapitálu CET1

Významná inštitúcia smie predbežné alebo koncoročné zisky zahrnúť do vlastného kapitálu CET1 pred formálnym rozhodnutím potvrdzujúcim konečný zisk alebo stratu len s predchádzajúcim súhlasom. Súhlas vychádza buď z rozhodnutia ECB/2015/4 o podmienkach, za akých sú úverové inštitúcie oprávnené zahrnúť predbežné alebo koncoročné zisky do vlastného kapitálu Tier 1 (tzv. zastrešujúceho rozhodnutia), alebo z článku 26 ods. 2 nariadenia CRR.

Ak chce dohliadaný subjekt uplatniť rozhodnutie ECB/2015/4, musí ECB prostredníctvom príslušného formulára predložiť formálny list a poskytnúť informácie a dokumentáciu uvedené v prílohe rozhodnutia ECB/2015/4. Spoločný dohliadací tím príslušnú významnú inštitúciu informuje, či táto dokumentácia obsahuje informácie požadované podľa rozhodnutia ECB/2015/4, či sú splnené podmienky stanovené v rozhodnutí a či úverová inštitúcia môže predbežné alebo koncoročné zisky zahrnúť do svojho kapitálu CET1.

Ak podmienky na uplatnenie rozhodnutia ECB/2015/4 nie sú splnené, alebo ak inštitúcia predloží žiadosť k prípadu, na ktorý sa rozhodnutie nevzťahuje, spoločný dohliadací tím žiadosť o povolenie zahrnúť predbežné alebo koncoročné zisky do kapitálu CET1 posúdi individuálne buď v súlade so štandardným rozhodovacím procesom, alebo v súlade s delegovaným postupom.

Zníženie výšky nástrojov vlastných zdrojov

Na žiadosť dohliadaného subjektu môže ECB povoliť zníženie výšky vlastných zdrojov. Spoločný dohliadací tím sa najskôr uistí, že inštitúcia predložila všetky relevantné dokumenty, ktoré sú uvedené v delegovanom nariadení Komisie (EÚ) č. 241/2014. Spoločný dohliadací tím môže udeliť výnimku na predloženie častí týchto dokumentov, ak informácie potrebné na posúdenie žiadosti o povolenie už má

Nariadenie CRR, článok 26 ods. 2

Regulačné technické predpisy týkajúce sa požiadaviek na vlastné zdroje a oprávnené záväzky inštitúcií (EÚ/241/2014)

Rozhodnutie ECB o podmienkach, za akých sú úverové inštitúcie oprávnené zahrnúť predbežné alebo koncoročné zisky do vlastného kapitálu Tier 1 (ECB/2015/4)

Nariadenie CRR, články 77 a 78

Regulačné technické predpisy týkajúce sa požiadaviek na vlastné zdroje a oprávnené záväzky inštitúcií (EÚ/241/2014), články 27 až 32

k dispozícii. ECB k žiadosti o povolenie zníženia výšky vlastných zdrojov prijme kladné alebo záporné rozhodnutie a oznámi ho inštitúcii.

Dodatočné hodnotenie nástrojov dodatočného kapitálu Tier 1 a kapitálu Tier 2

Nariadenie CRR, odôvodnenie 75 a články 52 až 55, 63 a 65

Regulačné technické predpisy týkajúce sa požiadaviek na vlastné zdroje a oprávnené záväzky inštitúcií (EÚ/241/2014)

V nariadení CRR sa nestanovuje povinnosť predbežného schválenia nástrojov dodatočného kapitálu Tier 1 a Tier 2. Tým však nie sú dotknuté prípadné požiadavky týkajúce sa uznávania nástrojov dodatočného kapitálu Tier 1 a Tier 2 vyplývajúce z platných vnútroštátnych právnych predpisov.¹⁴ Ak sa podľa vnútroštátneho práva vyžaduje predbežné schválenie, ECB má právomoc ho danému dohliadanému subjektu udeliť. V ostatných prípadoch ECB uskutočňuje dodatočné hodnotenie nástrojov dodatočného kapitálu Tier 1 a Tier 2; podrobnejšie informácie sú vo [všeobecných zásadách hodnotenia kvalifikácie kapitálových nástrojov ako nástrojov dodatočného kapitálu Tier 1 a kapitálu Tier 2](#).¹⁵

4.8.2

Výnimky z kapitálových a likviditných požiadaviek

Nariadenie CRR, články 7 a 8

Nariadenie ECB o využívaní možností a právomocí dostupných v práve Únie (ECB/2016/4)

ECB je oprávnená udeliť výnimku z dodržiavania prudenciálnych požiadaviek stanovených v častiach dva až štyri a v častiach sedem, sedem A a osem nariadenia CRR (článok 7 ods. 1 a 3 nariadenia CRR). Za predpokladu splnenia regulačných podmienok je ECB takisto oprávnená udeliť v prípade inštitúcie a jej všetkých alebo niektorých dcérskych spoločností výnimku z požiadaviek na likviditu stanovených v šiestej časti nariadenia CRR a vykonávať nad nimi dohľad ako nad jednotlivou likviditnou podskupinou (článok 8 nariadenia CRR). Na žiadosť dohliadaného subjektu ECB prijme individuálne rozhodnutie dohľadu o udelení, resp. zamietnutí výnimky.

V súlade so všeobecnými zásadami ECB týkajúcimi sa možností a právomocí dostupných v práve Únie musí dohliadaný subjekt predložiť formálnu žiadosť o výnimku a všetku podpornú dokumentáciu. Spoločný dohliadací tím najskôr overí, či sa žiadosť o výnimku odvoláva na relevantné právne predpisy a či obsahuje všetky relevantné informácie a doklady podľa všeobecných zásad ECB. Po náležitom prijatí všetkých relevantných informácií spoločný dohliadací tím dohliadanému subjektu potvrdí kompletnosť predloženej dokumentácie. V prípade potreby sa môžu vyžadovať ďalšie informácie.

Spoločný dohliadací tím následne posúdi, či sú splnené príslušné kritériá stanovené v nariadení CRR a bližšie určené v (nezáväzných) všeobecných zásadách ECB. V zložitých prípadoch poskytujú podporu horizontálne a špecializované odborné

¹⁴ Od septembra 2023 sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov predbežné schválenie nástrojov dodatočného kapitálu Tier 1 a Tier 2 vyžaduje v prípade týchto krajín: Bulharsko, Chorvátsko, Luxembursko, Portugalsko a Slovinsko.

¹⁵ Vzhľadom na zmeny zavedené nariadením (EÚ) 2019/876 ECB aktualizovala formuláre dostupné vo všeobecných zásadách s cieľom zohľadniť nové kritériá akceptovateľnosti. Aktualizované formuláre sú súčasťou dokumentu [Zmeny príloh k všeobecným zásadám hodnotenia kvalifikácie kapitálových nástrojov ako nástrojov dodatočného kapitálu Tier 1 a kapitálu Tier 2](#).

funkcie ECB. V konečnom rozhodnutí môže byť schválenie výnimky podmienené dodatočnými podmienkami.

4.8.3 Finančná podpora v rámci skupiny

Smernica BRRD, články 19, 20 a 22

Návrh regulačných technických predpisov EBA upravujúcich podmienky pre finančnú podporu v rámci skupiny (EBA/RTS/2015/08)

Usmernenia EBA určujúce podmienky pre finančnú podporu v rámci skupiny (EBA/GL/2015/17)

Pred uzavretím navrhovanej dohody o finančnej podpore v rámci skupiny musí významná inštitúcia požiadať o povolenie ECB. ECB navrhovanú dohodu schváli alebo zamietne v závislosti od jej súladu s podmienkami stanovenými v smernici BRRD, ako je bližšie vymedzené v regulačných technických predpisoch a usmerneniach EBA.

Riadiaci orgán subjektu skupiny, ktorý zamýšľa poskytnúť finančnú pomoc na základe dohody o finančnej podpore v rámci skupiny, musí ECB a EBA pred poskytnutím podpory predložiť odôvodnené rozhodnutie a podrobnosti o navrhovanej finančnej podpore vrátane kópie príslušnej dohody. Spoločný dohliadač tímu posúdi súlad s vyššie uvedenými ustanoveniami. Posúdi najmä to, či je cieľom poskytnutia finančnej podpory zachovanie alebo obnovenie finančnej stability skupiny. Spoločný dohliadač tímu žiadosť postúpi príslušným orgánom jednotlivých dcérskych spoločností mimo SSM, ktoré majú byť zmluvnou stranou dohody, s cieľom dosiahnuť spoločné rozhodnutie. Spoločný dohliadač tímu zároveň informuje Jednotnú radu pre riešenie krízových situácií, ktorej postúpi schválené finančné dohody skupiny a ich prípadné zmeny, aby bolo možné posúdiť vplyv na možnosť riešenia krízovej situácie skupiny.

Následne sa prijme konečné rozhodnutie.

4.8.4 Monitorovanie presunu rizika v rámci sekuritizácií

Nariadenie CRR, články 244, 245 a 250

Smernica CRD, článok 98 ods. 3

Usmernenia EBA o presune významného kreditného rizika (EBA/GL/2014/05)

Usmernenia o implicitnej podpore sekuritizačných transakcií (EBA/GL/2016/08)

V nariadení CRR sa stanovujú podmienky, na základe ktorých sa uznáva presun významného rizika inštitúciou, ktorá je originátorom. V usmerneniach EBA o presune významného kreditného rizika sú uvedené ďalšie podrobnosti o postupe uznávania.

Originátori, ktorí iniciovali alebo zvažujú iniciovanie procesu štrukturalizácie sekuritizačnej transakcie, pri ktorej zamýšľajú buď:

- uznať presun významného rizika v súlade s článkami 244 ods. 2 alebo 245 ods. 2 nariadenia CRR, alebo
- požiadať o udelenie povolenia v súlade s článkami 244 ods. 3 alebo 245 ods. 3 nariadenia CRR,

svoje zámery oznámia ECB najneskôr tri mesiace pred očakávaným dňom uzavretia transakcie v súlade so [všeobecnými zásadami ECB týkajúcimi sa uznávania presunu významného kreditného rizika](#). Originátori by takisto najneskôr do 15 dní po dni uzavretia transakcie mali predložiť konečnú verziu dokumentácie.

Na základe dokumentácie poskytnutej inštitúciou spoločný dohliadač tímov posúdi transakciu a kreditné riziko, ktoré bolo presunuté na tretie strany. Spoločný dohliadač tímov môže inštitúciu požiadať aj o akékoľvek ďalšie informácie potrebné na posúdenie transakcie, napr. špecifické aspekty jednotlivých transakcií.

Keďže podmienky na presun významného rizika sa musia spĺňať priebežne počas celého trvania sekuritizačnej transakcie, ECB sekuritizačné transakcie, pre ktoré originátori žiadajú o uznanie presunu významného rizika pri určovaní kapitálových požiadaviek, tiež hodnotí priebežne. V prípadoch, keď originátori pri preukazovaní presunu významného rizika vychádzajú z kvantitatívnych testov stanovených v článku 244 ods. 2 alebo 245 ods. 2 nariadenia CRR, ECB prijíma individuálne rozhodnutie len vtedy, ak sekuritizácia nespĺňa podmienky na presun významného rizika a tento presun je zamietnutý.

Ak originátori požiadajú o povolenie podľa článku 244 ods. 3 alebo 245 ods. 3 nariadenia CRR, presun významného rizika bude uznaný až vtedy, keď ECB na tento účel prijme individuálne rozhodnutie.

V článku 250 ods. 1 nariadenia CRR sa stanovuje všeobecný zákaz poskytovania implicitnej podpory pre sekuritizácie vzťahujúci sa na originátorov, ktorí využili článok 247 ods. 1 a 2 nariadenia CRR alebo odpredali nástroje zo svojej obchodnej knihy, takže už nie sú povinní vyčleniť vlastné zdroje na krytie s nimi súvisiacich rizík, a ktorí nemôžu na účely zníženia potenciálnych alebo skutočných strát investorov poskytovať priamu ani nepriamu podporu sekuritizácii nad rámec svojich zmluvných povinností.

V usmerneniach EBA týkajúcich sa implicitnej podpory pre sekuritizačné transakcie sa uvádzajú podrobné informácie o transakciách, ktoré prekračujú rámec zmluvných povinností inštitúcie, ktorá je sponzorom alebo originátorom. V súlade so [všeobecnými zásadami ECB týkajúcimi sa informácií o transakciách nad rámec zmluvných povinností inštitúcie, ktorá je sponzorom alebo originátorom v zmysle článku 248 ods. 1 nariadenia \(EÚ\) č. 575/2013 musia významné inštitúcie takéto transakcie oznamovať ECB.](#)

Na základe informácií od významných inštitúcií:

- ak inštitúcia vyhlási, že sa poskytuje implicitná podpora, spoločný dohliadač tímov overí, či inštitúcia na sekuritizované expozície vyčlenila minimálne taký objem vlastných zdrojov, aký by musela vyčleniť, ak by sekuritizované neboli (článok 250 ods. 5 nariadenia CRR),
- ak inštitúcia vyhlási, že implicitná podpora sa neposkytuje, spoločný dohliadač tímov tento posudok inštitúcie overí a v prípade nesúhlasu pripraví návrh rozhodnutia dohľadu.

Ak inštitúcia poskytovala implicitnú podporu pri viac ako jednej príležitosti, ECB môže uložiť aj dodatočné opatrenia stanovené v článku 98 ods. 3 smernice CRD, ako napr. zákaz presunu významného rizika v budúcnosti.

4.8.5 Požiadavka týkajúca sa materskej spoločnosti v EÚ na medzistupni

Smernica CRD, článok 21b

Usmernenia k monitorovaniu prahovej hodnoty a ďalším procedurálnym aspektom týkajúcim sa zriadenia materskej spoločnosti v EÚ na medzistupni podľa článku 21b smernice 2013/36/EÚ (EBA/GL/2021/08)

Stanovisko Európskeho orgánu pre bankovníctvo k zriadeniu a sprevádzkovaniu materskej spoločnosti v EÚ na medzistupni podľa článku 21b smernice CRD (EBA/Op/2022/12)

ECB: najčastejšie otázky o materských spoločnostiach v EÚ na medzistupni

Článok 21b smernice 2013/36/EÚ od bánk a investičných spoločností v EÚ, ktoré sú dcérskymi spoločnosťami skupín z tretích krajín, vyžaduje zriadenie jednej materskej spoločnosti v EÚ na medzistupni. Táto požiadavka platí, ak má skupina z tretej krajiny v EÚ zriadené dve alebo viac inštitúcií (bánk alebo investičných spoločností), ktorých celková hodnota aktív dosahuje minimálne 40 mld. € vrátane aktív pobočiek skupiny z tretej krajiny v EÚ.

Vo väčšine prípadov sa realizácia požiadavky zriadenia materskej spoločnosti v EÚ na medzistupni spája s určitou formou reštrukturalizácie zo strany skupiny v tretej krajine, napr. zmenou hierarchie riadenia (ktorá si vyžaduje schválenie kvalifikovanej účasti) alebo založením nového materského subjektu. V prípade finančnej holdingovej spoločnosti posledná revízia smernice o kapitálových požiadavkách (CRD V) zavádza novú požiadavku schválenia (článok 21a smernice CRD). V prípade úverovej inštitúcie alebo investičnej spoločnosti platí príslušný postup udeľovania povolení stanovený v článku 8 alebo 8a smernice CRD V, resp. v článku 5 ods. 1 smernice 2014/65/EÚ. Bližšie informácie sa nachádzajú [na stránke bankového dohľadu ECB venovanej udeľovaniu povolení](#).

Podľa článku 21b ods. 2 smernice CRD môžu príslušné orgány povoliť zriadenie dvoch materských spoločností v EÚ na medzistupni, ak je podľa nich splnená niektorá z nasledujúcich dvoch podmienok:

- zriadenie jednej materskej spoločnosti v EÚ na medzistupni by bolo v rozpore s povinnou požiadavkou na oddelenie činností vyplývajúcou z pravidiel tretej krajiny alebo uloženou orgánmi dohľadu z tretej krajiny, v ktorej má konečný materský podnik zo skupiny z tretej krajiny svoje ústredie,
- zriadenie jednej materskej spoločnosti v EÚ na medzistupni by v porovnaní s dvomi materskými spoločnosťami v EÚ na medzistupni znížilo efektívnosť riešiteľnosti krízovej situácie podľa posúdenia, ktoré vykonal príslušný orgán pre riešenie krízových situácií materskej spoločnosti v EÚ na medzistupni.

Dohliadané subjekty by sa v prípade záujmu o udelenie tejto výnimky mali obrátiť na svoj orgán dohľadu.

4.8.6 Ostatné formálne žiadosti o povolenie a oznámenia

Nariadenie o SSM

Smernica CRD

Okrem vyššie uvedených formálnych žiadostí o povolenie a oznámení sa v nariadení CRR a smernici CRD stanovujú rôzne prípady, v ktorých si žiadosť alebo oznámenie od významnej inštitúcie vyžaduje rozhodnutie alebo reakciu ECB. Formálne žiadosti o povolenie a oznámenia navyše môžu byť stanovené vo vnútroštátnom práve. Ak patria do rozsahu pôsobnosti úloh ECB a podporujú funkciu dohľadu podľa práva EÚ, vyžadujú si rozhodnutie alebo reakciu ECB. Za priebeh celého procesu sú vo všeobecnosti zodpovedné spoločné dohľadacie tímy.

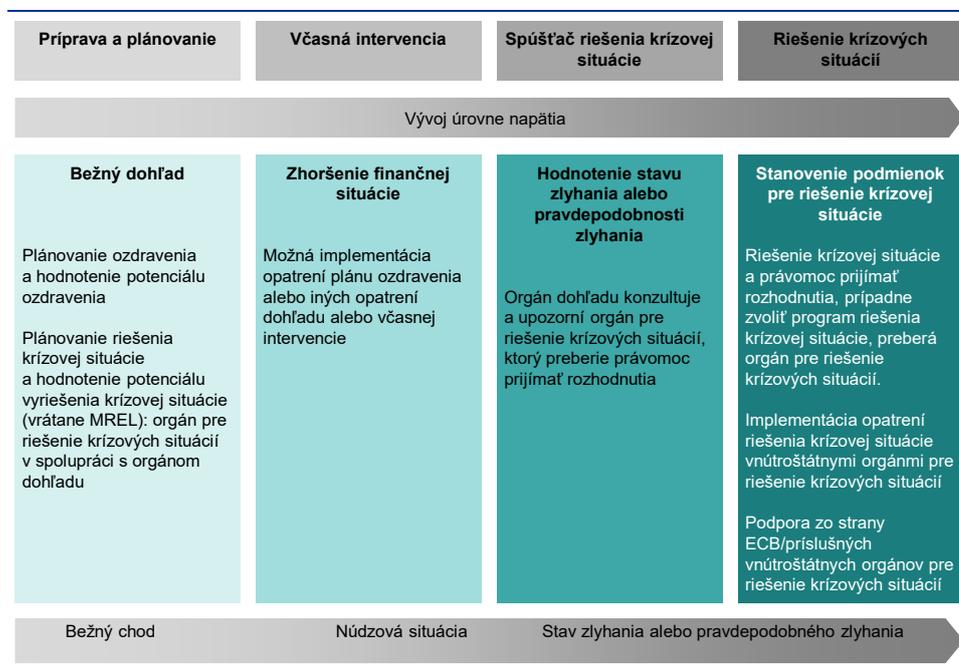
Na žiadosť významnej inštitúcie spoločný dohľadací tím posúdi, či sa žiadosť o povolenie odvoláva na relevantné právne predpisy a obsahuje všetky relevantné informácie a dokumenty. V prípade potreby sa od inštitúcie môžu vyžadovať ďalšie informácie. Spoločný dohľadací tím potom posúdi, či sú splnené príslušné kritériá stanovené v nariadení CRR, nariadení o SSM, nariadení o rámci SSM a/alebo vo vnútroštátnom práve. V zložitých prípadoch poskytujú podporu horizontálne a špecializované odborné funkcie ECB. V konečnom rozhodnutí môžu byť k schváleniu žiadosti o povolenie pripojené podmienky a/alebo povinnosti.

4.9 Prevencia a riadenie krízových situácií

Rámec ECB pre prevenciu a riadenie krízových situácií umožňuje iniciovať včasnú a účinnú reakciu a zabezpečuje primerané toky informácií pred, počas a po krízových obdobiach. Rámec navyše umožňuje primerané rozhodovanie v krízových situáciách a počas možného riešenia krízových situácií bankových skupín. Rámec riadenia krízových situácií zahŕňa viacero fáz v závislosti od konkrétnej situácie úverovej inštitúcie. Do rozsahu pôsobnosti rámca patrí zabezpečovanie riadnej pripravenosti na krízové situácie počas prebiehajúceho dohľadu až po účasť na rozhodnutiach o zlyhaní bánk. Úloha ECB v rámci krízového riadenia menej významných inštitúcií je opísaná v časti 5.4.

Diagram 16

Rámec prevencie a riadenia krízových situácií

4.9.1 Úlohy spoločných dohliadacích tímov

Spoločné dohliadacie tímy v úzkej spolupráci s odborom pre obchodné modely, kapitál a krízy zodpovedajú za pripravenosť na krízové situácie a ich riadenie počas jednotlivých fáz. Stupeň zapojenia odboru závisí od situácie významnej inštitúcie.

Krízový tím odboru v rámci tohto procesu poskytuje spoločným dohliadacím tímom odbornú podporu a poskytuje im svoje odborné znalosti, napríklad pokiaľ ide o postupy stanovené v príslušnom právnom rámci, skorú identifikáciu krízových situácií, hodnotenie a realizovateľnosť plánov ozdravenia a konzultácie na témy súvisiace s riešením krízovej situácie. V nasledujúcich častiach sú opísané rôzne fázy prevencie a riadenia krízových situácií.

4.9.2 Príprava ozdravenia a riešenia krízovej situácie

Plánovanie ozdravenia

Jednou z úloh ECB vykonávaných spoločnými dohliadacími tímami v rámci bežnej činnosti je zabezpečiť, aby významné inštitúcie vypracovali a aspoň raz ročne aktualizovali podrobné plány ozdravenia, ktoré obsahujú opatrenia na obnovenie finančnej pozície inštitúcie po výraznom zhoršení jej finančnej situácie. Spoločné dohliadacie tímy vykonávajú analýzu a hodnotenie plánov ozdravenia, pričom sa zameriavajú najmä na dôveryhodnosť a uskutočniteľnosť dostupných možností ozdravenia a na celkovú ozdravnú kapacitu. Ak ECB v súvislosti s plánovaním ozdravenia usúdi, že plán ozdravenia má podstatné nedostatky, má právo požadovať od dohliadaného subjektu, aby v krátkom čase, najviac do troch mesiacov, predložil revidovaný plán ozdravenia. Ak revidovaný plán ozdravenia tieto zistené významné nedostatky alebo prekážky neodstráni, ECB môže od inštitúcie vyžadovať, aby v ňom vykonala konkrétne zmeny. Ak sa takýmito zmenami plánu ozdravenia nedosiahne adekvátna náprava týchto nedostatkov alebo prekážok, ECB môže inštitúciu požiadať, aby určila potenciálne zmeny svojho obchodného modelu s cieľom zvýšiť svoju schopnosť dostať sa z krízovej situácie.

V rámci priebežného dohľadu spoločný dohliadací tím priebežne monitoruje finančnú situáciu dohliadaného subjektu, pričom sleduje prípadné zhoršenie ukazovateľov ozdravenia a zabezpečuje náležitú a včasnú aktiváciu eskalačných postupov v rámci prechodu z bežnej do krízovej situácie.

Odbor pre obchodné modely, kapitál a krízy poskytuje spoločnému dohliadaciemu tímu pri posudzovaní plánov ozdravenia a pri následných opatreniach odbornú podporu, napríklad vypracovaním usmernení týkajúcich sa horizontálnych tém a uskutočňovaním porovnávacích analýz.

Nariadenie o SSM, články 3 až 5, 9, 13, 16, 18 a 30

Smernica BRRD, články 5 až 9, 10 až 18, 27 až 30 a 32

Smernica CRD, články 74 a 104

Usmernenia EBA k spúšťacím faktorom pre využívanie opatrení včasnej intervencie (EBA/GL/2015/03)

Usmernenia EBA určujúce podmienky pre finančnú podporu v rámci skupiny (EBA/GL/2015/17)

Memorandum o porozumení medzi SRB a ECB v oblasti spolupráce a výmeny informácií

Konzultácie týkajúce sa riešenia krízových situácií

Návrhy plánov riešenia krízových situácií a hodnotenia riešiteľnosti vykonávané Jednotnou radou pre riešenie krízových situácií sa každoročne formálne konzultujú s ECB. Príslušné hodnotenia vykonávajú spoločné dohliadacie tímy s odbornou podporou odboru pre obchodné modely, kapitál a krízy. Medzi spoločnými dohliadacími tímami a Jednotnou radou pre riešenie krízových situácií tiež prebieha výmena relevantných informácií na účely hodnotenia plánov riešenia krízových situácií a riešiteľnosti krízových situácií v súlade s [memorandom o porozumení](#) medzi ECB a Jednotnou radou pre riešenie krízových situácií. Medzi ECB a Jednotnou radou pre riešenie krízových situácií zároveň prebieha neformálna interakcia, napríklad v kontexte kolégií pre riešenie krízových situácií, ktorých členom je aj ECB. Jednotná rada pre riešenie krízových situácií okrem toho konzultuje s ECB navrhované príspevky ex ante, ktoré majú významné inštitúcie odvádzať do jednotného fondu na riešenie krízových situácií. Akonáhle cieľová úroveň jednotného fondu na riešenie krízových situácií dosiahne aspoň 1 % sumy krytých vkladov všetkých úverových inštitúcií v zúčastnených členských štátoch, táto konzultácia sa nebude nevyhnutne uskutočňovať každý rok, ale len v prípade potreby výberu dodatočných príspevkov ex ante. ECB vo svojej odpovedi na oficiálnu konzultáciu vychádza z hodnotenia vykonaného spoločnými dohliadacími tímami.

4.9.3 Zistenie zhoršenia finančnej situácie

Zhoršenie finančnej situácie

V prípade zistenia zhoršenia finančnej situácie spoločný dohliadací tím určí primerané opatrenia dohľadu a zintenzívni činnosti dohľadu v danej inštitúcii (napr. uskutoční ďalšie konkrétne analýzy, nariadi kontroly na mieste, zvýši počet žiadostí o informácie a údaje atď.). Predovšetkým ak spoločný dohliadací tím zaznamená významné zhoršovanie finančnej situácie dohliadaného subjektu, či už v krátkom čase alebo postupne s jednoznačným trendom, dochádza k zintenzívneniu spolupráce a výmeny informácií medzi spoločným dohliadacím tímom a krízovým tímom. Prostredníctvom spoločného dohliadacieho tímu sú do procesu zapojené aj príslušné vnútroštátne orgány.

V súlade s platným právom a medziinštitucionálnymi dohodami, ako napr. memorandom o porozumení medzi ECB a Jednotnou radou pre riešenie krízových situácií, ECB o významnom zhoršení finančnej situácie príslušného dohliadaného subjektu/bankovej skupiny informujú Jednotnú radu pre riešenie krízových situácií. S Jednotnou radou pre riešenie krízových situácií a s vnútornými útvarmi riešenia krízových situácií následne v tejto súvislosti prebieha výmena názorov a informácií.

Na získanie minimálneho súboru informácií o likvidite, ktoré sú relevantné pri krízových situáciách, je možné použiť osobitný výkaz na monitorovanie likvidity.

Tento výkaz od septembra 2023 predkladajú dohliadané subjekty ECB každý týždeň. Okrem dohľadového výkazu na monitorovanie likvidity vypracovali ECB a Jednotná rada pre riešenie krízových situácií spoločný výkaz, ktorý bol u inštitúcií po prvýkrát otestovaný v októbri 2023. Spoločný výkaz má po úspešnom otestovaní nahradiť identický dohľadový výkaz na monitorovanie likvidity.

Potreba včasnej intervencie

[Smernica BRRD, článok 27](#)
[Nariadenie SRMR, články 13 a 20](#)
[Memorandum o porozumení medzi Jednotnou radou pre riešenie krízových situácií a ECB v oblasti spolupráce a výmeny informácií](#)

Ak spoločné dohliadacie tímy zaznamenajú pokračujúce zhoršovanie finančnej situácie, dochádza k naplneniu podmienok odôvodňujúcich včasnú intervenciu a teda k zváženiu opatrení včasnej intervencie, pričom sa zintenzívňuje spolupráca a výmena informácií medzi spoločným dohliadacím tímom a odborom pre obchodné modely, kapitál a krízy. V súlade s memorandumom o porozumení dochádza k eskalácii spolupráce s Jednotnou radou pre riešenie krízových situácií. Spoločný dohliadací tím, v úzkej spolupráci s odborom pre obchodné modely, kapitál a krízy, poskytne vnútornému tímu pre riešenie krízových situácií všetky dostupné informácie, ktoré vnútorný tím považuje za potrebné na aktualizáciu plánu riešenia krízovej situácie a prípravu možného riešenia krízovej situácie inštitúcie. V prípade dohliadaného subjektu, ktorý pôsobí aj v krajinách mimo členských štátov eurozóny alebo v tretích krajinách, sa zabezpečí interakcia s kolégiom orgánov dohľadu alebo podobné dohovory.

Dôvody vyhlásenia inštitúcie za „zlyhávajúcu alebo pravdepodobne zlyhávajúcu“

Ak spoločný dohliadací tím dospeje k záveru, že inštitúcia čelí vážnym ťažkostiam, alebo že existujú dôvody vyhlásiť ju za zlyhávajúcu alebo pravdepodobne zlyhávajúcu, spolu s odborom pre obchodné modely, kapitál a krízy navrhne zriadenie tímu krízového riadenia pre konkrétnu inštitúciu, ktorý slúži ako koordinačné a rozhodovacie fórum. Tím krízového riadenia zvoláva predsedu a podpredsedu Rady pre dohľad ECB. Ak je podľa ECB potrebné konštatovať, že inštitúcia zlyháva alebo pravdepodobne zlyhá, vopred konzultuje aj s Jednotnou radou pre riešenie krízových situácií.

Prostredníctvom interakcií s kolégiom orgánov dohľadu alebo podobných dohovorov sa zabezpečí koordinácia s hosťiteľskými orgánmi. Konštatovanie zlyhania alebo pravdepodobného zlyhania dohliadaného subjektu sa oznámi Jednotnej rade pre riešenie krízových situácií a bez zbytočného odkladu a v súlade s právnym rámcom aj relevantným hosťiteľským príslušným orgánom a orgánom pre riešenie krízových situácií, príslušným ministerstvám, centrálnym bankám a systémom ochrany vkladov.

Zriadi sa monitorovacia skupina na vysokej úrovni na monitorovanie a identifikovanie možných ťažkostí v oblasti likvidity a solventnosti, ktoré by v kontexte systémovej krízy mohli naraz vzniknúť vo viacerých významných a menej významných inštitúciách.

Riešenie krízových situácií

Hlavnými rozhodovacími subjektmi v prípadoch riešenia krízovej situácie sú orgány pre riešenie krízových situácií, t. j. Jednotná rada pre riešenie krízových situácií a vnútroštátne orgány pre riešenie krízových situácií. ECB, t. j. spoločné dohliadacie tímy a odbor pre obchodné modely, kapitál a krízy, v tejto súvislosti plní prevažne poradnú funkciu. V nadväznosti na konštatovanie, že inštitúcia zlyhá alebo pravdepodobne zlyhá, odbor pre obchodné modely, kapitál a krízy koordinuje v rámci európskeho bankového dohľadu poskytovanie poradenstva Jednotnej rade pre riešenie krízových situácií/vnútroštátnym orgánom pre riešenie krízových situácií vo fáze riešenia krízovej situácie, ako aj prijímanie potrebných následných opatrení, napr. v prípade potreby schválenia preklenovacej inštitúcie a odňatia povolenia zvyškovej inštitúcie. Spoločný dohliadací tím môže poskytovať ďalšie poradenstvo týkajúce sa možných vplyvov jednotlivých možností riešenia krízovej situácie na obchodný model. Všetku komunikáciu s Jednotnou radou pre riešenie krízových situácií a s vnútroštátnymi orgánmi pre riešenie krízových situácií koordinuje odbor pre obchodné modely, kapitál a krízy.

4.10 Opatrenia, donucovacie opatrenia a sankcie dohľadu

Nariadenie o rámci SSM, článok 124

Na účely plnenia úloh, ktorými bola poverená nariadením o SSM, má ECB k dispozícii široké spektrum nástrojov dohľadu na riešenie relevantných otázok identifikovaných v rámci dohľadu nad dohliadanými subjektmi. V rámci tohto súboru nástrojov dohľadu sa môže ECB na riešenie týchto otázok rozhodnúť pre jedno alebo viacero z nasledujúcich opatrení:

1. prijať opatrenia dohľadu,
2. priamo uložiť donucovacie opatrenia alebo požiadať príslušné vnútroštátne orgány, aby uplatnili ich vnútroštátne donucovacie právomoci,
3. uložiť administratívne sankcie alebo požiadať, aby príslušné vnútroštátne orgány začali sankčné konania.

Všetky tieto opatrenia, ktoré majú odlišné ciele, sú zlučiteľné a môžu sa využívať súbežne alebo sekvenčne v závislosti od okolností prípadu.

4.10.1 Opatrenia dohľadu

Nariadenie o SSM, články 9 ods. 1 a 16

Smernica CRD, článok 64

Bez toho, aby boli dotknuté iné právomoci, ktorými bola ECB poverená, má ECB právomoc vyžadovať od významných inštitúcií, finančných holdingových spoločností alebo zmiešaných finančných holdingových spoločností v zúčastnených členských štátoch a významných pobočiek inštitúcií z nezúčastnených členských štátov, aby už v skorom štádiu prijali potrebné opatrenia, ak i) došlo k nesplneniu prudenciálnych požiadaviek, ii) ECB má dôkaz o tom, že k takémuto porušeniu dôjde v priebehu najbližších 12 mesiacov, alebo iii) systémy, stratégie, správa a riadenie, kultúra,

postupy a mechanizmy, ktoré uplatňuje inštitúcia, ako aj jej vlastné zdroje a likvidita nezabezpečujú náležité riadenie a krytie jej rizík.

Nariadenie o SSM na tento účel uvádza ilustračný zoznam možných opatrení dohľadu, ktoré ECB môže prijať. ECB môže prijať aj iné opatrenia využitím právomocí, ktoré má k dispozícii na základe vnútroštátnych právnych predpisov a iných priamo uplatniteľných právnych predpisov EÚ, najmä nariadení EÚ.

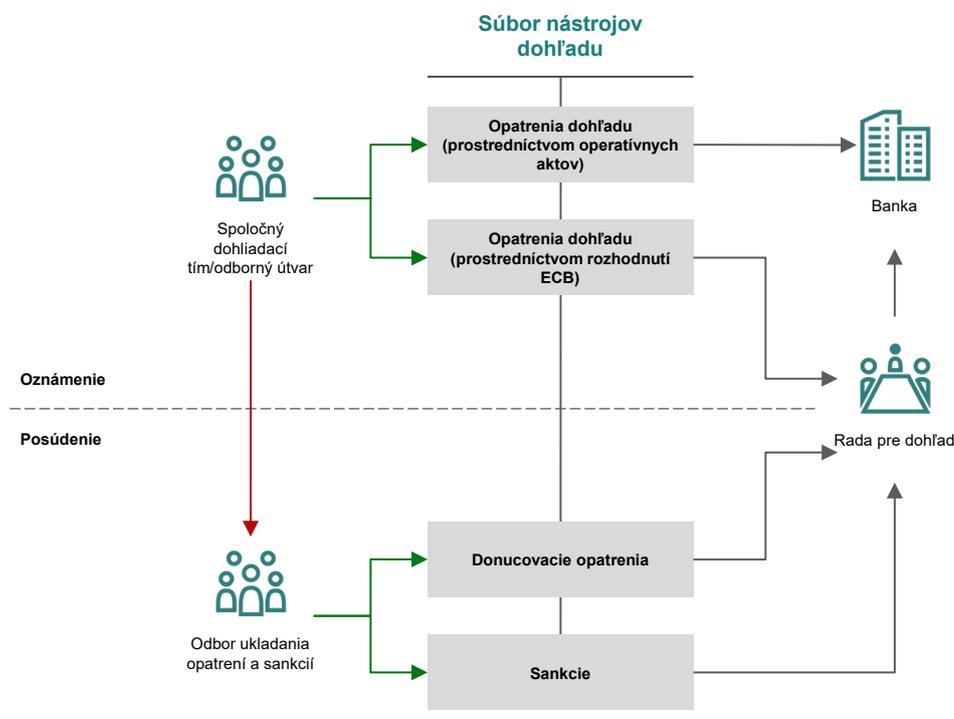
Cieľom opatrení dohľadu je zabezpečiť, aby dohliadané subjekty včas prijali potrebné opatrenia na riešenie prípadov nedodržavania alebo rizika nedodržania prudenciálnych požiadaviek. Tieto opatrenia môžu mať podobu rozhodnutí ECB (prijatých Radou pre dohľad/Radou guvernérov na návrh príslušných odborných útvarov ECB) alebo operatívnych aktov (prijatých príslušnými odbornými útvarmi ECB mimo formálneho rozhodovacieho procesu). Spoločné dohliadacie tímy, ktoré vykonávajú priamy dohľad nad svojimi inštitúciami, a/alebo odborné útvary ECB zodpovedné za konkrétne postupy dohľadu určujú a posudzujú možné opatrenia dohľadu, ktoré je potrebné prijať. V tomto procese zohľadňujú ich účinnosť (t. j. stupeň informovanosti, schopnosti a spoľahlivosti riadiacich orgánov a iných príslušných zamestnancov) a primeranosť a navrhujú najvhodnejšie opatrenia na zaistenie bezpečnosti a zdravia dohliadaného subjektu v primeranom časovom rámci. Prostredníctvom opatrení dohľadu môže napríklad ECB od dohliadaných subjektov vyžadovať, aby disponovali dodatočnými vlastnými zdrojmi, aby predložili plán na obnovenie súladu s požiadavkami dohľadu, aby posilnili svoje mechanizmy, postupy a stratégie riadenia, aby uplatňovali špecifické pravidlá tvorby opravných položiek alebo zaobchádzania s aktívami v zmysle požiadaviek na vlastné zdroje, aby obmedzili variabilné odmeňovanie, aby použili svoje čisté zisky na navýšenie vlastných zdrojov, aby obmedzili alebo zakázali rozdeľovanie výnosov akcionárom alebo držiteľom nástrojov dodatočného kapitálu Tier 1, aby obmedzili obchodnú činnosť, operácie alebo sieť inštitúcií a aby zastavili činnosti, ktoré predstavujú nadmerné riziko pre celkové zdravie inštitúcie. Spoločné dohliadacie tímy a/alebo iné odborné útvary ECB zároveň vyberajú nástroje realizácie príslušných opatrení dohľadu (t. j. operatívneho aktu alebo formálneho rozhodnutia ECB).

Ak dohliadané subjekty neprijmú nevyhnutné opatrenia včas a situácia vedúca k intervencii orgánu dohľadu pretrváva, budú prijaté ďalšie opatrenia dohľadu.

V prípadoch, keď skutkový stav odôvodňuje aj uplatnenie donucovacích a/alebo sankčných právomocí, môžu príslušné procesy prebiehať paralelne.

Diagram 17

Rozdelenie úloh medzi odborom ukladania opatrení a sankcií a spoločnými dohliadacími tímami

4.10.2 Donucovacie opatrenia

Nariadenie o SSM, článok 9

Nariadenie o rámci SSM, články 25 až 35 a 129

Nariadenie Rady týkajúce sa právomocí Európskej centrálnej banky ukladať sankcie (EC/2532/98)

Účelom donucovacích opatrení je prinútiť dohliadané subjekty, aby dodržiavali prudenciálne požiadavky stanovené v nariadeniach, vo vnútroštátnych právnych predpisoch, ktorými sa vykonávajú smernice EÚ, a v rozhodnutiach. V prípadoch, keď sú rozhodnutia dohľadu určené priamo jednotlivcom, môžu byť príslušné donucovacie opatrenia uložené aj týmto konkrétnym jednotlivcom.

4.10.3 Donucovacie opatrenia, ktorá má ECB priamo k dispozícii

Periodické sankčné platby

Z donucovacích opatrení má ECB priamo k dispozícii periodické sankčné platby. Cieľom periodických sankčných platieb nie je dohliadaný subjekt trestať. Uplatňujú sa vtedy, ak k porušovaniu rozhodnutia alebo nariadenia ECB naďalej dochádza, s cieľom prinútiť dohliadaný subjekt danú povinnosť splniť.

Periodické sankčné platby sa popri významných inštitúciách môžu ukladať i menej významným inštitúciám, ak príslušné rozhodnutie alebo nariadenie ECB ukladá

povinnosti voči ECB menej významným inštitúciám. Opatrenia musia byť účinné a primerané. Celková suma, ktorú môže byť dohliadaný subjekt povinný zaplatiť ako periodickú sankčnú platbu, vychádza z počtu dní, ktoré uplynú až do zabezpečenia plného súladu s daným rozhodnutím alebo nariadením ECB. Periodické sankčné platby sa môžu ukladať počas obdobia maximálne šesť mesiacov od dátumu uvedeného v príslušnom rozhodnutí alebo nariadení. Horná hranica periodických sankčných platieb je 5 % priemerného denného obratu dotknutého dohliadaného subjektu za každý deň porušovania.

Zverejnenie

Informácie o periodických sankčných platbách, ktoré uložila ECB, sa zverejňujú na internetovej stránke bankového dohľadu ECB. Tieto informácie však môžu byť anonymizované alebo oznámené s časovým odstupom, i) ak by ich zverejnenie ohrozilo stabilitu finančných trhov alebo prebiehajúce trestné vyšetrovanie, alebo ii) ak by ich zverejnenie spôsobilo dotknutému subjektu neprimeranú škodu, pokiaľ ju možno určiť.

Iné nástroje, ktoré má ECB priamo k dispozícii

Na základe platného právneho rámca má ECB – výlučne na účely plnenia svojich úloh – všetky právomoci a povinnosti, ktoré majú príslušné vnútroštátne orgány podľa príslušného práva EÚ. Najmä v prípade pokračujúceho porušovania príslušných právnych predpisov EÚ môže ECB priamo prijímať opatrenia, ktoré sú k dispozícii príslušným vnútroštátnym orgánom na základe príslušného práva EÚ a ktoré sa v rámci vnútroštátnej legislatívy, ktorou sa vykonávajú príslušné smernice EÚ, považujú za donucovacie opatrenia. Jedným z hlavných zdrojov donucovacích opatrení v príslušnom práve EÚ je smernica CRD. V závislosti od vnútroštátneho vykonávania smernice CRD je do tejto kategórie možné zaradiť napríklad príkazy na zastavenie činnosti.

Donucovacie opatrenia, ktoré má ECB k dispozícii nepriamo

V rozsahu nevyhnutnom na plnenie jej úloh môže ECB takisto príslušným vnútroštátnym orgánom nariadiť, aby využili svoje donucovacie právomoci podľa vnútroštátnych právnych predpisov iných ako sú právne predpisy, ktorými sa implementujú príslušné nariadenia EÚ, a to v súlade s podmienkami stanovenými vo vnútroštátnom práve, ak ECB takýmito právomocami na základe nariadenia o SSM sama nedisponuje.

4.10.4 Sankcie

Nariadenie o SSM, články 9 a 18

Nariadenie o rámci SSM, články 120 až 137

Nariadenie Rady týkajúce sa právomocí Európskej centrálnej banky ukladať sankcie (EC/2532/98)

Cieľom sankcií je potrestať dohliadané subjekty za neplnenie prudenciálnych požiadaviek a odradiť dohliadaný subjekt, členov jeho riadiacich orgánov a celý bankový systém od neplnenia požiadaviek v budúcnosti. Sankčné konania je možné iniciovať nielen v prípade prebiehajúceho neplnenia požiadaviek, ale aj po jeho ukončení, za predpokladu, že neuplynula premlčacia lehota na vymáhanie sankcií. ECB je oprávnená ukladať administratívne sankcie na základe článku 18 nariadenia o SSM.

Rozdelenie sankčných právomocí medzi ECB a príslušné vnútroštátne orgány

ECB môže ukladať peňažné sankcie významným inštitúciám, ktoré porušujú priamo uplatniteľné právo EÚ vrátane rozhodnutí alebo nariadení ECB. ECB takisto môže ukladať sankcie menej významným inštitúciám za porušovanie nariadení alebo rozhodnutí ECB, z ktorých týmto subjektom vyplývajú určité povinnosti voči ECB.

Pokiaľ ide o významné inštitúcie, v prípade porušenia vnútroštátneho práva, ktorým sa vykonávajú smernice EÚ, porušenia zo strany fyzických osôb alebo v prípade uloženia nepeňažnej sankcie môže ECB o začatie sankčného konania požiadať príslušný vnútroštátny orgán. Príslušné vnútroštátne orgány tieto konania vedú a o výsledných sankciách rozhodujú v súlade s platným vnútroštátnym právom.

Nezávislý vyšetrovací útvar

S cieľom zabezpečiť dodržiavanie prudenciálnych pravidiel a súvisiacich rozhodnutí ECB zriadila nezávislý vyšetrovací útvar, ktorého úlohy patria do pôsobnosti odboru ukladania opatrení a sankcií.

Tento útvar je zodpovedný za vyšetrovanie údajných porušení priamo uplatniteľných právnych predpisov EÚ vrátane rozhodnutí alebo nariadení ECB týkajúcich sa dohľadu, zo strany významných inštitúcií.

Zodpovednosťou vyšetrovacieho útvaru je viesť vyšetrovania, udeľovať významným inštitúciám právo na vypočutie a v prípadoch, keď považuje za potrebné uložiť administratívnu sankciu, vypracovať kompletný návrh rozhodnutia pre Radu pre dohľad.

V prípade potreby uvalenia sankcií na národnej úrovni (t. j. v prípade porušení vnútroštátnych právnych predpisov, ktorými sa vykonávajú smernice EÚ, porušení zo strany fyzických osôb alebo nepeňažných sankcií) vyšetrovací útvar vypracuje kompletný návrh rozhodnutia ECB, ktorým príslušný vnútroštátny orgán vyzýva na začatie konania.

Vyšetrovanie

Ak sa vyšetrovací útvar dozvie o podozrení z porušenia predpisov, je oprávnený iniciovať vyšetrovanie. Na tento účel môže vykonávať právomoci ECB stanovené v nariadení o SSM, napr. požadovať dokumenty, preverovať účtovné knihy a záznamy, požadovať vysvetlenia, ako aj uskutočňovať rozhovory a kontroly na mieste. Vyšetrovací útvar môže takisto formou pokynov od príslušných vnútroštátnych orgánov vyžadovať, aby uplatnili svoje vyšetrovacie právomoci na základe vnútroštátneho práva.

Na základe dostupných dôkazov vyšetrovací útvar posúdi opodstatnenosť dôvodného podozrenia z porušovania predpisov. Ak dospeje k záveru, že k porušeniu nedošlo, alebo ak dôkazy nie sú presvedčivé, prípad uzavrie.

Vypočutia

Po skončení vyšetrovania môže vyšetrovací útvar začať sankčné konanie podaním oznámenia o námietkach dotknutému dohliadanému subjektu. Dohliadaný subjekt má príležitosť vyjadriť sa ku skutočnostiam, námietkam vyšetrovacieho útvaru a výške navrhovanej pokuty. Vyšetrovací útvar môže dohliadaný subjekt vyzvať na ústne vypočutie.

Sankcie ECB

ECB môže ukladať peňažné sankcie do výšky dvojnásobku ziskov/strát, ktoré bolo vďaka porušeniu možné dosiahnuť/odvrátiť, alebo do výšky 10 % celkového ročného obratu dohliadaného subjektu v predchádzajúcom hospodárskom roku.

Pri rozhodovaní o výške sankcie sa ECB riadi [všeobecnými zásadami určovania správnych peňažných sankcií](#). Uložené sankcie musia byť účinné, primerané a odradzujúce.

Zverejnenie

Informácie o administratívnych sankciách, ktoré uložila ECB, sa zverejňujú na internetovej stránke bankového dohľadu ECB. Tieto informácie však môžu byť anonymizované alebo oznámené s časovým odstupom, i) ak by ich zverejnenie ohrozilo stabilitu finančných trhov alebo prebiehajúce trestné vyšetrovanie, a ii) ak by ich zverejnenie spôsobilo dotknutému subjektu neprimeranú škodu, pokiaľ ju možno určiť.

4.10.5 Mechanizmus oznamovania porušení predpisov

Nariadenie o SSM, článok 23

Nariadenie o rámci SSM, články 36 až 38

ECB zaviedla mechanizmus na oznamovanie porušovania predpisov (tzv. „whistleblowing“), ktorý umožňuje každému, kto má v dobrej viere dôvodné podozrenie, že dohliadaný subjekt alebo príslušný orgán porušil príslušné právne predpisy EÚ, aby ho oznámil ECB. Všetky oznámenia sú dôverné. To znamená, že všetky osobné údaje oznamujúcej osoby i osoby údajne zodpovednej za porušenie predpisov sú náležite chránené v súlade s platnými štandardmi dôvernosti a ochrany osobných údajov stanovenými v nariadení (ES) č. 45/2001. Totožnosť osoby, ktorá podala dôverné oznámenie, sa neodhaľuje bez jej predchádzajúceho výslovného súhlasu, pokiaľ sa jej odhalenie nevyžaduje súdnym príkazom v rámci ďalšieho vyšetrovania alebo následných súdnych konaní.

Podanie oznámenia o porušení predpisov

V rámci európskeho bankového dohľadu je oznámenie možné podať rôznymi spôsobmi.

1. Na internetovej stránke bankového dohľadu ECB je oznámenie možné podať prostredníctvom [online formulára](#), ktorý sa postupuje priamo odboru pre ukladanie opatrení a sankcií. Okrem tohto vyhradeného spôsobu sa údajné porušenia dajú ECB oznámiť aj inými prostriedkami (napr. písomne).
2. Mechanizmy na oznamovanie údajných porušení majú zavedené i príslušné vnútroštátne orgány.

ECB je zodpovedná za oznámenia týkajúce sa významných inštitúcií, pokiaľ ide o údajné porušenia relevantných právnych predpisov EÚ alebo vnútroštátnych právnych predpisov, ktorými sa vykonávajú smernice EÚ týkajúce úloh ECB v oblasti dohľadu. ECB je takisto zodpovedná za oznámenia týkajúce sa menej významných inštitúcií, pokiaľ ide o údajné porušenia nariadení alebo rozhodnutí ECB, z ktorých týmto inštitúciám vyplývajú povinnosti voči ECB.

Za oznámenia týkajúce sa údajných porušení predpisov zo strany menej významných inštitúcií, s výnimkou porušení nariadení alebo rozhodnutí ECB, z ktorých týmto inštitúciám vyplývajú povinnosti voči ECB, nesú zodpovednosť príslušné vnútroštátne orgány.

ECB a príslušné vnútroštátne orgány si prijaté oznámenia vzájomne postupujú podľa príslušných kompetencií. Pri takomto postúpení sa totožnosť osoby, ktorá oznámenie podala, neuvádza bez jej výslovného súhlasu. ECB a príslušné vnútroštátne orgány si okrem toho vymieňajú informácie o výsledkoch spracovania oznámení, ktoré boli postúpené príslušným vnútroštátnym orgánom alebo od týchto orgánov prijaté.

Preverenie oznámenia o porušení predpisov a následné opatrenia

Odbor pre ukladanie opatrení a sankcií preveruje oznámenia, ktoré patria do kompetencie ECB, a v relevantných prípadoch informácie uvedené v oznámeniach postupuje príslušným spoločným dohliadacím tímom alebo iným príslušným odborným útvarom ECB na ďalšie spracovanie. Oznámenia o porušení predpisov patria do pôsobnosti ECB, a preto ich ECB posudzuje, i) ak sa týkajú príslušného vnútroštátneho orgánu, ECB alebo dohliadaného subjektu a ii) ak uvádzajú údajné porušenie relevantných právnych predpisov EÚ alebo vnútroštátnych právnych predpisov, ktorými sa vykonávajú smernice EÚ.

4.10.6 Trestné činy

Nariadenie o rámci SSM, článok 136

Rozhodnutie ECB o sprístupňovaní dôverných informácií v súvislosti s vyšetrovaním trestných činov (ECB/2016/19)

Ak má ECB pri vykonávaní svojich úloh na základe nariadenia o SSM dôvodné podozrenie, že mohol byť spáchaný trestný čin, je povinná požiadať príslušný vnútroštátny orgán, aby záležitosť postúpil príslušným orgánom na vyšetrovanie a prípadné trestné stíhanie.

4.11 Hodnotenie akceptovateľnosti schém inštitucionálneho zabezpečenia a ich monitorovanie

Nariadenie o SSM, článok 6 ods. 1 a článok 6 ods. 5 písm. c)

Nariadenie CRR, článok 113 ods. 7

Usmernenie ECB, ktorým sa ustanovujú zásady pre koordináciu hodnotenia a monitorovanie schém inštitucionálneho zabezpečenia zahŕňajúcich významné a menej významné inštitúcie (ECB/2016/37)

Všeobecné zásady ECB týkajúce sa postupu akceptácie systémov inštitucionálneho zabezpečenia (IPS) na prudenciálne účely

Schéma inštitucionálneho zabezpečenia (institutional protection scheme – IPS) je v nariadení CRR vymedzená ako zmluvný alebo zákonný systém ručenia, ktorý chráni zúčastnené inštitúcie a predovšetkým im v prípade potreby zabezpečuje likviditu a platobnú schopnosť potrebnú na odvrátenie úpadku. Príslušné orgány môžu v súlade s podmienkami stanovenými v nariadení CRR členským inštitúciám IPS udeliť výnimku z dodržiavania niektorých prudenciálnych požiadaviek alebo im umožniť určité odchýlky, a to v súlade s ustanoveniami **všeobecných zásad ECB týkajúcich sa postupu akceptácie systémov inštitucionálneho zabezpečenia na prudenciálne účely**. Nariadenie CRR stanovuje, že príslušný orgán môže úverovým inštitúciám udeliť povolenie uplatniť rizikovú váhu 0 % na expozície voči ostatným zmluvným stranám, ktoré sú členmi tej istej schémy IPS, s výnimkou expozícií vedúcich k vzniku položiek vlastného kapitálu Tier 1, dodatočného kapitálu Tier 1 a kapitálu Tier 2. Ide o zásadné ustanovenie týkajúce sa akceptovateľnosti schémy IPS na prudenciálne účely. Spoločné kritériá posudzovania akceptovateľnosti schém IPS sú bližšie opísané v uvedených všeobecných zásadách ECB.

V niektorých prípadoch sú významné aj menej významné inštitúcie pod bankovým dohľadom ECB a príslušných vnútroštátnych orgánov členmi tej istej schémy IPS. V prípade žiadosti novej schémy IPS pozostávajúcej z významných i menej významných inštitúcií musia ECB a príslušný vnútroštátny orgán spoločne posúdiť jej nárok na preferenčné zaobchádzanie v zmysle nariadenia CRR, ako aj to, či príslušný orgán môže udeliť súvisiace povolenia a výnimky jednotlivým členom IPS. ECB a príslušný vnútroštátny orgán zodpovedný za priamy dohľad nad členskými inštitúciami IPS by mali svoje monitorovacie činnosti koordinovať, aby v rámci celého

európskeho bankového dohľadu a medzi príslušnými dohliadanými subjektmi zabezpečili jednotné uplatňovanie kritérií posudzovania akceptovateľnosti a s tým súvisiace udeľovanie výnimiek. Tento postup je podrobnejšie stanovený v uvedených všeobecných zásadách ECB.

5 Dohľad nad menej významnými inštitúciami

Na základe nariadenia o SSM je ECB zodpovedná za účinné a konzistentné uplatňovanie jednotného súboru pravidiel a politiky Európskej únie týkajúcej sa prudenciálneho dohľadu nad všetkými inštitúciami vo všetkých dotknutých členských štátoch.

Nariadenie o rámci SSM stanovuje platné praktické postupy a rámec spolupráce v rámci jednotného mechanizmu dohľadu zriadeného nariadením o SSM tým, že špecifikuje rozdelenie zodpovedností za dohľad nad inštitúciami medzi ECB a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi.

ECB bola zverená zodpovednosť za priamy dohľad nad významnými inštitúciami. Príslušné vnútroštátne orgány naďalej nesú plnú zodpovednosť za priamy dohľad nad menej významnými inštitúciami v úzkej spolupráci s ECB, ktorá zodpovedá za kontrolu dohľadu.

V rámci kontroly dohľadu ECB zabezpečuje, aby činnosti dohľadu vykonávané príslušnými vnútroštátnymi orgánmi spĺňali vysoké štandardy dohľadu a zabezpečovali rovnaké podmienky. ECB sa pri plnení tejto úlohy riadi zásadou primeranosti. Rozsah kontrolných činností tak zodpovedá rizikovému profilu jednotlivých menej významných inštitúcií a možnému vplyvu na finančnú stabilitu.

5.1 Činnosti kontroly dohľadu

[Nariadenie o SSM, článok 6](#)

[Nariadenie o rámci SSM, časť VII](#)

[Nariadenie o rámci SSM, články 19 až 21, 31 ods. 1, 43 ods. 4, 52, 99 až 100, 103 a 135](#)

[Nariadenie o SSM, články 30 ods. 2, 30 ods. 7 a 34 ods. 1](#)

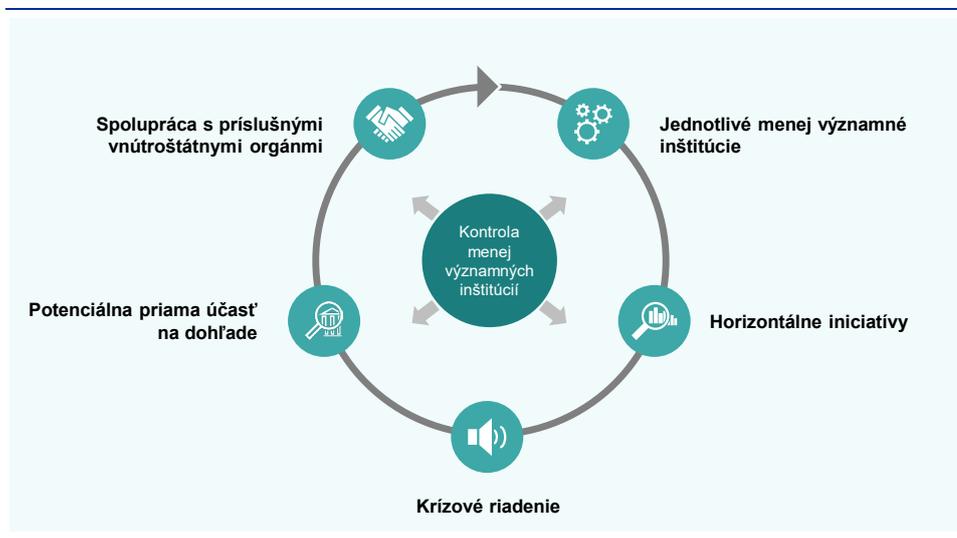
V záujme zaručenia vysokého štandardu dohľadu v rámci celého SSM má ECB pri výkone svojej kontrolnej funkcie k dispozícii široký súbor nástrojov, ktorý zahŕňa:

1. priebežnú spoluprácu a pravidelnú interakciu medzi ECB a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi na technickej a riadiacej úrovni (ďalšie informácie v časti 5.1.1),
2. kontrolu jednotlivých menej významných inštitúcií a skupín/sektorov menej významných inštitúcií (ďalšie informácie v časti 5.1.2),
3. analýzu relevantných tém dohľadu v jednotlivých jurisdikciách (ďalšie informácie v časti 5.1.3).

Činnosti kontroly dohľadu majú v konečnom dôsledku podporovať konzistentné uplatňovanie vysokých štandardov dohľadu v súlade s cieľmi stanovenými v nariadení o SSM.

Diagram 18

Činnosti vykonávané generálnym riaditeľstvom pre špecializované inštitúcie a menej významné inštitúcie v rámci kontroly menej významných inštitúcií

5.1.1 Spolupráca s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi

Otvorená a priebežná spolupráca medzi ECB a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi má zásadný význam z hľadiska účinného a efektívneho dohľadu nad menej významnými inštitúciami.

Kľúčovým prvkom kontroly nad menej významnými inštitúciami je pravidelná interakcia medzi ECB a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, ktorá môže prebiehať v rôznych formátoch a frekvenciách a podľa konkrétnych potrieb. Najčastejšími formami interakcie medzi ECB a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi sú technické rokovania a rokovania stredného manažmentu, či už online alebo na mieste. Pravidelne sa organizujú aj workshopy a konferencie na úrovni vyššieho manažmentu. V oboch prípadoch môže ísť o multilaterálne stretnutia, t. j. za účasti všetkých príslušných vnútroštátnych orgánov. Príkladom sú multilaterálne stretnutia predstaviteľov vyššieho manažmentu ECB a všetkých príslušných vnútroštátnych orgánov, ktorých predmetom sú relevantné témy dohľadu týkajúce sa menej významných inštitúcií.

Na podporu spolupráce a výmeny informácií medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a ECB môžu v rámci vzájomnej spolupráce prebiehať spoločné činnosti dohľadu a výmeny zamestnancov. Účinná a efektívna výmena informácií a údajov o činnosti dohľadu príslušných vnútroštátnych orgánov vo vzťahu k menej významným inštitúciami navyše umožňuje ECB zber a výmenu osvedčených postupov.

5.1.2 Kontrola dohľadu nad individuálnymi inštitúciami a zásada primeranosti

Nariadenie o SSM, články 6, 12 ods. 1 a 31 ods. 2

Nariadenie o rámci SSM, články 96 až 98

Usmernenie ECB, ktorým sa ustanovujú zásady pre koordináciu hodnotenia a monitorovanie schém inštitucionálneho zabezpečenia zahŕňajúcich významné a menej významné inštitúcie (ECB/2016/37)

Usmernenie ECB o postupe akceptácie schém inštitucionálneho zabezpečenia (ECB/2016/38)

Bez toho, aby bola dotknutá zodpovednosť príslušných vnútroštátnych orgánov za priamy dohľad nad menej významnými inštitúciami, sa ECB zapája do viacerých činností s cieľom analyzovať situáciu jednotlivých menej významných inštitúcií. V rámci týchto činností sa vo veľkej miere využívajú konkrétne navrhnuté nástroje a nástroje vychádzajúce zo špecifických údajov, ako aj priebežný dialóg s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi. Typickým príkladom oficiálnej komunikácie medzi ECB a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v súvislosti s menej významnými inštitúciami sú oznámenia príslušných vnútroštátnych orgánov. Ide o písomné dokumenty alebo formuláre, ktoré príslušné vnútroštátne orgány predkladajú ECB. Prijaté oznámenia príslušných vnútroštátnych orgánov ECB vyhodnocuje (bližšie informácie v boxe 2) a vydáva k nim svoje stanoviská v súlade s nariadením o SSM a nariadením o rámci SSM. Tieto stanoviská vyjadrujú pohľad ECB na to, ako by príslušný vnútroštátny orgán mohol alebo mal riešiť konkrétne prípady.

Činnosti kontroly dohľadu sa riadia zásadou primeranosti, čo znamená, že k jednotlivým menej významným inštitúciami sa pristupuje primerane k ich prioritě podľa ich rizikového profilu a ich relevantnosti. Intenzita činností kontroly dohľadu nad jednotlivými inštitúciami a sektormi vrátane pridelených zdrojov sa náležitým spôsobom prispôbuje, pričom sa vychádza z rizikovej metodiky, ktorá menej významné inštitúcie a sektory menej významných inštitúcií klasifikuje podľa ich rizikovosti a/alebo systémového vplyvu (bližšie informácie v boxe 1).

Nariadenie o rámci SSM, časti IV a VII

Nariadenie o SSM, článok 6

Nariadenie ECB o vykazovaní finančných informácií na účely dohľadu (ECB/2015/13)

ECB môže svoju účasť na kontrole dohľadu nad jednotlivými menej významnými inštitúciami zintenzívniť v prípadoch zhoršovania finančnej situácie inštitúcií. Príkladom sú krízové situácie (ďalšie informácie v časti 5.1.4) alebo prípady, keď ECB preberie priamy dohľad nad inštitúciami (ďalšie informácie v časti 5.1.5).

Box 1

Rámec klasifikácie menej významných inštitúcií

Ako už bolo uvedené, kontrolná funkcia ECB sa okrem iného riadi zásadou primeranosti. Intenzita činností kontroly dohľadu je daná úrovňou priority jednotlivých inštitúcií, ich rizikovosťou a relevantnosťou v rámci SSM. Proces určovania priority jednotlivých menej významných inštitúcií vychádza z rámca klasifikácie a dvoch hlavných faktorov: i) potenciálneho vplyvu zlyhania menej významnej inštitúcie na stabilitu domáceho alebo širšieho finančného systému a ii) vnútornej rizikovosti inštitúcie. ECB posudzuje vplyv inštitúcií raz za rok, pričom prihliada na viacero ukazovateľov vrátane veľkosti, hospodárskeho významu v danej krajine, cezhraničných činností a obchodného modelu jednotlivých inštitúcií. Menej významné inštitúcie s najväčším potenciálnym vplyvom na finančný systém sú klasifikované ako „vysokovplyvné menej významné inštitúcie“. Rizikový profil/vnútorná rizikovosť jednotlivých menej významných inštitúcií sa však hodnotia štvrťročne. Menej významné inštitúcie zaradené medzi najrizikovejšie sa označujú ako „vysokorizikové menej významné inštitúcie“.

Box 2

Pokyny k oznamovacím povinnostiam príslušných vnútroštátnych orgánov

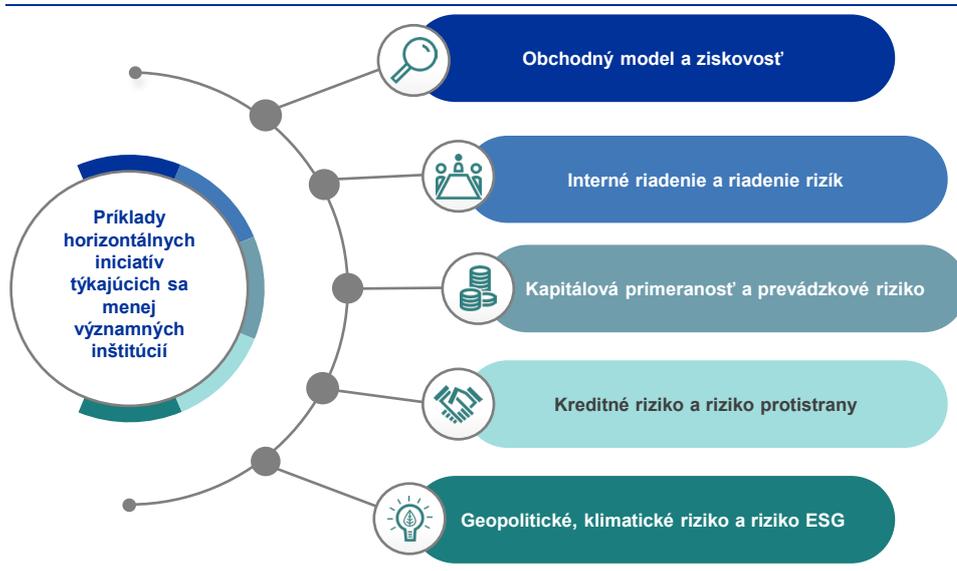
Ako už bolo uvedené, oznámenia príslušných vnútroštátnych orgánov sú dôležitým nástrojom plnenia mandátu ECB v súvislosti s kontrolou dohľadu nad menej významnými inštitúciami. Zabezpečujú včasnú a účinnú výmenu dôležitých informácií o vývoji jednotlivých menej významných inštitúcií. Oznámenia majú podobu oficiálnej, písomnej dokumentácie, ktorú príslušné vnútroštátne orgány formálne predkladajú ECB v prípade výskytu špecifických okolností. V súvislosti s vysokovplyvnými a/alebo vysokorizikovými menej významnými inštitúciami sa napríklad od príslušných vnútroštátnych orgánov očakáva, že ECB predložia oznámenie v počiatočných fázach prípadných významných postupov dohľadu a/alebo dôležitých návrhov rozhodnutí dohľadu. Príslušné vnútroštátne orgány musia zároveň v súlade s vopred stanovenými kritériami informovať ECB i) v prípade zhoršenia finančnej situácie jednotlivých menej významných inštitúcií, bez ohľadu na ich klasifikáciu, a ii) v súvislosti s ročným a polročným vykazovaním ex post.

5.1.3 Tematické hodnotenia a horizontálne hĺbkové previerky

Okrem uvedených činností ECB v úzkej spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi vykonáva tematické hodnotenia a hĺbkové previerky zamerané na sektory menej významných inštitúcií a dohľadové postupy príslušných vnútroštátnych orgánov. V rámci týchto hodnotení sa zvyčajne analyzujú konkrétne rizikové oblasti, napríklad kapitálové a kreditné riziko, riziko týkajúce sa riadenia a informačných technológií a klimatické a environmentálne riziko. Hodnotenia sa vo všeobecnosti vykonávajú v súlade s príslušnými prioritami dohľadu a priebežnými činnosťami dohľadu nad významnými inštitúciami, pričom často prebiehajú vo viacerých krajinách s cieľom umožniť referenčné porovnanie na úrovni SSM. Referenčné porovnanie umožňuje ľahšiu identifikáciu relevantných dohľadových postupov príslušných vnútroštátnych orgánov a vznikajúcich rizík v sektoroch menej významných inštitúcií. Zároveň zlepšuje výmenu informácií a osvedčených postupov dohľadu.

Diagram 19

Horizontálne iniciatívy zamerané na konkrétne riziká

5.1.4 Úloha ECB v krízovom riadení

V súlade s nariadením o rámci SSM nesú zodpovednosť za riadenie menej významných inštitúcií počas krízy príslušné vnútroštátne orgány a ďalšie relevantné orgány na vnútroštátnej úrovni. Riadenie krízových situácií menej významných inštitúcií si však vo všetkých prípadoch vyžaduje zintenzívnenie výmeny informácií a koordinácie medzi viacerými zainteresovanými stranami s cieľom zapojiť okrem ECB a príslušného vnútroštátneho orgánu aj ďalšie orgány vrátane vnútroštátneho orgánu pre riešenie krízových situácií a Jednotnej rady pre riešenie krízových situácií. V tejto súvislosti je príslušný vnútroštátny orgán ako orgán priameho dohľadu nad menej významnou inštitúciou naďalej zodpovedný za prijímanie rozhodnutí dohľadu, zatiaľ čo ECB je príslušným orgánom zodpovedným za prijímanie rozhodnutí o spoločných postupoch, napríklad v prípade odobratia bankového povolenia.

Diagram 20

Rozdelenie zodpovedností pri krízovom riadení

5.1.5 Potenciálna priama účasť ECB

Nariadenie o SSM, článok 6 ods. 4, článok 6 ods. 5 písm. b) a článok 7

Nariadenie o rámci SSM, články 67 až 69

Nariadenie o rámci SSM, časť IV

V súlade s nariadením o SSM a nariadením o rámci SSM je ECB oprávnená zintenzívniť svoje činnosti kontroly dohľadu, napríklad priamo zbierať údaje od jednotlivých menej významných inštitúcií alebo vykonávať, resp. zúčastňovať sa na výkone kontrol na mieste. V niektorých špecifických prípadoch a v súlade s nariadením o rámci SSM sa však ECB môže zapojiť aj do priameho dohľadu nad menej významnými inštitúciami. Môže ísť o prevzatie výkonu činností dohľadu s cieľom zabezpečiť konzistentné uplatňovanie vysokých štandardov dohľadu alebo odpoveď na konkrétnu žiadosť príslušného vnútroštátneho orgánu. ECB tiež zodpovednosť za priamy dohľad preberá v prípadoch, keď sa v nadväznosti na hodnotenie významnosti zmení štatút inštitúcie z menej významnej na významnú.

Európska centrálna banka 2024

Poštová adresa 60640 Frankfurt am Main, Germany
Telefón +49 69 1344 0
Internet www.bankingsupervision.europa.eu

Všetky práva vyhradené. Šírenie na vzdelávacie a nekomerčné účely je povolené, ak je uvedený zdroj.

Vysvetlenie jednotlivých pojmov sa nachádza v [glosári SSM](#) (len v angličtine).

PDF ISBN 978-92-899-6328-2, doi:10.2866/594862, QB-05-23-429-SK-N